

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

KOMUNIKACE S PACIENTEM / KLIENTEM V NEMOCNICI

ČESKO - ANGLICKÝ PRAKTICKÝ JAZYKOVÝ PRŮVODCE
PRO ZDRAVOTNÍ SESTRY

Projekt č. CZ.1.07/2.1.00/32.0050: Inovace vzdělávacích programů a rozvoj praxí vyšších odborných zdravotnických škol na Vysočině. Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

OBSAH

Úvod.....	8
Komunikace s pacientem/klientem při základní ošetrovatelské péči.....	10
A) Při příjmu pacienta/klienta do nemocnice (A. Letková).....	10
1. Zdraví (Podpora zdraví).....	10
2. Výživa a metabolismus.....	12
3. Vylučování.....	14
4. Aktivita a odpočinek.....	16
5. Vnímání a poznávání.....	18
6. Vnímání sebe sama.....	20
7. Mezilidské vztahy a plnění rolí.....	20
8. Sexuální a reprodukční schopnost.....	22
9. Zvládání zátěže - odolnost vůči stresu.....	22
10. Životní princip.....	24
11. Bezpečnost - ochrana.....	24
12. Komfort tělesný a sociální.....	26
13: Růst a vývoj.....	26
B) Při přeložení, propuštění pacienta/klienta (J. Loudátová).....	30
C) Při vizitě (J. Loudátová).....	32
D) Při měření fyziologických funkcí (J. Loudátová).....	34
1. Měření TK (tlaku krevního).....	34
2. Měření pulsu.....	36
3. Měření tělesné teploty.....	36
E) Při podávání léku (J. Loudátová).....	38
1. Ústy - per os.....	38
2. Do konečníku - per rektum.....	42
3. Do očí.....	42

CONTENT

Introduction.....	9
Communication with Patient/Client on Essential Nursing Care.....	11
A) On Admission of Patient/Client to Hospital (A. Letková).....	11
1. Health (Health Promotion).....	11
2. Nutrition and Metabolism.....	13
3. Elimination and Exchange.....	15
4. Activity and Rest.....	17
5. Perception and Cognition.....	19
6. Self-Perception.....	21
7. Role Relationships.....	21
8. Sexuality and Ability of Reproduction.....	23
9. Coping/Stress Tolerance.....	23
10. Life Principals.....	25
11. Safety/Protection.....	25
12. Comfort.....	27
13. Growth and Development.....	27
B) On Transfer and Discharge of Patient/Client (J. Loudátová).....	31
C) On Ward Rounds (J. Loudátová).....	33
D) On Measurement of Physiological Funcionts (J. Loudátová).....	35
1. Taking BP (Blood Pressure).....	35
2: Taking Pulse.....	37
3. Taking Temperature.....	37
E) On Administration of Medication (J. Loudátová).....	39
1. Oral Route.....	39
2. Rectal Route.....	43
3. Ocular Route.....	43

4. Do dýchacích cest.....	44
5. Injekcemi.....	46
6. Aplikace, infúze, transfúze.....	48
F) Při odběru biologického materiálu na vyšetření (J. Loudátová).....	50
1. Odběr žilní krve.....	50
2. Odběr kapilární krve.....	52
3. Odběr moči na biochemické vyšetření.....	52
4. Odběr moči na mikrobiologické vyšetření.....	54
5. Odběr stolice.....	56
6. Výtěr z konečníku.....	58
7. Výtěr mandlí.....	58
8. Výtěr z hrtanu.....	60
9. Výtěr z nosu.....	60
10. Odběr sputa.....	60
Komunikace s pacientem na interním oddělení (J. Loudátová).....	62
A) Příprava na endoskopická vyšetření.....	62
1: Gastroskopie.....	62
2. Kolonoskopie.....	64
3. Rektoskopie.....	66
4. ERCP - endoskopická retrográdní cholangio-pankreatikografie.....	68
B) Při přípravě na UZ vyšetření.....	68
C) Při přípravě na RTG vyšetření.....	70
D) Při přípravě na CT vyšetření.....	70
E) Při přípravě na radionuklidové vyšetření.....	72
F) Při přípravě na punkci.....	74
1. Lumbální punkce.....	74

4. Administration via Respiratory Tact.....	45
5. Administration via Injections.....	47
6. Application of Infusion, Transfusion.....	49
F) On Collection of Biological Samples for Analysis (J. Loudátová).....	51
1. Venous Blood Collection.....	51
2. Capillary Blood Collection.....	53
3. Urine Collection for Biochemical Analysis.....	53
4. Urine Collection for Microbiological Analysis.....	55
5. Stool Collection.....	57
6. Rectal Swab.....	59
7. Swabbing the Tonsils.....	59
8. Throat Swab.....	61
9. Nasal Swab.....	61
10. Sputum Collection.....	61
Communication with Patient/Client at the Department of Internal Medicine (J. Loudátová)	63
A) On Preparation for Endoscopy Examination.....	63
1. Gastroscopy.....	63
2. Colonoscopy.....	65
3. Rectoscopy.....	67
4. ERCP - Endoscopic Retrograde Cholangiopancreatography.....	69
B) On Preparation for Ultrasound Examination.....	69
C) On Preparation for X-ray Examination.....	71
D) On Preparation for Comuted Tomography Examination.....	71
E) On Preparation for Radionuclide Examination.....	73
F) On Preparation for Puncture.....	75
1. Lumbar Punctura.....	75

2. Sternální punkce.....	74
3. Hrudní punkce.....	76
4. Břišní punkce.....	76
G) Při přípravě na koronarografii.....	78
Komunikace s pacientem/klientem na chirurgickém oddělení (A. Letková).....	80
A) Při přípravě na operaci.....	80
B) Při pooperační péči.....	84
C) Při převazu rány.....	86
Komunikace s dítětem a rodiči (I. Brožková).....	92
A) Dítě na vyšetřovně (předškolní období).....	92
B) Hospitalizace dítěte.....	94
1. Hospitalizace malého dítěte (batolete, dítěte předškolního věku).....	94
2. Hospitalizace staršího dítěte.....	96
Psychologická intervence při bolesti, strachu a úzkosti.....	104
A) Psychologická intervence při bolesti.....	104
B) Psychologická intervence při strachu, úzkosti.....	108
Psychologická intervence u umírajícího paciente/klienta, rozhovor s příbuznými (I. Brožková)	112
A) Komunikace v jednotlivých fázích psychických změn při sdělení diagnózy.....	112
B) Další zásady komunikace s umírajícím pacientem/klientem.....	118
C) Komunikace sestry s rodinou umírajícího.....	120
D) Komunikace sestry s rodinou při úmrtí pacienta/klienta.....	122
Seznam literatury.....	126

2. Sternal Puncture.....	75
3. Chest Puncture.....	77
4. Gastric Puncture.....	77
G) On Preparation for Coronography.....	79
Communication with Patient/Client at the Department of Surgery (A. Letková).....	81
A) On Preparation for Surgery.....	81
B) On Postoperative Care.....	85
C) On Redressment of Wound.....	87
Communication with Child and with Parents (I. Brožková).....	93
A) Child in Exam Room (preschool period).....	93
B) Child Hospitalization.....	95
1- Small Child Hospitalizaion (a toddler,a preschool child).....	95
2. Older Child Hospitalizaion.....	97
Psychological Intervention on Pain, Fear and Anxiety (I. Brožková).....	105
A) Psychological Intervention on Pain.....	105
B) Psychological Intervention on Fear, Anxiety.....	109
Psychological Intervention with Dying Patient/Client, Interview with Relatives (I. Brožová)	
.....	113
A) Communication in Separate Stages of Physical Changes on Disclosure of Diagnosis	
.....	113
B) Other Principals of Communication with Dying Patient/Client.....	119
C) Nurse Communication with Dying Patient's Family.....	121
D) Nurse Communication with Family on Patien's/Client's Death.....	123
List of literature.....	126

Úvod

Přicházíme-li do neznámého prostředí, je nám většinou příjemné, když si nás někdo všimne, vlídně na nás promluví, zajímá se o nás.

Přichází-li pacient do nemocnice, je navíc plný obav a strachu o své zdraví.

Aby se pacient uklidnil, porozuměl tomu, co se s ním děje a mohl se adaptovat v novém prostředí a situaci, je nezbytné, aby s ním komunikoval rovnocenný partner, který zná dané prostředí a rozumí dané situaci. Zkrátka člověk, ke kterému může mít důvěru, může se ho na cokoli zeptat. A právě tímto člověkem by měl být zdravotník, se kterým pacient tráví nejvíce času – zdravotní sestra.

Při zpracovávání tohoto textu jsme se snažily podívat se na komunikaci sestry s pacientem očima pacienta. Co by mě zajímalo, kdybych byla v roli pacienta? Jak bych si přála, aby se mnou sestra komunikovala? Jaké věty použít, aby byly dané informace co nejsrozumitelnější, byly skutečně pomoci a v jeho situaci k užítku?

Předložená brožura je určená studentům zdravotnických škol, ale může být využita i sestrami v klinické praxi.

V textu je konverzační část doplněna teoretickými úseky, které napomáhají proniknutí do problematiky dané oblasti (psané kurzívou).

Moc bychom si přály, aby komunikace s pacientem byla vždy příjemnou a vyhledávanou aktivitou pro zdravotníky a pacientovi přinášela pocit jistoty, že před ním stojí odborník a zároveň člověk, který je mu průvodcem v náročných chvílích jeho života.

Tato brožura vznikla v rámci projektu č. CZ.1.07/2.1.00/32.0050: Inovace vzdělávacích programů a rozvoj praxí vyšších odborných zdravotnických škol na Vysočině. Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

autorky

Introduction

While entering an unknown environment, we feel pleased to be noticed by anyone, to be spoken to in a gentle way, to become a subject of interest for anybody.

While entering the hospital, patients feel even more fearful and worried about their health.

To calm the patient down, to make him understand all what is happening with him and make him capable to adapt to the new environment and situation, an equal partner who knows the given environment and understands the given situation is necessary for mutual communication. Simply a man the patient may trust and ask about anything. A nurse, the patient spends most of his time with, should be such a person.

While processing this text, we were trying to look at nurse-patient communication from the patient's position. What should I be interested in if I played his role? What would be my wishes concerning communication like? Which sentences to use for the given information to be as understandable as possible, to mean real help and usefulness in his situation?

The purpose of the presented brochure is to serve students from medical schools and colleges as well as to nurses in clinical practice.

In the text, a conversation part is supplemented by theoretical parts that help to get deeper into the problems of the given area (written in italics).

We would be very happy if communication with the patient was always pleasant and popular activity for the medical staff and brought the patient feelings of safety in the fact, that a professional, and at the same time a guide, stays by his side to show him round the demanding moments of his life.

This brochure was created within the project n. CZ.1.07/2.1.00/32.0050: Innovation of educational programmes and development of practices of tertiary technical medical schools in Vysočina Region. The project has been co-financed by European Social Fund and state budget of the Czech Republic.

authors

Komunikace s pacientem/klientem při základní ošetrovatelské péči

A) Při příjmu pacienta/klienta do nemocnice

- + Dobrý den, dovoluji mi, abych se Vám představil/a.
 - + Jmenuji se
 - + Jak se jmenujete Vy?
 - + Pracuji zde jako zdravotní sestra.
 - + Budu se o Vás starat.
 - + Potřebuji si s Vámi promluvit o Vašich současných potřebách a problémech.
 - + Je to důležité, abychom věděli, jak Vám můžeme nejlépe pomoci.
 - + Souhlasíte?
 - + Popovídáme si v soukromí.
 - + Pojděte, posaďte se, prosím.
 - + Budu Vám pokládat otázky a budu si zaznamenávat Vaše odpovědi.
 - + Pak Vás uložím na pokoj a vysvětlím Vám chod našeho oddělení.
(v případě potřeby lze algoritmus postupu obrátit – tj. nejdříve uložíme pacienta na lůžko daného pokoje)
- *rozhovor zdravotní sestry s pacientem/klientem za účelem posouzení aktuálního stavu jeho individuálních potřeb (dle Nanda domén),*
- *týká se následujících oblastí (domén):*

1. Zdraví (Podpora zdraví)

- + **Jak hodnotíte svůj zdravotní stav?**
dobrý – částečně dobrý – narušený – špatný – jiné
- + **Prodělal/a jste v posledním roce nějaké nachlazení?**
ne - ano
- + **Co všechno děláte pro udržení svého zdraví?**
sportuji – chodím na procházky – pracuji na zahradě – dodržuji zdravou výživu – využívám alternativní léčbu – nic – jiné
- + **Máte nějaké zvyklosti?**

Communication with a Patient/Client on Essential Nursing Care

A) On Admission of a Patient/Client to Hospital

- + Good morning, let me introduce myself.
- + My name is
- + What is your name?
- + I work here as a nurse.
- + I will take care of you.
- + I need to talk to you about your present needs and problems.
- + It is important for us to know how to help you in our best way.
- + Do you agree?
- + Let's have a talk in a privacy.
- + Come in and sit down, please.
- + I will ask you questions and record your answers.
- + Then I will walk you to your room and explain you how our department runs.
(in case of need the procedure may be reversed, i. e. first the patient is put to bed of the given room)

- *Nurse-Patient/Client interview for assessing current status of his individual needs (in harmony with Nanda Domains),*
- *The following areas (domains) are concerned:*

1. Health (Health Promotion)

- + **How do you assess your health condition?**
good – partially good – impaired – bad – other
- + **Have you experienced a cold in the past year?**
yes - no
- + **What do you do to keep healthy?**
I do sport – I go for walks – I work in the garden – I eat healthy – I use alternative treatment – nothing – other
- + **Do you have any habits?**

kouření: ne – ano – kolik kouříte denně cigaret? Od kolika let kouříte?

užívání léků: ne – ano – jaké užíváte léky? - jak často - kolikrát denně?

užívání alkoholu: ne – ano – jaký alkohol pijete? (tvrdý alkohol – např. vodku, pivo, víno) - kolik alkoholu vypijete za den? - jak často pijete alkohol?

užívání drog: ne – ano - jaké drogy berete? - jak často drogy berete?

užívání přírodních léčivých prostředků: ne – ano – jaké léčivé prostředky využíváte?

✚ **Měl/a jste v minulosti nějaký úraz či operaci?**

ne - ano – jaký/jakou?

✚ **Byl/a jste někdy v minulosti hospitalizován/a?**

ne – ano – proč? - kdy? – kde? – jak dlouho jste byl/a hospitalizován/a?

✚ **Dodržujete předepsanou dietu? Jakou?**

ano důsledně – částečně/občas dodržuji – nedodržuji (z jakého důvodu?)

✚ **Dodržujete doporučení lékařů a sester?**

ano důsledně – částečně/občas dodržuji – nedodržuji (z jakého důvodu?)

✚ **Znáte příčinu svého současného onemocnění?**

ne - ano

✚ **Máte nějaké přání týkající se ošetrovatelské péče, uspokojení Vašich potřeb?**

2. Výživa a metabolismus

✚ **Můžete mi popsat Váš typický denní příjem stravy?**

snídaně – svačina – oběd – svačina – večeře – II. večeře

Jíte přídatky? - ne - ano – jaké?

✚ **Kolik tekutin za den vypijete?**

✚ **Jaký druh tekutin převážně pijete?**

čaj – voda – minerální voda – mléko – káva – ovocné šťávy – jiné

✚ **Máte pocit žízně?**

ne - snížený - ano

✚ **Jakou máte hmotnost? Došlo u Vás v poslední době ke změně hmotnosti cca za posledních 6 měsíců?**

ne – ano – uveďte: hodnotu snížení hmotnosti o... kg - hodnotu zvýšení hmotnosti o ... kg - kolísání hmotnosti...

✚ **Máte chuť k jídlu? Nepozorujete nějakou změnu?**

smoking: no – yes – how many cigarettes do you smoke a day? How long have you been smoking?

taking medicaments: no – yes – what medicaments do you take? – how often – how many times a day?

drinking alcohol: no – yes – what alcohol do you drink? (hard alcohol – i. e. vodka, beer, wine) – how much alcohol do you drink a day? – how often do you drink alcohol?

taking drugs: no – yes – what drugs do you take? – how often do you take drugs?

taking nature healing substances: no – yes – what healing substances do you take?

✚ **Have you ever experienced any injury or operation?**

no - yes – what type?

✚ **Have you ever been hospitalized?**

no – yes – why? – when? – where? – how long had you been hospitalized?

✚ **Do you keep a prescribed diet? What type?**

yes, consistently – partially/now and then – no, I do not (what is the reason?)

✚ **Do you keep doctors and nurses recommendations?**

✚ yes, consistently – partially/now and then – no, I do not (what is the reason?)

✚ **Do you know the cause of your current disorder?**

no - yes

✚ **Do you have any wish concerning the nursing care or satisfying your needs?**

2. Nutrition and Metabolism

✚ **Can you describe me your typical daily food intake?**

breakfast – snack – lunch – snack – dinner – 2nd dinner

Do you eat extra portions? – no – yes – what type?

✚ **How much liquid do you drink a day?**

✚ **What type of liquid do you mainly drink?**

tea – water – mineral water – milk – coffee – fruit juices – other

✚ **Do you feel thirsty?**

no – a decreased feeling - yes

✚ **What is your weight? Have you noticed a weight change in the last six months?**

no – yes – I have lost... kg – I have gained ... kg – my weight varies...

✚ **Do you have a good appetite? Have you noticed any change in your appetite?**

normální - narušenou

✚ **Máte nějaké dietní omezení?**

ne – ano – jaké?

✚ **Jakou formu stravy jíte?**

normální – kašovitou – tekutou

✚ **Přijímáte potravu jiným způsobem než ústy?**

ne – ano – sondou – stomií (např. gastrostomií)

✚ **Máte nějaké potíže při jídle, při trávení?**

ne – ano - porucha polykání - pálení žáhy - nauzea - zvracení - jiné

✚ **Máte nějaký problém s chrupem?**

ne – ano – jaký?

✚ **Máte náhradní chrup (protézu)? Máte ji s sebou v nemocnici?**

ne - ano

✚ **Máte nějaké změny na kůži, sliznici?**

ne – ano – vyrážka – vředy – poranění – opruzenina – proleženina - jiné

✚ **Jste schopen/schopna přijímat stravu?**

sám/sama – s dopomocí – potřebuji krmit

3. Vylučování

✚ **Máte nějaké problémy při močení?**

ne – ano - pálení - řezání – potřeba častého močení - změna množství moči – málo - hodně

✚ **Objevují se v moči nějaké příměsi?**

ne – ano – krev – hlen - hnis

✚ **Trpíte samovolným únikem moči? (inkontinencí)**

ne – ano – kdy či při jaké činnosti se únik moči vyskytuje?

Používáte intenkontinenční pomůcky? - podložky – vložky – pleny - jiné

✚ **Máte pravidelnou stolicí?**

ano – ne

✚ **Jak často chodíte na stolicí?**

denně – 1x za dva dny – jinak

✚ **Máte nějaké potíže při vyprazdňování stolice?**

ne – ano – bolesti – krvácení – obtížné vyprazdňování - jiné

normal – impaired

✚ **Do you have any dietary restrictions?**

no – yes – what type?

✚ **What form of food do you eat?**

normal – mushy – liquid

✚ **Do you take food through any route other than through the mouth?**

no – yes – via a tube – through a stoma (i. e. the gastrostomy tube)

✚ **Do you have digestive troubles while eating?**

no – yes – swallowing disorder – heartburning – nausea – vomiting – other

✚ **Do you have any trouble with your teeth?**

no – yes – what type?

✚ **Do you have a denture? Have you got it with you in the hospital?**

no – yes

✚ **Do you have any changes on your skin, mucous membranes?**

no – yes – rash – ulcers – injury – sore spot – bedsore - other

✚ **Are you able to take food?**

myself – with assistance – I need to be fed

3. Elimination and Exchange

✚ **Do you experience any urination problems?**

no – yes – burning – cutting – need of frequent urination – change in urine quantity – little – much

✚ **Is there any urine's appearance?**

no – yes – blood – mucus – pus

✚ **Do you suffer from incontinence?**

no – yes – when or what activity is typical for its incidence?

Do you use any incontinence aids? – pads – napkins – diapers – other

✚ **Do you have regular bowel movements?**

yes – no

✚ **How often do you open your bowels?**

daily – once in two days – different frequency

✚ **Do you have any problems while opening your bowels?**

no – yes – pain – bleeding – difficulty opening bowels – other

✚ **Objevují se ve stolici nějaké příměsi?**

ne - ano – krev – hlen - hněs

✚ **Používáte nějaké prostředky k podpoře vyprazdňování (projímadla)?**

ne – ano – léky – jiné

✚ **Potíte se?**

málo – přiměřeně – hodně

4. Aktivita a odpočinek

✚ **Cvičíte/Sportujete?**

ne – ano – jak často?

✚ **Jakou formu tělesné aktivity vykonáváte?**

✚ **Jak trávíte svůj volný čas? Preferujete aktivní nebo pasivní odpočinek?**

✚ **Vyskytují se u Vás nějaké faktory, které brání Vaší tělesné aktivitě?**

dušnost – plicní onemocnění – srdeční onemocnění – bolest - svalové křeče – snížená
hybnost/ ochrnutí – onemocnění pohybového aparátu

✚ **Máte nějaké problémy při pohybu?**

ne – ano – jaké?

✚ **Používáte nějaké kompenzační pomůcky při pohybu?**

ne – ano – berle – hůlka – chodítko – vozík - jiné

✚ **Jaká je Vaše soběstačnost při následujících denních aktivitách?**

najíst se, napít se: soběstačný/á – částečně soběstačný/á (potřebuji dopomoc) –
nesoběstačný/á

umýt se, obléci se: soběstačný/á – částečně soběstačný/á (potřebuji dopomoc) –
nesoběstačný/á

přemístit se: soběstačný/á – částečně soběstačný/á (potřebuji dopomoc) –
nesoběstačný/á

dojít si na toaletu: soběstačný/á – částečně soběstačný/á (potřebuji dopomoc) –
nesoběstačný/á

udržovat domácnost, nakoupit, uvařit: soběstačný/á – částečně soběstačný/á
(potřebuji dopomoc) – nesoběstačný/á

✚ **Máte problémy se spánkem?**

ne – spíte celou noc?

✚ **Is there any stool's appearance?**

no – yes – blood – mucus – pus

✚ **Do you take any remedies to help bowel function (laxatives)?**

no – yes – medicaments – other

✚ **Do you sweat?**

little – adequately – much

4. Activity and Rest

✚ **Do you do exercise/sport?**

no – yes – how often?

✚ **Which physical activity do you?**

✚ **How do you spend your leisure time? Do you prefer active or passive leisure time?**

✚ **Do you have any risk factors to avoid you doing exercises?**

breathlessness – lung disorder – heart disorder – pain – muscle spasms – reduced mobility/ paralysis – locomotary system disorder

✚ **Do you have any problems while moving?**

no – yes – what type?

✚ **Do you use any devices that compensate for physical deficiencies?**

no – yes – crutches – walking stick – walking aid – wheel chair – other

✚ **What is your level of self-sufficiency with activities of daily living ?**

something to eat, to drink: self-sufficient – partially self-sufficient(I need assistance) – non self-sufficient

having a wash, getting dressed: self-sufficient – partially self-sufficient(I need assistance) – non self-sufficient

moving around: self-sufficient – partially self-sufficient(I need assistance) – non self-sufficient

going to the toilet: self-sufficient – partially self-sufficient(I need assistance) – non self-sufficient

keeping your home clean, doing shopping, cooking food: self-sufficient – partially self-sufficient(I need assistance) – non self-sufficient

✚ **Do you have problems to sleep?**

no – can you sleep through the night?

ano – máte problémy s usínáním (kdy usínáte?) – budíte se brzy a už neusnete (kdy se budíte?) – budíte se v noci (kolikrát?) – spíte přes den (kolik hodin?)

✚ **Jaké máte zvyky související se spánkem?**

poslech hudby – četba – sledování TV – procházka - jiné

✚ **Co ruší Váš spánek?**

bolest – dušnost – křeče – zažívací problémy: nevolnost, průjem - psychické problémy: strach, úzkost - jiné

✚ **Jak se cítíte po probuzení?**

odpočatý/á – nevyspalý/á – rozlámaný/á – jiné

✚ **Užíváte nějaké léky na spaní?**

ne – ano – jaké – kolik - jak často - ev. jak dlouho

✚ **Pocítujete zvýšenou únavu?**

ne – ano

5. Vnímání a poznávání

✚ **Máte problémy se zrakem?**

ne – ano – mám zhoršený zrak do dálky/do blízka – jsem nevidomý/á - jiné

✚ **Využíváte nějaké kompenzační pomůcky? Máte je s sebou v nemocnici?**

ne – ano - využívám kompenzační pomůcky: brýle – čočky - protézy - jiné

✚ **Máte problémy se sluchem?**

ne – ano – zhoršený sluch – neslyšící - šelest - jiné

✚ **Používáte nějaké kompenzační pomůcky? Máte je s sebou v nemocnici?**

ne – ano – naslouchadlo - jiné

✚ **Vnímáte nějakou poruchu paměti v poslední době?**

✚ **Máte v poslední době problémy s učením?**

✚ **Trpíte poruchou řeči?**

ne – ano – koktavost – nesouvislá řeč – nedokončuji myšlenky – řeč pomalá – řeč rychlá - jiné

✚ **Zeptám se na Vaši orientaci:**

Víte, jaký je dnes den?

Víte, kde se nacházíte, kde jste?

yes – do you have problems with falling asleep (what time do you go to bed?) – do you wake up early and have problems to go on sleeping (what time do you wake up?) – do you wake up at night (how many times?) – do you sleep during the day (how many hours?)

✚ What are your habits relating to sleep?

listening to music – reading – watching TV – walking – other

✚ Which of these cause your sleep disturbances?

pain – breathlessness – spasms – digestive problems: sickness, diarrhoea – psychological problems: fear, anxiety – other

✚ How do you feel after waking up?

relaxed – tired – aching all over – other

✚ Do you take any sleeping pills?

no – yes – what – how many – how often – how long for

✚ Do you feel overtired?

no – yes

5. Perception and Cognition

✚ Do you have problems with your vision?

no – yes – I have poor far/near sighted vision – I am blind – other

✚ Do you use any aids? Have you got them with you in the hospital?

no – yes – I use the aids: glasses – contact lenses – prosthetic aids – other

✚ Do you have problems with hearing?

no – yes – impaired hearing – deaf – tinnitus – other

✚ Do you use any aids? Have you got them with you in the hospital?

no – yes – BTE/ITE hearing aids – other

✚ Have you been conscious of any memory impairment recently?

✚ Have you had problems with learning recently?

✚ Do you suffer from speech impairment?

no – yes – stuttering – incoherent speech – I do not finish ideas – slow speech – fast speech – other

✚ I will test your orientation:

Do you know what day is today?

Do you know where you are?

✚ **Máte závratě?**

ne – ano – kdy? - při jaké činnosti?

6. Vnímání sebe sama

✚ **Jak byste zhodnotil/a sám/sama sebe?**

jsem optimista – pesimista

jsem introvert – jsem extrovert

jsem popudlivý/á – jsem klidný/á

plně si důvěřuji – důvěřuji si méně – nedůvěřuji si

✚ **Jste spokojen/a se svým vzhledem?**

spokojený/á – částečně spokojen/á – nespokojen/á

✚ **Jaké máte nyní pocity?**

strach – úzkost – hněv – deprese – cítím se dobře – bezpečně - jiné

✚ **Co Vám pomáhá tyto Vaše pocity odstranit?**

✚ **Cítíte beznaděj nebo bezmoc? ev. Jak prožíváte současnou situaci?**

7. Mezilidské vztahy a plnění rolí

✚ **Jste?**

zaměstnaný/á – nezaměstnaný/á – invalidní důchodce – starobní důchodce – student/ka – jiné

✚ **Bydlíte?**

sám/sama – s partnerem/kou – s dětmi – s rodiči – u příbuzných – v Domově důchodců – jiné zařízení

✚ **Máte nějaké problémy v rodině?**

ne – ano – jaké? - neshody – rozvod – úmrtí – jiné

✚ **Jak reaguje rodina na Vaše onemocnění?**

má o mě zájem – je ochotná mi pomoci - nejeví o mě zájem – jiné

✚ **Který člen z Vaší rodiny je Vám nejbližší? Na koho se můžeme, v případě potřeby, obrátit?**

✚ **V zaměstnání/ve škole jste:**

spokojen/á – nespokojen/á – s čím?

✚ **Vaše kontakty s ostatními lidmi jsou:**

časté – ojedinělé (zřídka se setkávám s lidmi) – jsem samotář/ka – jiné

✚ **Do you have dizziness?**

no – yes – when? – during what activity?

6. Self-Perception

✚ **How would you assess yourself?**

I am an optimist – a pessimist

I am an introvert – an extrovert

I am irritable – I am calm

I fully trust myself – I trust myself less – I do not trust myself

✚ **Are you satisfied with your appearance?**

satisfied – partially satisfied – not satisfied

✚ **What are your present feelings?**

fear – anxiety – anger – depression – I feel well – safe – other

✚ **What help you to remove these feelings?**

✚ **Do you feel hopelessness or despair ev. How do you feel about the present situation?**

7. Role Relationships

✚ **Are you?**

employed – unemployed – an invalide retiree – a retired – a student – other

✚ **Do you live?**

alone – with a partner – with children – with parents – with relatives – in a retirement home – other institution

✚ **Do you have any problems in your family?**

no – yes – what? – disagreements – divorce – death – other

✚ **What is your family response to your illness?**

family is interested – is willing to help me – is not interested in me – other

✚ **Who is your closest family member? Who can you rely on in need?**

✚ **At work/school you are:**

satisfied – not satisfied – with what?

✚ **Your contacts with other people are:**

frequent – rare (I rarely meet other people) – I am a solitary person – other

- ✚ **Jaké jednání je pro Vás typické?**
asertivní – přátelské – pasivní – agresivní - jiné

8. Sexualita a reprodukční schopnost

U žen:

- ✚ **Máte nějaké potíže nebo problémy?**
ne – ano
- ✚ **Užíváte antikoncepci?**
ne – ano – jakou? - název a forma
- ✚ **Můžete mi říci datum poslední menstruace? Jak dlouho menstruace trvá? Je pravidelná?**
- ✚ **Máte nějaké obtíže spojené s menstruací?**
ne – ano – bolesti – náladovost – podrážděnost – únava - jiné
- ✚ **Jste již v klimakteriu? (přechodu)**
ne – ano – od kdy?
- ✚ **Máte nějaké klimakterické obtíže? Je u Vás nutná hormonální léčba?**
ne - ano
- ✚ **Kolikrát jste byla gravidní?**
- ✚ **Kolik jste měla porodů?**
- ✚ **Měla jste nějaký potrat?**
ne – ano – kolik?
- ✚ **Kdy jste byla na poslední gynekologické preventivní kontrole?**
- ✚ **Měla jste nějaké gynekologické operace?**
ne – ano – jakou a kdy?

U mužů:

- ✚ **Máte nějaké potíže nebo problémy?**
ne – ano
- ✚ **Máte onemocnění hyperplazie prostaty (zvětšená prostata)?**
ne – ano – léčíte se? - berete nějaké léky či jste měl operaci?

9. Zvládání zátěže – odolnost vůči stresu

- ✚ **Prožíváte dlouhodobé stresové situace (ev. častá napětí)?**

- ✚ **What behaviour is typical for you?**
assertive – friendly – passive – aggressive – other

8. Sexuality and Ability of Reproduction

Women

- ✚ **Do you have any troubles or problems?**
no – yes
- ✚ **Do you go on the Pill?**
no – yes – what type? – name and form
- ✚ **Can you tell me the date of your last menstrual period? How long is your menstrual period? Is it regular?**
- ✚ **Do you have any problems relating to menstruation period?**
no – yes – pains – mood swings – irritability – tiredness – other
- ✚ **Have you been through menopause yet?**
no – yes – since what time?
- ✚ **Do you have any menopausal problems? Do you need hormone therapy?**
no – yes
- ✚ **How many times have you been pregnant?**
- ✚ **How many deliveries have you had?**
- ✚ **Have you had any abortion?**
no – yes – how many?
- ✚ **When was your last regular check up at your gynaecologist?**
- ✚ **Have you had any gynaecological surgery?**
no – yes – what type and when?

Men:

- ✚ **Do you have any troubles or problems?**
no – yes
- ✚ **Do you have benign prostatic hyperplasia (an enlarged prostate)?**
no – yes – do you take procedures for treatment of BPH? – do you take any medicaments or have you had a surgery?

9. Coping/Stress Tolerance

- ✚ **Are you going through long-term stressful situations (ev. frequent tension)?**

- ✚ **Co si myslíte, že je vyvolává?**
nemoc – rodina – zaměstnání – škola – okolí – jiné
- ✚ **Co Vám pomáhá napětí snížit?**
relaxace – kouření – alkohol – drogy – léky – jiné
- ✚ **Jak se vyrovnáváte s napětím?**
lehce – těžko
- ✚ **Stresové situace zvládám:**
sám/sama - s podporou rodiny – jiné
- ✚ **Vyskytují se u Vás nějaké důležité změny, které mají vliv na Váš současný psychický stav? (či vyskytly se u Vás, ve Vašem životě, během posledních 2 let nějaké důležité změny, které mají vliv na Váš současný psychický stav?)**

10. Životní princip

- ✚ **Jaké máte životní cíle?**
- ✚ **Spirituální potřeby jsou pro Vás (jako např. naděje, víra, odpuštění, smíření):**
důležité – nedůležité
- ✚ **Vyznáváte nějakou víru? Jakou?**
katolík – evangelík – ateista – jiné
- ✚ **Náboženský kontakt:**
nechci – chci: kněze – pastora – jinou osobu
- ✚ **Potřebujete zajistit rozhovor s:**
lékařem – psychologem – knězem – příbuznými – jinou osobou
- ✚ **Potřebujete zajistit ještě něco jiného? (např. obstarat knihu, časopis, jiné)**

11. Bezpečnost – ochrana

- ✚ **Vyskytla se u Vás nějaká alergická reakce?**
ne – ano - na dezinfekci (jód) - na léky (antibiotika) - na náplast – na potravinu – jiné
- ✚ **Jak se tato alergie projevila?**
- ✚ **Vyskytuje se u Vás horší hojivost poranění?**
ne - ano
- ✚ **Vyskytuje se u Vás něco z této nabídky?**

✚ **What do you think is the cause?**

illness – family – job – school – neighbours – other

✚ **What help you to reduce tension?**

relax – smoking – alcohol – drugs – medicaments – other

✚ **How do you cope with tension?**

easily – it is hard

✚ **I manage stressful situations:**

alone – with my family support – other

✚ **Are there any important changes which affect your present mental status? (or have you met any important changes within your last two years that affect your present mental status?)**

10. Life Principles

✚ **What are your goals in life?**

✚ **Spiritual needs are for you (e.g. hope, faith, forgiveness, reconciliation):**

important – unimportant

✚ **Do you believe in religion? What religion?**

catholic – evangelist – atheist – other

✚ **Religious contact:**

I do not want – I want: priest – pastor – other person

✚ **You need to mediate an interview with:**

doctor – psychologist – priest – relatives – other person

✚ **Do you need to get anything else? (e.g. getting a book, magazine, other)**

11. Safety/Protection

✚ **Have you had any allergic reaction?**

no – yes – to disinfectant (iodine) – to medicaments (antibiotics) – to sticking plasters
– to food – other

✚ **What were manifestations of this allergy?**

✚ **Do you have slow speed healing of injuries?**

no - yes

✚ **Do you have any of the following?**

mám onemocnění diabetes mellitus – užívám imunosupresiva – užívám kortikoidy -
mám oslabenou imunitu

✚ **Pocítujete závrat'?**

ne – ano

12. Komfort tělesný a sociální

✚ **Pocítujete nevolnost?**

ne – ano – občas – stále - v souvislosti s jídlem - jiné

✚ **Cítíte se osamělý/á?**

✚ **Bolí Vás něco?**

✚ **Kde Vás to bolí?**

✚ **Jak hodně to bolí? Můžete intenzitu bolesti určit na škále od 0 do 10 (0 = žádná bolest, 10 = nesnesitelná bolest)?**

✚ **Máte bolest:**

v noci - ano – ne

v klidu – ano – ne

při pohybu – ano - ne

✚ **Vystřeluje bolest někam?**

✚ **Jak byste popsal/a Vaši bolest?**

✚ **Které faktory bolest zhoršují?**

✚ **Co Vám naopak při bolesti pomáhá?**

✚ **Jak dlouho bolest trvá?**

✚ **Kdy poprvé bolest začala?**

✚ **Došlo od té doby k nějaké změně týkající se bolesti?**

ne – ano – jaké

✚ **Je bolest stálá nebo přerušovaná?**

✚ **Jaké prožíváte pocity při bolesti?**

úzkost – deprese – strach – jiné

13. Růst a vývoj

✚ **Svůj růst a vývoj vnímáte jako:**

v normě: souměrný – nesouměrný: opožděný – neprospívám

✚ **Jak se cítíte v poslední době?**

I suffer from diabetes mellitus – I take immunosuppressant medicines – I take corticosteroids – I have weakened immune system

✚ **Do you feel dizzy?**

no – yes

12. Comfort

✚ **Do you feel sick?**

no – yes – from time to time – all the time – relating to food - other

✚ **Do you feel lonely?**

✚ **Do you feel any pain?**

✚ **Where do you feel pain?**

✚ **How much pain do you feel? Can you call pain intensity on 0 – 10 pain scale (0 = no pain, 10 = unbearable pain)?**

✚ **Do you feel pain:**

at night – yes – no

when you rest – yes – no

while moving – yes – no

✚ **Do you have shooting pain?**

✚ **How would you describe your pain?**

✚ **Which factors make your pain worse?**

✚ **What helps you to ease the pain?**

✚ **How long have you had the pain?**

✚ **When did your pain start for the first time?**

✚ **Have you felt any change relating to pain since that time?**

no – yes – what

✚ **Is your pain permanent or interrupted?**

✚ **Which feelings do you experience at pain?**

anxiety – depression – fear – other

13. Growth and Development

✚ **You perceive your growth and development as:**

normal: balanced – unbalanced: retarded – I do not thrive

✚ **How have you been feeling lately?**

Unavený/á – odpočínutý/á

Apatický/á – se zájmem

jiné

✚ **Vyskytují se ve Vašem životě nějaké okolnosti, které vnímáte jako negativní např. násilí, týrání, negativní myšlenky na život, ztráta zaměstnání, ztráta domova apod.?**

✚ Pane/paní, ... děkuji Vám za rozhovor.

✚ Všechny informace jsou pro nás důležité, abychom věděli, jak nejlépe zajistit Vaši ošetrovatelskou péči.

✚ Zavedu vás na Váš pokoj.

✚ Zde si můžete uložit své věci – do stolečku u lůžka hygienické a osobní věci, oděv a ostatní do skříně.

✚ Můžete si u nás do trezoru uložit cennosti či větší obnos peněz.

✚ Pokud budete něco potřebovat, je možné využít signalizační zařízení u lůžka, u dveří, v koupelně i na WC.

✚ Z důvodu zajištění bezpečí Vám na zápěstí připevním identifikační náramek.

✚ Za chvíli za Vámi přijde lékař a vyšetří Vás.

✚ Vysvětlím Vám stručně chod oddělení:

- kolem šesté hodiny se vstává, realizuje se hygiena, odebírá se krev, aplikují některé léky,
- v 7 hodin je snídaně,
- lékařská vizita bývá mezi 7. – 8. hodinou,
- během dopoledne probíhají různá vyšetření, léčebné postupy - např. se aplikují infúze apod.,
- oběd je ve 12 hodin,
- v 17 hodin je večeře.

✚ Návštěva za Vámi může přijít kdykoli po domluvě.

✚ Můžete se setkat zde na pokoji či v jídelně, popř. v denní/návštěvní místnosti (*je-li na odd.*)

✚ Ukážu Vám oddělení. (Provedu Vás po oddělení a ukážu Vám kde co je).

✚ Zde je inspekční pokoj sester, kde nás najdete.

✚ Budete-li cokoli potřebovat, neváhejte se na nás obrátit.

Tired – relaxed

Impassive – interested

other

- ✚ **Are there any circumstances in your life you perceive as negative, e.g. violence, cruelty, negative ideas about life, loss of job, loss of home etc.?**

- ✚ Thank you for the interview, sir/madame....
- ✚ All the information are important for us to know how to manage your nursing care in the best way.
- ✚ I will take you to your room.
- ✚ You can put your things right there – into the bedside table your personal things, and things for your hygiene, dress and other staff into the wardrobe.
- ✚ You can put your valuable things or higher amount of money into the safe deposit box here in the hospital.
- ✚ In case you need just anything, use the signalling system: by your bed, by the door, in the bathroom as well as in the toilet.
- ✚ Now I will fix an identification bracelet on your wrist, just for safety purposes.
- ✚ The doctor will see you and examine you within a moment.
- ✚ I will briefly explain you how our department runs:
 - you are woken up at around 6:00 AM, then morning hygiene, taking blood for samples and some medicines are administered,
 - breakfast is at 7:00 AM,
 - doctors' round is usually between 7:00 – 8:00 AM,
 - there are various examinations during the morning, therapy procedures, e.g. application of infusions etc.,
 - lunch is at 12 o'clock,
 - dinner is at 5:00 PM.
- ✚ You can have visitors anytime after the agreement.
- ✚ You can meet your visitors here in the room, event. in the dining room or day room/room for visitors (*if it is any on the department*).
- ✚ I will show you round the department (and I will tell you where different things are).
- ✚ Here is the nursing room where you can find us.
- ✚ In case you need just anything, do not hesitate and contact us.

B) Při přeložení, propuštění pacienta/klienta

- ✚ Ošetřující lékař Vás poučí, z jakých důvodů **k překladu** dochází.
- ✚ Chcete pomoci s oblékáním?
- ✚ Doprovodím Vás na novou ošetrovací jednotku.
- ✚ Pomohu Vám sbalit Vaše osobní věci.
- ✚ Nyní si od Vás vyzvednu zapůjčené pomůcky.
- ✚ Pomohu Vám s Vašimi zavazadly.
- ✚ **Při propuštění** z nemocnice Vás ošetřující lékař poučí o dalším postupu léčení, o užívání léků.
- ✚ Dostanete předepsané léky na dobu minimálně 3 dnů.
- ✚ Vyzvednutí receptu nebo zdravotnických pomůcek je možné v lékárně v budově nemocnice.
- ✚ Propouštěcí zpráva Vám bude předána při odchodu z oddělení.
- ✚ Propouštěcí zpráva bude zaslána Vašemu praktickému lékaři poštou.
- ✚ Do tří dnů od propuštění ohlaste u svého praktického lékaře návrat z nemocnice. Jen tak si zajistíte návaznost léčby.
- ✚ Ošetřující lékař Vám vysvětlí, jaké příznaky máte u sebe sledovat, vzhledem k Vašemu onemocnění.
- ✚ Budete detailně poučen/a o tom, jak se chovat doma po propuštění, jaký režim dodržovat, čeho se vyvarovat, jak o sebe budete pečovat.
- ✚ Termín kontroly v příslušné ambulanci naší nemocnice je
- ✚ Po ukončení léčebného pobytu jste povinen/a uhradit všechny poplatky za poskytnuté služby.
- ✚ Úhradu regulačního poplatku můžete provést v pokladně nemocnice.
- ✚ Při propuštění odevzdejte všechny zapůjčené předměty.
- ✚ Přijede si pro Vás někdo z rodiny?
- ✚ Budete potřebovat převoz sanitou?
- ✚ Bude na Vás doma někdo čekat?
- ✚ Protože se nějaký čas ze zdravotních důvodů nebudete schopen/a o sebe postarat (*nemá rodinu*), zajistili bychom Vám potřebnou domácí ošetrovatelskou péči. Souhlasíte?
- ✚ Předčasně můžete být propuštěn/a z nemocniční péče pouze na základě Vašeho přání a po sepsání písemné žádosti, tzv. negativního reversu.

B) On Transfer and Discharge of a Patient/Client

- ✚ Doctor in charge will explain you the reason for your **transfer**.
- ✚ Do you need any help with getting dressed?
- ✚ I will walk you to the new nursing unit.
- ✚ I will help you to pack your personal things.
- ✚ Now I will take back the borrowed aids.
- ✚ I will help you with your luggage.
- ✚ The doctor in charge will explain you the next therapy procedures and taking medicine **on your discharge** from the hospital.
- ✚ You will get prescribed medicines for a minimal period of 3 days.
- ✚ You can pick up a prescription or medical aids in a pharmacy in the hospital building.
- ✚ You will be handed over a discharge summary on leaving the department.
- ✚ The discharge summary will be post to your GP.
- ✚ Make an appointment with your GP within 3 days after leaving the hospital. Only in this way you can ensure continuity of the therapy.
- ✚ The doctor in charge will explain you which symptoms to follow in view of your illness.
- ✚ In a detailed way you will be informed about how to behave at home after your discharge, what regime to keep, what to avoid, how to take care of yourself.
- ✚ Your check up date at appropriate outpatients' department of our hospital is
- ✚ After termination your hospital stay, you are obliged to settle all charges for the provided services.
- ✚ You can settle the regulatory charge in the hospital cash register.
- ✚ On discharge, hand in all the borrowed things, please.
- ✚ Will anybody from your family pick you up?
- ✚ Will you need an ambulance transfer?
- ✚ Will anybody be waiting for you at home?
- ✚ Because of medical reasons you will not be able to take care of yourself for some time (*the patient has no family*), so we would like to offer you a needed home care. Do you agree?
- ✚ To reach a premature discharge from the hospital care, your written undertaking is essentials for it.

- ✚ Byly pro Vás všechny informace srozumitelné?
- ✚ Víte, jak máte doma pokračovat v rehabilitaci, jakou dietu jíst,?
- ✚ Po propuštění do domácího ošetřování je velmi důležité dbát na fyzickou i psychickou pohodu.
- ✚ Dodržujte zásady zdravé životosprávy a životního stylu.
- ✚ Dovolte, abych Vám předal/a informační materiály.
- ✚ Nutriční terapeutka Vás bude informovat o Vaší dietě, kterou budete dodržovat i doma.
- ✚ Sociální pracovníce zajišťuje po propuštění z nemocnice umístění do domu s pečovatelskou službou, léčebny pro dlouhodobě nemocné nebo do jiných institucí.
- ✚ Fyzioterapeut Vás poučí o rehabilitaci.
- ✚ Informace, které jsme Vám sdělili, dostanete i písemnou formou.
- ✚ Porozuměl/a jste informacím?
- ✚ Doprovodím Vás k sanitě.
- ✚ Pomohu Vám s Vašimi zavazadly.
- ✚ Při odchodu z nemocnice si nezapomeňte vyzvednout uložené cennosti.
- ✚ Převzetí věcí potvrďte, prosím, svým podpisem.
- ✚ Na lůžku si můžete zůstat, dokud pro Vás neprijede sanita / někdo z rodiny apod.
- ✚ Chcete pomoci s oblékáním / balením věcí apod.?

C) Při vizitě

- ✚ Lékařská vizita je prováděna 2 x denně. *(dle zvyklostí oddělení)*
- ✚ Dvakrát týdně provádí vizitu přednosta oddělení. *(dle zvyklostí oddělení)*
- ✚ Dopolední, hlavní vizita, se koná mezi 07.00 a 10.00 hod.
- ✚ Odpolední vizita je prováděna lékařem, který má pohotovostní ústavní službu. Je realizována v(např. 18.00) hodin.
- ✚ Lékař Vás bude informovat o stavu a výsledcích vyšetření, dalším postupu léčení a ošetřování.
- ✚ Při vizitě se můžete zeptat lékaře na vše, co Vás zajímá.
- ✚ Lékař provede při vizitě i základní vyšetření. Proto je nutné, abyste v tuto dobu byl/a ve Vašem pokoji.
- ✚ Před vizitou si, prosím, vypněte rádio, mobil a televizi, aby Vás nic nevyrušovalo a mohl/a jste věnovat svou pozornost informacím od lékaře.

- # Have you understood all the information?
- # Do you know how to go on rehabilitating, eating healthy diet, etc.??
- # It is very important to pay attention to physical and psychical comfort after your discharge to home care.
- # Keep principles of healthy balanced diet and healthy lifestyle.
- # Let me hand you over the information leaflets.
- # A nutritional therapist will inform you about diet that will be kept by you at home.
- # After hospital discharge, a social worker provides placement in community care service institutions, medical institutions for the long-term ill, or in other institutions.
- # A physiotherapist will inform you how to rehabilitate.
- # The spoken information will be brought to you in writing, too.
- # Have you understood the information?
- # I will take you to an ambulance.
- # I will help you with your luggage.
- # Don not forget to pick up your deposited valuable things while leaving the hospital.
- # Put your signature on receipt, please.
- # You can stay on your bed until an ambulance/anyone from the family drives you home.
- # Do you want me to help you with getting dressed/packing the things etc.?

C) On Ward Rounds

- # Medical ward rounds take place twice a day (*according to the ward habits*)
- # The chief physician leads a ward round twice a day (*according to the ward habits*)
- # Morning rounds (the main ones) take place between 7:00 AM. and 10:00 AM.
- # Afternoon rounds lead physicians on emergency service. They take place at.....(for example 6:00 PM.).
- # The doctor will inform you about the state and results of examination, next steps in treatment and nursing care.
- # On ward rounds you can ask the doctor any questions you are interested in.
- # On ward rounds the doctor performs essential examination, too. That is why your presence in the room is necessary at that time.
- # Before the ward round, turn off the radio, Tv and your mobile not to be disturbed by anything and to be able fo follow the doctor's information.

- ✚ Pokud Vás bude chtít lékař při vizitě vyšetřit, dbejte jeho pokynů, např. k úpravě polohy.
- ✚ Jak se Vám dnes daří?
- ✚ Máte nějaké potíže?
- ✚ Trápí Vás něco?
- ✚ Zhluboka dýchejte.
- ✚ Posad'te se, prosím.
- ✚ Posad'te se, prosím, čelem k oknu.
- ✚ Otevřete ústa.
- ✚ Vyplázněte jazyk.
- ✚ Svlékněte si, prosím, kabátek, kalhoty, košili.
- ✚ Lehněte si na záda, pokrčte dolní končetiny, horní končetiny položte podél těla.
- ✚ Uvolněte se.
- ✚ Lehněte si na pravý / levý bok.
- ✚ Bolí Vás něco?
- ✚ Chcete se na něco zeptat?

D) Při měření fyziologických funkcí

1. Měření TK (tlaku krevního)

- ✚ Pane/ Paní, změřím Vám krevní tlak.
- ✚ Chci se Vás zeptat, jestli jste v průběhu uplynulé hodiny nekouřil/a, nepil/a kávu nebo neměl/a nějakou námahu. Pokud ano, sdělte mi to, prosím. Tyto činnosti mají totiž vliv na hodnotu Vašeho krevního tlaku.
- ✚ Opřete se zády o opěradlo židle, nohy volně položte na podlahu, nekřižte je.
- ✚ Uvolněte si rukáv oděvu na pravé paži.
- ✚ Paži si volně položte.
- ✚ Během měření se nehýbejte a nemluvte.
- ✚ Na paži Vám umístím manžetu tonometru a naplním ji vzduchem. Může to trochu tlačit. Potom budu vzduch z manžety pomalu upouštět.
- ✚ Měření je hotové, můžete si rukáv stáhnout.
- ✚ Hodnota Vašeho krevního tlaku je
- ✚ Hodnota je normální/ snižená/ zvýšená.

- # If the doctor decides to examine you on the ward round, follow his/her instructions, e.g. correction of the position.
- # How have you been feeling today?
- # Do you have any problems?
- # Are there any troubles?
- # Take a deep breath.
- # Sit down, please.
- # Sit down, please, face the window.
- # Open your mouth.
- # Stick out your tongue.
- # Take off your jacket, trousers, shirt, please.
- # Lie down on your back, bend lower limbs, upper limbs are along the body.
- # Relax, please.
- # Lie down on your right/left side.
- # Have you had any pain?
- # Do you have any questions?

D) On measurement of Physiological Functions

1. Taking BP (Blood Pressure)

- # Mrs/Mr/Ms, I will take your blood pressure.
- # I want to ask you a question: Have you been smoking, drinking coffee or having physical exertion in the past hour? If so, tell me it, please. These activities have an impact on your BP values.
- # Lean against the backrest, put your legs freele on the floor, do not cross them.
- # Roll up the sleeve on your right arm.
- # Rest your arm.
- # Do not move and do not speak while taking BP.
- # I will put a BP cuff on your arm and fill it with air. It may cause some pressure on the skin. Then I will let out the air slowly of the cuff.
- # Taking BP is ready, you can roll down the sleeve.
- # Your BP value is
- # Your BP value is normal/reduced/raised.

2. Měření pulsu

- ✚ Pane/ Paní, změřím Vám puls.
- ✚ Chci se Vás zeptat, jestli jste v průběhu uplynulé půl hodiny neměl/a nějakou fyzicky náročnou činnost, která by mohla zvýšit hodnotu pulsu. Je nutné, abyste byl/a před měřením asi 15-20 minut v klidu.
- ✚ Posad'te se.
- ✚ Klidně ležte.
- ✚ Podejte mi, prosím, ruku.
- ✚ Puls Vám budu měřit jednu minutu.
- ✚ Po dobu měření buďte v klidu.
- ✚ Výsledek Vám oznámím hned po měření.
- ✚ Váš puls je za minutu.
- ✚ Hodnota je normální/ snižená/ zvýšená.

Komunikaci při měření dechu neuvádíme záměrně, protože předstíráme, že měříme puls.

3. Měření tělesné teploty

- ✚ Pane / Paní....., přicházím Vám změřit tělesnou teplotu.
- ✚ Tělesnou teplotu Vám změřím bezdotykovým teploměrem **na čele**.
- ✚ Prosím Vás, abyste si z čela odstranil/a vlasy.
- ✚ Prosím Vás, abyste si z čela otřel/a pot.
- ✚ Prosím Vás, abyste si sundal/a brýle.
- ✚ Neměl/a jste na čele studený obklad nebo čelenku?
- ✚ Tělesnou teplotu Vám změřím **v uchu**.
- ✚ Jemně Vás zatáhnu za ucho, aby bylo dobře vidět na bubínek.
- ✚ Tělesnou teplotu Vám změřím **v podpaží**.
- ✚ Do podpaží Vám vložím digitální teploměr.
- ✚ Teplota bude změřena během 60 až 90 sekund.
- ✚ Zvukem/ pípnutím se ohlásí ukončení doby měření.
- ✚ Naměřená hodnota se zobrazí na displeji.
- ✚ Máte normální teplotu / zvýšenou teplotu / horečku.
- ✚ Tělesnou teplotu si budete / Vám budeme měřit po třech hodinách a zaznamenávat do tabulky.

2. Taking Pulse

- ✚ Mr/Mrs/Ms, I will take your pulse.
- ✚ I want to ask you a question: Have you had a physical exertion in the past hour that might increase pulse value? You should rest 15-20 min. before taking pulse.
- ✚ Sit down.
- ✚ Lie down calmly, please.
- ✚ Hold out your hand to me, please.
- ✚ Taking your pulse will take me one minute.
- ✚ Be calm on taking pulse, please.
- ✚ I will inform you about the result straight after taking it.
- ✚ Your pulse is per minute.
- ✚ The value is normal/reduced/raised.

Communication on taking pulse is not given on purpose as we pretend to take a pulse.

3. Taking Body Temperature

- ✚ Mr/Mrs/Ms....., I will come to take your body temperature.
- ✚ I will take your temperature with a non-contact **forehead** thermometer.
- ✚ Remove your hair from the forehead, please.
- ✚ Dry up sweat on your forehead, please.
- ✚ Take off your glasses, please.
- ✚ Haven't you had a cold pack or a headband on the forehead?
- ✚ I will take your body temperature in the **ear**.
- ✚ I will gently pull your ear back to have a good look at the eardrum.
- ✚ I will take your body temperature under the **armpit**.
- ✚ I will place a digital thermometer under your armpit.
- ✚ It will take about 60-90 seconds to take your temperature.
- ✚ The output signal will announce termination period of taking temperature.
- ✚ The taken value will be displayed.
- ✚ Your body temperature is normal/elevated.
- ✚ You will take/We will take your body temperature every three hours and record it in a chart.

E) Při podávání léků

1. Ústý - per os

- ✚ Jaké léky užíváte?
- ✚ Užíváte nějaké léky bez předpisu lékaře? Doplnky stravy – minerály, vitamíny apod.
- ✚ Není dovoleno užívat jakékoli léky bez vědomí ošetřujícího personálu, proto léky, které jste užíval/a doma, mi, prosím, předejte.
- ✚ Po dobu hospitalizace Vám budeme léky dávat.
- ✚ Léky Vám budou vráceny při odchodu z nemocnice.
- ✚ Trpíte alergií na některé léky?
- ✚ Dobrý den, jak se jmenujete?
- ✚ Připravím Vám Vaše léky.
- ✚ Nyní si je, prosím, vezměte.
- ✚ Máte je čím zapít?
- ✚ Chcete raději čaj nebo vodu?
- ✚ Vzhledem k vyšetření, které budete dnes absolvovat, nemůžete dostat léky.
- ✚ Pane/Paní, léky Vám donesu, až se vrátíte z vyšetření.
- ✚ Lékař Vám vysvětlí, co lze očekávat od léčby, včetně možných nežádoucích účinků.
- ✚ Lékař Vám vysvětlí rizika, která mohou nastat, pokud byste léky přestal/a užívat.
- ✚ Je důležité informovat personál o všech potížích, o tom, co Vás trápí.
- ✚ Pokud tlumení bolesti budete považovat za nedostatečné, máte právo kdykoli požádat lékaře o změnu léku na bolest.
- ✚ Pokud nebudete při poučení o lécích něčemu rozumět, neváhejte se zeptat.
- ✚ Tablety nesmíte kousat, musíte je spolknout celé.
- ✚ Tyto léky se užívají před jídlem / mezi jídlem / po jídle / před spaním atd.
- ✚ Pokud budete mít pochybnosti o užívaném léku, sdělte to buď sestře, nebo lékaři.
- ✚ Tento lék začne působit za 15 minut / 30 minut atd.

E) On Administration of Medication

1. Oral Route

- # What medication do you take?
- # Do you take any medication without doctor's prescription? Drug supplements-minerals, vitamins etc.
- # It is not allowed to take any medications without your doctor's knowledge. Please, hand over to me the medications you were taking at home.
- # We will administer you medications during your hospitalization.
- # Your medications will be given you back on discharge from the hospital.
- # Are you allergic to any medications?
- # Good morning, what is your name?
- # I will prepare your medications.
- # Take them now, please.
- # Do you have water to swallow it?
- # Do you prefer water or tea to rinse it down?
- # You cannot get medications in view of examination you are going through today.
- # Mr/Mrs/Ms, I will administer you medications after your return from the examination.
- # Your doctor will explain you what to expect from the treatment including possible side effects.
- # Your doctor will explain you the risks that might happen if you stop taking medications.
- # Medical staff should be informed about all your problems and worries.
- # If you consider your pain killer inadequate, you have the right to ask the doctor anytime to change your medication.
- # If you do not understand anything relating to medications, do not hesitate and ask questions.
- # You must not chew the tablets, you have to swallow them whole.
- # These medications are taken before meals/between meals/after meals/before bed time etc.
- # If you have doubts about taking medication, tell it either nurse or doctor.
- # This medication will be effective in 15 minutes/30 minutes etc.

- ✚ Šumivé tablety se rozpustí ve sklenici vody.
- ✚ Tyto léky slouží ke zmírnění bolesti / ke snížení tělesné teploty / k navození stolice / proti průjmu / proti kašli / k ochraně žaludeční sliznice / k navození spánku / snížení krevního tlaku / posílení srdce / k léčbě srdce / k lepšímu dýchání atd.
- ✚ **Antikoagulancia** jsou léky rozpouštějící krevní sraženiny (tromby).
- ✚ Pokud byste začal/a krvácet např. z dásní při čištění zubů, do moči nebo z nosu, může to být známka předávkování lékem na ředění krve, proto je nutné poradit se s lékařem.
- ✚ **Antibiotika** Vám budou podávána v pravidelných intervalech po 6 / 12 apod. hodinách.
- ✚ Léky musíte dostatečně zapít, ideální je alespoň 200 ml například čisté vody.
- ✚ Je nutné, abyste léky užíval/a pravidelně.
- ✚ Tuto tabletu si vložte pod jazyk a nechte ji rozpustit.
- ✚ Nekousejte ji, ani nepolykejte.
- ✚ Léky, které Vám naordinoval ošetřující lékař, užívejte i doma přesně podle jeho pokynů.
- ✚ Léky si vyzvednete v lékárně.
- ✚ Až si léky vyzvednete v lékárně, přečtěte si příbalový leták, který je uložen v krabičce.
- ✚ Pokud byste měl/a doma problémy s některými léky, které užíváte, obraťte se na Vašeho lékárníka, neboť právě on je vysokoškolsky vzdělán v tomto oboru a má nejvíce komplexních informací o léku, jeho účinku, vhodném dávkování, interakcích s ostatními léčivy a nežádoucích účincích terapie.
- ✚ Pokud Vám léky dojdou, obraťte se na Vašeho obvodního lékaře a ten Vám předepíše další.
- ✚ Máte obavu, že zapomenete lék užít?
- ✚ Dobrou pomůckou bývá **týdenní dávkovač**, do kterého si sám/sama, nebo za pomoci někoho z rodiny, připravíte léky na jednotlivé dny dle lékařem předepsaného léčebného schématu. Tato pomůcka také umožňuje jednoduchou kontrolu, zda již byly léky pro daný den užity. Pomůcku zakoupíte ve zdravotnických potřebách.
- ✚ Některé léky se nesnášejí s určitými potravinami. Proto je nutné vyloučit ze stravy mléčné výrobky,

- ✚ Effervescent tablets have to be dissolved in a glass of water.
- ✚ These medications serve to sooth pain/to reduce body temperature/to help bowel movements/to stop diarrhoea/to stop coughing/to protect the gastrin mucosa/to help you fall asleep/to lower your BP/to strengthen your heart muscle/to treat your heart/to improve your breathing etc.
- ✚ **Anticolagulants** are medicines that reduce ability of blood to clot(a thrombus).
- ✚ If you have unusual bleeding such as a nose bleed, blood in urine or bleeding gums, it can be a symptom of overdosing a blood thinner, that is why asking doctor's advice is necessary.
- ✚ **Antibiotics** will be administered to you in regular periods every 6/12 hours.
- ✚ Medicines must be properly washed down, ideally at least 200ml of fresh water.
- ✚ You have to take medicines regularly.
- ✚ Let this tablet dissolve under the tongue.
- ✚ Neither chew nor swallow it.
- ✚ Take the medicines prescribed by your doctor at home, too exactly according to his/her instructions.
- ✚ Pick up your medicines in the pharmacy.
- ✚ After picking up your medicine in the pharmacy, read an enclosed leaflet.
- ✚ If you have any problems with the medicines you take at home, ask your pharmacist's advice as he/she has extended knowledge in this area and knows this medicine, its effect, proper administering, drug interactions and side effects of the therapy.
- ✚ If you run out of your medicines, contact your GP for another prescription.
- ✚ Do you worry about forgetting to take your medicine?
- ✚ A good aid is a **weekly pill dispenser**. Alone/with the help of your family you can prepare pills for every day according to your doctor's therapy scheme. This aid makes also possible a simple daily control of the taken medicines. You can get this aid in Medstore.
- ✚ Some medicines do not interact with certain food. That is why you have to eliminate from your diet milk products,

2. Do konečníku - per rektum

- ✚ Pane/paní, toto je lék, který se zavádí do konečníku.
- ✚ Zavedete si ho sám/sama?
- ✚ **Čípek** vyjměte z obalu opatrně, aby se nedeformoval.
- ✚ Při zavádění čípku si lehněte na bok.
- ✚ Léky byste měl/a zavádět po stolici a omytí konečníku.
- ✚ Před aplikací a po ní si omyjte ruce.
- ✚ Roztáhnete si hýždě a ukazovákem čípek zavedete (kónickou / špičatou částí napřed) až za zevní svěrač.
- ✚ Čípek musíte v sobě podržet, než se rozpustí. Proto je dobré chvíli ležet.
- ✚ Před aplikací **masti** konečník omyjte vlažnou vodou.
- ✚ Masti si natřete okolí konečníku.
- ✚ Pomocí přiloženého aplikátoru zavedete mast do řitního otvoru.
- ✚ Aplikátor našroubujte na tubu, zmačkněte tubu, aplikátor se naplní mastí.
- ✚ Aplikátor si zavedete do konečníku a jemně zatlačíte na tubu při současném vytahování z konečníku.
- ✚ Po každém použití aplikátor zvenčí očistěte.

3. Do očí

- ✚ Při aplikaci **kapek** zakloňte hlavu dozadu a dívejte se vzhůru.
- ✚ Zavřete oko a pomalu s ním pohybujte, abyste kapky rovnoměrně rozetřel/a.
- ✚ Budu Vám aplikovat **mast** do oka. Při aplikaci se dívejte vzhůru.
- ✚ Zavřete oko a pomalu s ním pohybujte, abyste mast rovnoměrně rozetřel/a.
- ✚ Zcela normální je, pokud po aplikaci masti na krátkou dobu hůř vidíte.

2. Rectal Route

- ✚ Mr/Mrs/Ms....., this medicine is inserted into the rectum.
- ✚
- ✚ Will you inserted it alone?
- ✚ Remove a rectal **suppository** from packaging carefully not to deform it.
- ✚ While inserting a suppository, lie on your side.
- ✚ You should insert the medicine after removing any stool and washing out the rectum.
- ✚ Before and after inserting the suppository, wash your hands thoroughly.
- ✚ Stretch out the rectum muscles and using your finger, gently insert the suppository well up into the rectum (pointed end first) past the spinster muscles.
- ✚ You have to keep the suppository in for some time before it dissolves. That is why lying down for a moment is a good advice.
- ✚ Before rectal **ointment** application, wash out the rectum with warm water.
- ✚ Apply rectal ointment externally to the anal area.
- ✚ With the help of an enclosed applicator, you will insert rectal ointment into the anus.
- ✚ Attach rectal applicator onto the tube and fill it with ointment by squeezing gently the tube.
- ✚ Insert applicator into the anus, squeeze gently the tube and pull it out of the anus at the same time.
- ✚ Wash out applicator after every insertion.

3. Ocular Route

- ✚ On application of **drops**, tilt your head back and look up.
- ✚ Close the eye, move it slowly to spread the drops evenly over the surface of the eye.
- ✚ I will apply **ointment** into your eye. On application look up, please.
- ✚ Close the eye, move it slowly to spread ointment evenly over the surface of the eye.
- ✚ Your vision can worsen for a short time after applying ointment, it is quite normal.

4. Do dýchacích cest

- ✚ Při astmatickém záchvatu je nezbytné, abyste co nejrychleji použil/a **inhalátor**.
- ✚ Nejprve sejmete ochranný kryt.
- ✚ U některých typů přístrojů musíte nejprve připravit dávku k použití (například pootočením kolečka tam a zpět, vložením a propíchnutím kapsle s práškem, apod.).
- ✚ Udělejte to přesně podle pokynů výrobce.
- ✚ Dávkovací aerosol je potřeba nejprve řádně protřepat.
- ✚ Před vlastní aplikací zhluboka vydechněte, vložte aplikátor do úst a pevně obejměte rty, aby nevznikaly mezery okolo náustku.
- ✚ Při uvolnění dávky léčiva se plynule, ne příliš rychle, zhluboka nadýchněte, co nejvíce je to možné.
- ✚ Jedině tak pronikne léčivo hluboko do plic, kde má působit.
- ✚ Po nádechu zadržte dech asi na 10 sekund, aby dávka mohla zůstat v místě účinku a působit.
- ✚ Poté vydechněte nejlépe nosem.
- ✚ Po aplikaci (hlavně u přípravků s kortikoidy) si vypláchněte ústa nebo se najezte; léčivo ulpělé na sliznici úst může být příčinou nežádoucích účinků.
- ✚ Přístroj je třeba udržovat v čistotě, omývejte ho teplou vodou.

Inhalace – vdechování léčebné látky do dýchacích cest

- ✚ Pane/paní, nyní budete inhalovat.
- ✚ Inhalace Vám pomůže lépe odkašlat hleny.
- ✚ Pohodlně se posaďte, předloktí si opřete o plochu stolu.
- ✚ Náustek sevřete rty, nadechnete se z inhalátoru a krátce zadržíte dech. Vydechnete nosem.
- ✚ Tvořící se hleny vykašlávejte do papírových kapesníků, které odkládejte do igelitového sáčku.
- ✚ Po inhalaci je třeba být asi 20 minut v klidu v pokojové teplotě.
- ✚ Po inhalaci 30 minut nepijte studené tekutiny, nekuřte.
- ✚ Byla inhalace účinná? Ulevilo se Vám?
- ✚ Odkašlává se Vám lépe?

4. Via Respiratory Tract

- ✚ In an asthma attack is absolutely necessary to use an **inhaler** as fast as possible.
- ✚ Remove the protective cap first.
- ✚ In some devices you have to prepare a dose for the use (e.g. turn the little wheel back and forth, insert and pierce the capsule with powder etc.)
- ✚ Do it exactly according to the instructions of the manufacturer.
- ✚ Aerosol dispenser needs shaking up first.
- ✚ Before actual application, breath out fully, insert inhaler mouthpiece into mouth, keep mouth tight and ensure there is a good seal.
- ✚ While taking in a slow, deep breath through your mouth, press the dose-release button and continue to breathe in.
- ✚ This is the only way how the medication gets deep into the lungs to work properly.
- ✚ After inhaling the medication, hold on your breath for about 10 seconds.
- ✚ Then breathe out through the nose.
- ✚ After application (mainly corticoid preparations), rinse your mouth or have some meal; oral mucosa with the left medicine may cause unwanted effects.
- ✚ The device must be kept clean, wash it out with warm water.

Inhaling – Taking in Healing Substances into the Respiratory Tract

- ✚ Mr/Mrs/Ms....., you are going to inhale now.
- ✚ Inhaling will help you to expectorate better.
- ✚ Sit down comfortably, lean your forearm against the table.
- ✚ Seal the mouthpiece with your lips, inhale the medicine and hold on breath for a short time. Breathe out through the nose.
- ✚ Cough up and spit out phlegm into paper tissues and remove those into a plastic bag.
- ✚ It is necessary to rest out at room temperature for about 20 minutes after inhaling.
- ✚ Do not drink cold liquids and do not smoke after inhalation.
- ✚ Was inhalation effective? Was it a relief for you?
- ✚ Is expectoration easier?

Aplikace kyslíku

- ✚ V případě, že budete mít nějaké pochybnosti ohledně podávání kyslíku, obraťte se na Vašeho lékaře nebo sestru.
- ✚ Podáváním kyslíku by se měly zlepšit Vaše dýchací obtíže.
- ✚ Kyslík Vám bude podáván kyslíkovými brýlemi – jedná se o plastovou hadičku, která je stočená do kruhu.
- ✚ Ve středu hadičky jsou dva vstupy, které si vložíte do nosních dírek.
- ✚ Postranní plastové části si vložíte za uši.
- ✚ Kyslík Vám bude podáván kyslíkovou maskou.
- ✚ K ruce Vám připravím signalizační zařízení.
- ✚ Kdybyste cokoli potřeboval/a, zavolejte.
- ✚ Nebojte se, budu za Vámi po půl hodině chodit.
- ✚ Při aplikaci kyslíku můžete normálně pít.
- ✚ Jak se Vám dýchá?
- ✚ Dýchá se Vám lépe?

5. Injekcemi

- ✚ Bude Vám zavedena do žíly na předloktí malá kanyla, aby mohly být podávány léky.
- ✚ Budou Vám podány léky, které navodí krátkodobý (několik minut) hluboký spánek, odstraní vnímání bolesti atd.
- ✚ Budete si aplikovat inzulin doma sám/sama nebo za pomoci některého člena rodiny, přítele nebo ošetřovatele?
- ✚ Lékař Vám naordinoval tento lék, který se podává formou injekce – aplikuje se do kůže / pod kůži / do svalu / do žíly.
- ✚ Injekci Vám budu aplikovat do horní části stehna / do podbřišku / do horní části paže / do hýždí atd.
- ✚ Proto si, prosím, tuto část těla obnažte. Děkuji.
- ✚ Položte se, prosím, na záda / na bok / břicho.
- ✚ Posad'te se.
- ✚ Místo vpichu Vám nyní odezinfikuji.
- ✚ Teď to trochu píchne.
- ✚ Na místo vpichu injekce Vám přiložím čtvereček a na 10 sekund si ho přitiskněte.

Application of Oxygen

- ✚ In case you will have any doubts concerning oxygen application, ask your doctor or nurse.
- ✚ Your breathing difficulties should get better after giving oxygen.
- ✚ You will be given oxygen through an eyeglass frame – air passes through a plastic tube in the eyeglass frame.
- ✚ Place a 2- pronged plastic tube into the nostrils.
- ✚ Place a side portion behind the ears.
- ✚ Oxygen will be given you through an oxygen mask.
- ✚ You will have alarms at hand.
- ✚ Let me know if you need just anything.
- ✚ Do not worry, I will check on you every 30 minutes.
- ✚ While getting oxygen, you can drink normally.
- ✚ How do you breathe?
- ✚ Are you breathing better?

5. Administration via Injections

- ✚ A small cannula will be inserted into a vein in the forearm for administering medicine.
- ✚ You will be administered the medicines that put you asleep for a short time (a few minutes lasting deep sleep), relieve your pain etc.
- ✚ Will you apply insulin yourself at home, or with the help of a family member, a friend or a nurse?
- ✚ Doctor prescribed you the medicine which is administered via injections – it is applied into the skin/under the skin/in the muscle/in the vein.
- ✚ I will apply you an injection into the upper part of the thigh/lower abdomen/upper part of the arm/into the buttocks.
- ✚ That is why you have to uncover this part of the body, please. Thank you.
- ✚ Lie down on your back, please/on the side/with your back on the floor.
- ✚ Sit down.
- ✚ Now I will disinfect the place for a needle puncture.
- ✚ You will feel a sting now.
- ✚ You will be given a cotton-wool pad on the puncture site, keep it on for 10 seconds.

- ✚ Je vše v pořádku?
- ✚ Jak se cítíte?
- ✚ Pomohla Vám injekce?

6. Aplikace infúze, transfúze

- ✚ Byl/a jste poučen/a o **infúzní** terapii svým ošetřujícím lékařem?
- ✚ Infúzní terapie je naprosto rutinní, velmi bezpečnou a efektivní léčebnou metodou.
- ✚ Nyní dostanete infúzi do žíly na horní končetině / na předloktí / hřbetu ruky / v loketní jamce.
- ✚ Do žíly Vám nejprve zavedu krátkou plastovou cévku (kanylu), na kterou je připojena spojovací hadička (infuzní set).
- ✚ Na její konec je napojena vlastní infúze.
- ✚ *Jiná varianta:* Infúzní set Vám napojím přímo na jehlu zavedenou do žíly.
- ✚ Infúzi dostáváte proto, aby se doplnily chybějící tekutiny / dodaly minerály / zavedly do organismu léky atd.
- ✚ Vlastní infúze nebolí, jen zavedení kanyly bude provázeno píchnutím, jako při běžné injekci.
- ✚ Tato infúze Vám bude kapat hodin.
- ✚ Dojděte si na toaletu / dojděte se vymočit.
- ✚ Upravím Vám lůžko, aby se Vám pohodlně leželo.
- ✚ Zaujměte, prosím, polohu na zádech.
- ✚ Paži Vám podložím.
- ✚ Je nutné nehýbat končetinou.
- ✚ Chtěl/a byste se ještě na něco zeptat?
- ✚ V průběhu podávání infúze buďte celý/á přikrytý/á.
- ✚ Aby Vám nebyla dlouhá chvíle, chtěl/a byste pustit televizi, rádio apod.?
- ✚ Pokud by se objevily z Vašeho pohledu jakékoliv komplikace, ihned nás přivolejte zmáčknutím signalizace.
- ✚ Nebojte se, budu za Vámi po půl hodině chodit.
- ✚ Jak se Vám daří?
- ✚ Jak se cítíte?
- ✚ Je všechno v pořádku?

- # Is everything all right?
- # How are you feeling?
- # Has the injection helped you?

6. Application of Infusion, Transfusion

- # Has your doctor in charge instructed you about infusion therapy?
- # Infusion therapy is quite natural, very safe and effective healing method.
- # Now you will get infusion into an upper arm vein/a forearm vein/the back of the hand vein/the elbow pit vein.
- # First I will insert a short plastic tube called a cannula into the vein to which an infusion device is attached to.
- # The infusion itself is connected to the end of a cannula.
- # *Another option:* I will connect infusion device straight to a syringe inserted into the vein.
- # You have been given infusion to supply the missing liquids/minerals/to administer medicines into the body etc.
- # Infusion therapy itself is not painful, only inserting a cannula comes with an injection sting.
- # This solution is to be infused over.... hours.
- # Go to the toilet/go to the bathroom to urinate.
- # I will adjust pillows for you to feel comfortable in bed.
- # Please, take the position on your back.
- # I will support your arm.
- # It is necessary not to move the limb.
- # Would you like to ask any question?
- # Cover yourself with a blanket while you receive infusion.
- # Would you like to watch TV or listen to the radio not to be bored?
- # If any complications seem to bother you, do not hesitate and let us know by pressing an alarm.
- # Do not worry, I will be checking on you every 30 minutes.
- # How are you doing?
- # How are you feeling?
- # Is everything all right?

- ✚ Po dokapání infúze zůstaňte ještě 1/2 hodiny ležet na lůžku.
- ✚ Vstávejte z lůžka pomalu a opatrně.
- ✚ Na základě ordinace lékaře Vám bude podána **transfúze** krve.
- ✚ Byl/a jste poučen/a o transfúzi svým ošetřujícím lékařem?
- ✚ Transfúzní přípravek Vám bude podán do žíly.
- ✚ Přípravek Vám bude kapatminut/ hodin.
- ✚ Dojděte se vymočit a do této zkumavky zachyťte střední proud moče.
- ✚ Upravím Vám lůžko, aby se Vám pohodlně leželo.
- ✚ Zaujměte, prosím, polohu na zádech.
- ✚ Nyní Vám změřím krevní tlak, puls a tělesnou teplotu.
- ✚ Paži Vám podložím.
- ✚ Je nutné nehýbat končetinou.
- ✚ Chtěl/a byste se ještě na něco zeptat?
- ✚ Každých deset minut se na Vás přijdu podívat.
- ✚ V případě výskytu jakýchkoli potíží nás ihned přivolejte pomocí signalizačního zařízení.

F) Při odběru biologického materiálu na vyšetření

- ✚ Dobrý den, jak se jmenujete?
- ✚ Zítř ráno / dnes Vám budeme odebírat krev / moč / sputum apod. na laboratorní vyšetření.
- ✚ Chtěl/a bych Vás seznámit s tímto odběrem.
- ✚ Nechcete se mě ještě na něco zeptat?

1. Odběr žilní krve

- ✚ Odběr se provádí nalačno, pít můžete vodu nebo neslazený čaj.
- ✚ Nebývá Vám při odběru krve nevolno?
- ✚ Posad'te se.
- ✚ Položte se.
- ✚ Nejste alergický/á na dezinfekční prostředky nebo na náplast?
- ✚ Podejte mi, prosím, ruku, odeberu Vám z tohoto místa krev na laboratorní vyšetření.
- ✚ Paži Vám podložím.

- # After the infusion finishes, stay in bed for another 30 minutes.
- # Get off the bed slowly and carefully.
- # You will be given blood **transfusion** according to doctor's prescription.
- # Has your doctor in charge instructed you about transfusion?
- # You will be given transfusion solution into a vein.
- # You will be infused by the solution over a period of... minutes/ hours
- # Go to the bathroom to urinate and catch the middle portion of the urine stream into the test tube.
- # I will adjust pillows for you to feel comfortable in bed.
- # Please, take the position on your back.
- # Now, I will take your BP, pulse and body temperature.
- # I will support your arm.
- # It is necessary not to move the limb.
- # Would you like to ask any question?
- # I will be checking on you every 10 minutes.
- # If any complications seem to bother you, do not hesitate and let us know by pressing an alarm.

F) On Collection of Biological Samples for Analysis

- # Good morning, what is your name?
- # Tomorrow morning/today, your blood/urine/sputum will be collected for analysis.
- # I would like to inform you about this collection.
- # Would you like to ask me any more questions?

1. Venous Blood Collection

- # Collection should be taken on an empty stomach, you can drink water or plain tea.
- # Do you get sick while collecting the blood?
- # Sit down.
- # Lay down.
- # Are you not allergic to disinfectants or a plaster?
- # Give me your hand, please, I will collect a blood sample for laboratory analysis.
- # I will support your arm.

- ✚ Přiložím Vám na paži škrtidlo, aby žíla naběhla.
- ✚ Zatněte pěst, zacvičte si.
- ✚ Paži nechte nataženou, nekrčte ji v lokti.
- ✚ Trochu to zastudí, protože Vám dezinfikuji místo vpichu.
- ✚ Teď to trochu píchne.
- ✚ Nyní povolím škrtidlo.
- ✚ Odběr je hotový.
- ✚ Podržte si na vpichu čtverec.
- ✚ Natáhněte ruku, už to přestalo krváčet, zalepím Vám vpich.
- ✚ Děkuji, byl/a jste klidný/á a trpělivý/á.

2. Odběr kapilární krve

- ✚ Odeberu Vám krev z bříška prstu.
- ✚ Odeberu Vám nepatrné množství krve do skleněné kapiláry / odběrové nádobky k tomu určené.
- ✚ Tento typ odběru se používá například k získání důležité informace o vnitřním prostředí / o koncentraci glukózy v kapilární krvi.
- ✚ Místo vpichu Vám odezinfikuji.
- ✚ Teď to trochu píchne.
- ✚ Podržte si na vpichu čtverec.
- ✚ Děkuji, byl/a jste klidný/á a trpělivý/á.

3. Odběr moči na biochemické vyšetření

- ✚ U žen by měl být odběr proveden mimo období menstruace. Proto se Vás chci zeptat, zda právě nemáte menstruaci.
- ✚ Umyjte si ruce mýdlem a vodou a osušte je.
- ✚ Omyjte si ústí močové trubice vlažnou vodou. Osušte se.
- ✚ Vezměte si nádobku na odběr moči na toaletu.
- ✚ Nedotýkejte se vnitřku nádobky prsty.
- ✚ Při močení nechte první část moči odtéci do klozetové mísy a teprve střední část zachyťte do nádobky. Zbytek moči vymočte opět do mísy.

- ✚ I will tie a tourniquet around your arm to search a vein.
- ✚ Make a fist, please.
- ✚ Stretch your arm, do not bend it at the elbow.
- ✚ I will disinfect the area that I plan to puncture, you may feel chills.
- ✚ Now you will feel a sting.
- ✚ Now I will remove the tourniquet.
- ✚ Blood sampling is ready.
- ✚ Keep a gauze on the puncture site.
- ✚ Open your hand, the bleeding has already stopped, I will place a piece of gauze over the puncture site.
- ✚ Thank you, you have been calm and patient.

2. Capillary Blood Collection

- ✚ I will collect the blood from the thenar.
- ✚ I will collect a small amount of blood into a glass tube/a tube determined for it.
- ✚ This type of collection is used for getting important information about the internal environment/glucose concentration on capillary blood.
- ✚ I will disinfect a puncture site.
- ✚ Now you will feel a sting.
- ✚ Keep a gauze on the puncture site.
- ✚ Thank you, you have been calm and patient.

3. Urine Collection for Biochemical Analysis

- ✚ Urinalysis should not be performed while a woman is menstruating That is why I am asking about your menstruation.
- ✚ Wash you hands with soap and water and dry them.
- ✚ Clean the genital area with warm water and dry yourself.
- ✚ Take a specimen cup with you to the toilet.
- ✚ Do not touch the inside cup with your fingers.
- ✚ While urinating, do not collect the first part (and the last part) of urine that comes out, collect a sample of urine „mid-stream“.

- ✚ Po vymočení osušte vnější povrch nádoby (pokud došlo k jeho znečištění) a uzavřete víko.
- ✚ Nádobku odevzdejte sestře.

Sběr moče za 24 hodin

- ✚ Ráno v 6 hodin se vymočíte naposledy do klozetové mísy a teprve od této doby budete veškerou další moč (i při stolici) sbírat do sběrné nádoby.
- ✚ Po 24 hodinách, tj. další den ráno opět v 6 hodin, se do sběrné nádoby vymočíte naposledy.
- ✚ Sběrnou nádobu budete mít na WC.
- ✚ Nádoba je označena Vaším jménem a časem sběru moči.
- ✚ Během sběru moče jezte stejnou stravu jako dosud a vypijte za 24 hodin kolem 2 litrů tekutin.
- ✚ Sběrnou nádobu uzavírejte.

Sběr moče za 3 hodiny

- ✚ Ráno v 6 hodin se vymočíte naposledy do klozetové mísy a teprve od této doby budete veškerou další moč (i při stolici) sbírat do sběrné nádoby po dobu 3 hodin – tzn. v 9 hodin se do sběrné nádoby vymočíte naposledy.
- ✚ Během sběru můžete pít, dávka tekutin by měla být 300 ml.

4. Odběr moči na mikrobiologické vyšetření

- ✚ Před odběrem si důkladně omyjte zevní genitál vlažnou vodou.
- ✚ *Informace pro ženu:* Zaujmete široký postoj nad klozetovou mísou, jednou rukou oddálíte od sebe velké stydké pysky a druhou rukou třemi až čtyřmi tampony s dezinfekční látkou vždy jednou použitými otřete genitálie předozadním pohybem.
- ✚ Velké stydké pysky stále přidržujete oddálené a začínáte močit.
- ✚ První porci do klozetové mísy, pak do sterilní nádoby a zbytek moči opět do mísy.
- ✚ *Informace pro muže:* Po stažení předkožky a odhalení žaludu provedete tampónem s dezinfekční látkou otření okolí ústí močové trubice. Předkožku nevracejte zpět.

- ✚ After urinating, dry outer cup (if it is wet) and screw the lid of the cup.
- ✚ Hand the cup in to the nurse

24-Hour Urine Collection

- ✚ Urinate at 6:00 AM and flush it down the toilet; at this time you will start the urine collection. Collect every drop of urine during the day and night in an empty collection bottle. Any urine passed with the bowel movement should be collected.
- ✚ Finish by collecting the first urine passed the next morning, i. e. after 24 hours, adding it to the collection bottle.
- ✚ The bottle will be kept in the toilet.
- ✚ Label the collection bottle including your name and time of the urine collection.
- ✚ During the urine collection, eat the same food as usually and drink about 2 litres of liquids in 24 hours.
- ✚ Seal the cap of the collection bottle tightly so as to avoid leakage.

3-Hour Urine Collection

- ✚ Urinate at 6:00 AM and flush it down the toilet; at this time you will start 3-hour urine collection. Collect every drop of urine in an empty collection bottle. Any urine passed with the bowel movement should be collected too; you will finish collecting in 3 hours, i. e. at 9:00 AM you will collect urine for the last time.
- ✚ You can drink during the urine collection, the amount of liquids should be 300 ml.

4. Urine Collection for Microbiological Analysis

- ✚ Wash the outer genital area with warm water thoroughly before collection.
- ✚ *Information for women:* Sit on the toilet with your legs spread apart. Use two fingers of one hand to spread open your labia, use the other hand for the following 3-4 sterile wipes to clean the inner folds of the labia (wipe from the front to the back) and over the opening where urine comes out (urethra), just above the opening of the vagina.
- ✚ Keeping your labia spread open, start to urinate.
- ✚ The first stream into the toilet bowl, then into the collection container and the rest into the toilet bowl again.
- ✚ *Information for men:* Pull back the foreskin first and clean the head of the penis with a sterile wipe. Do not return the foreskin back.

- ✚ Potom odmočíte první porci do klozetové mísy a pokračujete do sterilní nádoby bez přerušení močení.
- ✚ Zbytek moči vymočte opět do mísy.
- ✚ Chci Vás upozornit na opatrnost při manipulaci s odběrovou zkumavkou, která je sterilní.
- ✚ Nedotýkejte se vnitřku ani hrdla nádoby prsty.
- ✚ Nedotýkejte se ani vnitřní části víka nádoby.
- ✚ Po odběru odevzdejte nádobku sestře.

5. Odběr stolice

- na okultní (skryté) krvácení

- ✚ Tímto testem může být prokázáno skryté krvácení, tedy nepatrné množství krve ve stolici.
- ✚ K vyšetření jsou třeba vzorky ze tří po sobě následujících stolic, zpravidla tedy ze tří dnů.
- ✚ Tři dny před započítáním testu je nutno se vyvarovat jídel obsahujících jakékoli maso, játra a krevní výrobky (tlačenka, jelita, apod.).
- ✚ Nejíst banány, listovou zeleninu (např. špenát), rajčata, ředkvičky, křen a kedlubny.
- ✚ Vzhledem k tomu, že test je ovlivněn i přítomností významného množství vitamínu C, neberte v tuto dobu tablety obsahující tento vitamín a nepijte ovocné šťávy.
- ✚ Při průjmu, krvácení hemeroidů nebo menstruaci by se test neměl provádět. Test naopak neovlivní lehké krvácení z dásní při čištění zubů.
- ✚ Testovací karty uchovávejte chráněné před sluncem a přílišným teplem.
- ✚ Do předtištěných kolonek vyplňte své jméno, rodné číslo a datum, kdy test provádíte.
- ✚ Otevřete první testační políčko odklopením nahoru.
- ✚ Přiloženou papírovou špachtlí odeberte malý kousek stolice velikosti zrnka čočky.
- ✚ Tento kousek stolice naneste do prvního políčka tak, aby bylo políčko zcela zaplněno. Špachtli vyhoďte.
- ✚ Opakujte tento postup vždy s novou špachtlí i pro další 2 políčka.
- ✚ Vzorek odeberte z jiného místa stolice. Pro každý vzorek je nové políčko.
- ✚ Uzavřete testovací kartu, oddělte a vložte do obálky.

- ✚ Urinate the first stream into the toilet bowl and continue into the sterile collection bottle without interrupting the urination.
- ✚ Urinate the rest of urine out into the toilet bowl again.
- ✚ Please, be careful while manipulating with the collection container which is sterile.
- ✚ Neither touch the inner container nor the neck container.
- ✚ Neither touch the inner part of the container lid.
- ✚ Hand in the container to the nurse after collection.

5. Stool Collection

- for occult (hidden) blood

- ✚ This test may prove hidden blood, i. e. a small amount of blood in a stool sample.
- ✚ The fecal occult blood test requires. the collection of 3 small stool samples. Usually the samples are a bit of stool collected within 3 days.
- ✚ A special diet is recommended for 72 hours before the test. Any meat should be avoided during that time, e.g. liver and blood products (head cheese, blood sausages etc.).
- ✚ Do not eat bananas, green vegetables (e.g. spinach), tomatoes, radishes, horseradish and kohlrabi.
- ✚ In view of the fact, that the presence of significant amount of vitamin C influences the test, avoid vitamin C-enriched foods and beverages including supplements.
- ✚ Do not perform the test if you have diarrhoea, hemorrhoid flare-ups or menstruation. In opposite, mild gums bleeding during brushing the teeth has not got impact on the test.
- ✚ Test cards should be prevented from the sun and hot environment.
- ✚ Write your name, birth number and the date of the test performance in the blank fill-in forms.
- ✚ Peel open one square of the test card.
- ✚ Use an attached thin wooden stick and take a small amount of stool as big as a lentil grain.
- ✚ Smear this piece of stool onto the first test card square. Throw away the stick.
- ✚ Repeat this method again for the next 2 squares, always with a new stick.
- ✚ Take out a sample from other part of stool. There is a new square for every sample.
- ✚ Then fold over the card, separate it and put it into an envelope.

- ✚ Druhý a třetí den postupujte stejně.
- ✚ Po skončení testu jej odevzdejte ošetřujícímu personálu.

- **na nestrávené zbytky potravy**

- ✚ 3 dny před odběrem stolice budete dostávat speciální dietu tzv. Schmidtovu stravu, která je bohatá na bílkoviny, cukry a tuky.
- ✚ Pro vyšetření stačí vzorek stolice velikosti hrachu.
- ✚ Vzorek odeberete do speciální zkumavky pomocí lopatičky, která je její součástí.

6. Výtěr z konečníku

- ✚ Provedu Vám výtěr z konečníku.
- ✚ Jedná se o výkon nebolestivý.
- ✚ Půjdeme do koupelny, kde budeme sami.
- ✚ Odběr se provádí u klečícího pacienta opírajícího se o lokty nebo ležícího na boku.
- ✚ Svlékněte si kalhoty a zaujměte, prosím, polohu na boku/ v kleče.
- ✚ Sterilní štětičku Vám vsunu do konečníku asi 1 – 5 cm hluboko, pak jí pootočím a opatrně vytáhnu.

7. Výtěr z mandlí

- ✚ Ráno Vám provedu výtěr z krku. (*informování klienta večer před odběrem*)
- ✚ Je nutné, abyste byl/a na lačno.
- ✚ Provedu Vám výtěr z krku. (*komunikace v době odběru*)
- ✚ Nejedl/a jste?
- ✚ Špachtlí Vám přidržím jazyk a sterilním vatovým tamponem důkladně setru povrch mandlí.
- ✚ Otevřete ústa, vyplázněte jazyk, řekněte A.
- ✚ Výborně, výtěr je hotový.
- ✚ Děkuji, byl/a jste klidný/á a trpělivý/á.

- ✚ Repeat this procedure both the second and the third day.
- ✚ After finishing the test, hand it in to the nursing staff.

- **for undigested food**

- ✚ You will be given a special diet called the Schmidt fat-rich diet 3 days before stool collection.
- ✚ A sample as big as a pea grain is enough for the test.
- ✚ A sample will be taken out by a traper, which is a part of the kit, into a special test tube.

6. Rectal Swab

- ✚ I will perform you a rectal swab.
- ✚ This procedure is not painful.
- ✚ We will go to the bathroom to have privacy.
- ✚ The collection is performed while the patient rest on his knees and leans his elbows on the floor, or lies on his side.
- ✚ Take off your pants and take a kneeling position/position on your side.
- ✚ I will insert a sterile cotton swab into your rectum as deep as 1-5cm, then I will rotate it and gently remove.

7. Swabbing the Tonsils

- ✚ In the morning I will swab your tonsils (*client is informed in the evening before the swab*).
- ✚ It is necessary to avoid food before the test.
- ✚ I will swab your throat (*communication during the procedure*).
- ✚ Have you avoided food?
- ✚ With the tongue depressed I will properly wipe the back of your tonsils with the sterile swab.
- ✚ Open your mouth wide, stick out your tongue and say „ah“.
- ✚ Great, swabbing the tonsils is ready.
- ✚ Thank you, you have been calm and patient.

8. Výtěr z hrtanu

- ✚ Ráno Vám provedu výtěr z krku. (*informování klienta večer před odběrem*)
- ✚ Je nutné, abyste byl/a na lačno.
- ✚ Provedu Vám výtěr z krku. (*komunikace v době odběru*)
- ✚ Nejedl/a jste?
- ✚ Špachtlí Vám přidržím jazyk a do krku zavedu štětičku se sterilním vatovým tamponem.
- ✚ Až Vám řeknu, tak, prosím, zakašlete.
- ✚ Otevřete ústa, vyplázněte jazyk, řekněte A.
- ✚ A nyní, prosím, zakašlejte.
- ✚ Výborně, výtěr je hotový.
- ✚ Děkuji, byl/a jste klidný/á a trpělivý/á.

9. Výtěr z nosu

- ✚ Provedu Vám výtěr z nosu.
- ✚ Sterilní vatový tampon zavedu do nosní dírky a otáčivým pohybem ji vytřu.
- ✚ Stejným způsobem i druhou.
- ✚ Výborně, výtěr je hotový.
- ✚ Děkuji, byl jste klidný/á a trpělivý/á.

10. Odběr sputa

- ✚ Pro mikrobiologické vyšetření je ideální ranní odběr.
- ✚ Provedete si odběr sám/a ráno nalačno, před vyčištěním zubů a vypláchnutím dutiny ústní.
- ✚ Snažte se vykašlat hlenovitý sekret z dolních cest dýchacích do sterilního kontejneru (sputovky).
- ✚ Je třeba, aby byly ve vzorku přítomny hnisavé vločky, pouhé sliny a hleny jsou nevhodné.

8. Throat Swab

- ✚ In the morning I will swab your throat (*client is informed in the morning before the swab.*)
- ✚ You should avoid food before the procedure.
- ✚ I will swab your throat (communication during the procedure)
- ✚ Have you avoided food?
- ✚ With the tongue depressed I will properly rub on the back of your throat with the sterile swab.
- ✚ After telling you, cough up, please.
- ✚ Open your mouth wide, stick out your tongue and say „ah“.
- ✚ And now, cough up, please.
- ✚ Great, the throat swab test is ready.
- ✚ Thank you, you have been calm and patient.

9. Nasal Swab

- ✚ I will perform a nasal swab.
- ✚ I will insert a sterile cotton bud into your nostril and sweep the skin inside your nose., using the rotating movement.
- ✚ And the same procedure for the other nostril.
- ✚ Great, a nasal swab is ready.
- ✚ Thank you, you have been calm and patient.

10. Sputum Collection

- ✚ Ideal for microbiological analysis is collecting the samples right away after you wake up from sleeping.
- ✚ You will collect the samples alone in the morning before breakfast, before brushing your teeth and mouth gargle.
- ✚ Try to cough up the sputum from your lungs into the collection container (sputum container).
- ✚ Purulent matter is necessary to be present in the sample, common saliva and phlegm are not suitable.

Komunikace s pacientem/klientem na interním oddělení

A) Při přípravě na endoskopická vyšetření

- ✚ Před zahájením vyšetření je třeba podepsat souhlas s provedením výkonu. **Informovaný souhlas** zahrnuje písemnou informaci o vyšetření včetně rizika možných komplikací.

1. Gastroskopie

- ✚ **Gastroskopie** je endoskopické vyšetření jícnu, žaludku a dvanáctníku.
- ✚ Provádí se při podezření na onemocnění těchto orgánů.
- ✚ Lékaři se naskytne přímý pohled na nemocný orgán.
- ✚ Vyšetření se provádí na lačno, proto je třeba alespoň 8 hodin před vyšetřením nejíst a nepít, nekouřit a nebrat léky.
- ✚ Vyndejte si a uložte snímatelné zubní náhrady do předem připravené schránky k tomuto účelu.
- ✚ Na vyšetření Vás doprovodíme.
- ✚ Vyšetření netrvá dlouho, v průměru 20-30 minut.
- ✚ Těsně před výkonem Vám na sliznici ústní dutiny bude podán sprej s místním znecitlivěním.
- ✚ Poté Vám bude eventuelně podána injekce se sedativem, které má zajistit zklidnění a bezproblémový průběh vyšetření.
- ✚ Injekce může způsobovat ospalost.
- ✚ Při vyšetření budete ležet na levém boku.
- ✚ Během vyšetření budete zuby, rty, nebo dásněmi držet ochranný kroužek.
- ✚ Lékař Vám ústy zavede do žaludku zcela ohebný přístroj – ENDOSKOP.
- ✚ Vyšetření není bolestivé, je jen nepříjemné.

Communication with the Patient/Client at the Department of Internal Medicine

A) On Preparation for Endoscopy Examination

- ✚ Before the beginning of the examination it is necessary to sign the consent to the performing the procedure. **An informed consent** includes written information about the examination including the risk of complications.

1. Gastroscopy

- ✚ **Gastroscopy** is an endoscopic examination of the esophagus, stomach and duodenum.
- ✚ It is performed in case there is a suspicion of some disease of these organs.
- ✚ There is not a direct view of the sick organ for the doctor.
- ✚ The examination is performed on an empty stomach, so it is necessary not to eat, drink, smoke or take any drugs at least 8 hours in advance.
- ✚ Remove and store your removable dentures to the pre-deposit container assigned for this purpose.
- ✚ We will accompany you on the way to the examination.
- ✚ The examination does not take long, 20–30 minutes on average.
- ✚ Just before the performance there will be given spray with local anesthesia on your oral mucous.
- ✚ Then you will be, if necessary, given an injection containing a sedative with a calming effect that ensures the smooth course of the examination.
- ✚ The injection may cause drowsiness.
- ✚ During the examination, you will lie on your left side.
- ✚ During the examination, you will hold a protective ring by your teeth, lips or gums.
- ✚ The doctor will insert a completely flexible instrument – ENDOSCOPE - through your mouth to your stomach.
- ✚ The examination is not painful, it is just uncomfortable.

- ✚ V úvodní fázi je potřeba Vaší spolupráce při polknutí, v dalším průběhu již lékař přístroj zavádí sám.
- ✚ Během vyšetření dýchejte klidně nosem, sliny nepolykejte, ale vypouštějte do připravené buničiny.
- ✚ Hlubokým a pomalým dýcháním překonáte pocit dávení.
- ✚ Zavřete při vyšetření oči a myslete na něco příjemného.
- ✚ Pokud si to povaha Vašeho onemocnění žádá, je někdy během vyšetření nutno odebrat bioptické vzorky, odstranit slizniční výrůstky (polypy) z trávicí trubice a v případě krvácení toto zastavit.
- ✚ Tyto léčebné procedury jsou zcela nebolestivé, vyšetření však trvá o něco déle.
- ✚ Po gastrokopii a znecitlivění hrdla nesmíte 2 hodiny nic jíst ani pít.
- ✚ Chcete se ještě na něco zeptat?

2. Kolonoskopie

- ✚ **Kolonoskopie** umožňuje lékaři prohlédnout a popřípadě ošetřit konečník, tlusté střevo a část tenkého střeva.
- ✚ Konečníkem se zavádí zcela ohebný přístroj – ENDOSKOP.
- ✚ Vyšetření trvá přibližně 20 minut.
- ✚ Vyšetření předchází příprava s cílem dokonale vyčistit střevo od stolice.
- ✚ Bude Vám podán přípravek, rozpuštěný ve vodě, který vypijete a po 1 až 3 hodinách dojde k vyprázdnění střeva.
- ✚ Snažte se proto být v blízkosti toalety.
- ✚ Po užití přípravku musíte vypít 1 a půl až 2 litry čirých tekutin.
- ✚ Musíte je pít po dobu nejméně 4 hodin.
- ✚ Po 6 hodinách dostanete vypít druhý sáček přípravku.
- ✚ Den před vyšetřením nebudete nic jíst, tekutiny můžete popíjet celý den.
- ✚ Vyvarujte se mléka a tekutin se zvýšeným obsahem kysličníku uhličitého.
- ✚ Od půlnoci nic nejezte, nepijte, neberte žádné léky, nekuřte.

- ✚ In the initial phase, your cooperation is necessary during the swallowing, during the rest of the examination the doctor inserts the instrument themselves.
- ✚ During the examination, breathe quietly through the nose, do not swallow the saliva but drain it into the prepared paper-wipe.
- ✚ Deep and slow breathing helps to overcome the feeling of nausea.
- ✚ Close your eyes during the examination and think of something pleasant.
- ✚ In case your illness deserves so, it is sometimes necessary to take biopsy samples, remove mucous growths (polyps) from the digestive tract and - in case of bleeding – stop this.
- ✚ These medical procedures are completely painless, however, the examination takes a little longer.
- ✚ After gastroscopy and throat anesthesia you must not eat or drink for two hours.
- ✚ Have you got any further questions?

2. Colonoscopy

- ✚ **Colonoscopy** allows the doctor to examine and possibly treat the rectum, colon and a part of a small intestine.
- ✚ A completely flexible instrument – ENDOSCOPE – is inserted through the rectum.
- ✚ The examination lasts approximately 20 minutes.
- ✚ There is some preparation prior to the examination aimed at perfectly cleaning the intestines from the stool.
- ✚ You will be given a product, dissolved in water, which is to be drunk, and this procedure results, after 1-3 hours, in defecation.
- ✚ Try to stay near toilets.
- ✚ After drinking the product you have to drink one and a half to two liters of clear liquids.
- ✚ You have to drink the liquids for at least 4 hours.
- ✚ After 6 hours, you will be given another sachet of the product.
- ✚ The day before the examination, you will not eat anything, you can sip fluids throughout the day.
- ✚ Avoid milk and liquids with high content of carbon dioxide.
- ✚ As of midnight, do not eat, drink or take any drugs, do not smoke.

- ✚ Na vyšetření Vás doprovodíme.
- ✚ Kolonoskopie je vyšetření nepříjemné, ale nemusíte se bát bolesti.
- ✚ Před výkonem Vám bude podána uklidňující injekce.
- ✚ Při vyšetření budete ležet na boku.
- ✚ Průběh vyšetření usnadní dobrá spolupráce s lékařem.
- ✚ Snažte se uvolnit, dýchejte zhluboka a pomalu.
- ✚ Řiďte se pokyny lékaře.
- ✚ Jakékoli potíže po vyšetření hlase sestře.

3. **Rektoskopie**

- ✚ **Rektoskopie** slouží k přehlednému zobrazení konečné části trávicí trubice, konečníku.
- ✚ Provádí se pomocí tzv. rektoskopu, což je asi 30 cm dlouhá dutá kovová trubice s optickým systémem a zdrojem světla.
- ✚ Lékař svým zrakem může přímo sledovat vnitřek konečníku.
- ✚ Konečné úseky střeva lze očistit pomocí výplachu (klysmatu), který Vám provede sestra roztokem zavedeným hadičkou do konečníku.
- ✚ Výkon se provádí v poloze „na všech čtyřech“ při pokrčených loktech i kolenech.
- ✚ Samotné vyšetření je bezbolestné a nemusíte se jej nijak obávat.
- ✚ Lékař nanese na konec rektoskopu znečítlivující mast (mesocain) a zvolna jej zavede do konečníku a kontroluje sliznici Vašeho střeva.
- ✚ Při vyšetření klidně dýchejte a neměňte polohu.
- ✚ V případě potřeby může lékař provést odběr vzorků.
- ✚ Tento úkon ani neucítíte.
- ✚ Celé vyšetření trvá přibližně 5 až 10 minut.
- ✚ Rektoskopie je jednoduchý výkon a po provedení Vás nijak neomezuje.

- # We will accompany you on the way to the examination.
- # Colonoscopy is an unpleasant examination, but you do not have to worry about pain.
- # Before the procedure you will be given a sedative injection.
- # During the examination, you will lie on the side.
- # During the examination, make a good cooperation with your doctor will help the process of examination.
- # Try to relax, breathe deeply and slowly.
- # Follow your doctor's instructions.
- # Any problems after the examination should be reported to the nurse.

3. Rectoscopy

- # **Rectoscopy** is used for clear display of end of the digestive tract, the rectum.
- # This is performed using the proctoscope, which is about 30 cm long hollow metal tube with an optical system and a light source.
- # Using their sight, the doctor can directly observe the inside part of the rectum.
- # The final sections of the intestine can be cleared by irrigation (klyisma) that you will be provided with by the nurse by means of a solution inserted into the rectum through a tube.
- # The procedure is performed in the "on all fours" position with your elbows and knees bent.
- # The examination itself is painless and you do not have to worry about it.
- # The doctor will apply a numbing ointment (mesocain) onto the end of the rectoscope and will slowly introduce it into the rectum and will check the lining of your intestines.
- # During the examination, breathe calmly and do not move.
- # If necessary, the doctor may perform sampling.
- # You will not feel anything concerning that.
- # The entire examination takes approximately 5 to 10 minutes.
- # Rectoscopy is a simple examination and afterwards it does not limit you anyhow.

4. ERCP – endoskopická retrográdní cholangio-pankreatikografie

- ✚ **ERCP** je vyšetření, které umožňuje diagnostikovat onemocnění jater, žlučníku, žlučovodů a slinivky břišní.
- ✚ Kombinuje se použití rentgenu a endoskopu.
- ✚ Vyšetření se provádí na rentgenovém pracovišti.
- ✚ Těsně před výkonem Vám na sliznici ústní dutiny bude podán sprej s místním znečítlivěním.
- ✚ Poté Vám bude eventuelně podána injekce se sedativem, které má zajistit zklidnění a bezproblémový průběh vyšetření.
- ✚ Lehnete si na vyšetřovací stůl na levý bok.
- ✚ Lékař zavede endoskop, podá do něj barvivo a rentgenolog provede snímkování.
- ✚ Vyšetření se provádí na lačno, proto je třeba alespoň 8 hodin před vyšetřením nejíst a nepít, nekouřit a nebrat léky.
- ✚ Vyndejte si a uložte snímatelné zubní náhrady do předem připravené schránky k tomuto účelu.
- ✚ Na vyšetření Vás doprovodíme.
- ✚ Pokud nebylo vyšetření spojené s malým operačním zákrokem, můžete se po něm napít po 6ti hodinách za předpokladu, že to Váš stav po zákroku dovolí.
- ✚ Proto vyčkejte pokynů zdravotního personálu!

B) Při přípravě na UZ vyšetření

- ✚ **Ultrazvuk** je zcela bezpečná zobrazovací metoda tkání a orgánů, pacienta nijak nezatěžující, u které se komplikace ani rizika nevyskytují.
- ✚ Ultrazvukové vyšetření nebolí.
- ✚ K vyšetření břicha a malé pánve musíte být lačný/á (nejíst nejméně 6 hodin před vyšetřením, zhruba 2 hodiny před vyšetřením nepít).
- ✚ Vyšetření provádí lékař specialista – radiolog.
- ✚ Při vyšetření budete ležet na vyšetřovacím stole.

4. ERCP – Endoscopic Retrograde Cholangiopancreatography

- # **ERCP** is an examination that allows to diagnose diseases of the liver, gallbladder, bile ducts and pancreas.
- # It combines the use of X-rays and an endoscope.
- # The examination is performed at the X-ray workplace.
- # Just before the examination a spray with local anesthesia will be applied to your oral mucosa.
- # Then you will eventually receive an injection of a sedative that provides calming and ensures the smooth running of the examination.
- # You will lie down on your left side on the examining table.
- # The doctor will take the endoscope, puts a colouring dye on it and the radiologist will perform the imaging.
- # The examination is performed on an empty stomach, so it is necessary not to eat, drink, smoke and take drugs at least 8 hours before the examination.
- # Remove and store removable dentures into the deposit box prepared for this purpose.
- # We will accompany you to the examination.
- # If the examination was not associated with a small surgical procedure, you can have a drink after 6 hours, provided that your condition after the surgery allows this.
- # Therefore wait for the instructions of the medical personnel!

B) On Preparation for Ultrasound Examination

- # **Ultrasound** is a completely safe method of imaging of tissues and organs, it does not burden the patient anyhow, and during which the risks or complications do not occur.
- # The ultrasound examination does not hurt.
- # For the examination of the abdomen and pelvis you must be on an empty stomach (not to eat at least 6 hours before the examination, not to drink about two hours before the examination).
- # The examination is carried out by a specialist physician - a radiologist.
- # During the examination you will lie on the examination table.

- ✚ Budete požádán/a, abyste si odložil/a oděv tak, jak je to nezbytně nutné pro vyšetřovanou oblast.
- ✚ Lékař bude pohybovat po Vašem těle ve vyšetřované oblasti ultrazvukovou sondou a při tom sledovat obraz na monitoru.
- ✚ Na kůži ve vyšetřované oblasti Vám lékař nanese vrstvu gelu, který si po skončení vyšetření otřete.
- ✚ Během vyšetření můžete být vyzván/a například k zadržení dechu, nepolykání, zaklonění hlavy, stažení ramen nebo i ke změně polohy těla.
- ✚ Při vyšetření bude přítomna vyškolená sestra, která Vám pomůže s odstrojením a uložením do správné polohy.
- ✚ Na závěr vyšetření Vám lékař vysvětlí zjištěný nález.

C) Při přípravě na RTG vyšetření

- ✚ Laborant/ka Vás požádá, abyste zaujal/a určitou polohu, či položil/a snímkovanou končetinu na desku v určité poloze nebo se zhluboka nadechl/a a na krátkou chvíli zadržel/a dech apod.
- ✚ Malou chvíli tak musíte vydržet, než laborant/ka z vedlejší místnosti rentgen spustí a „vyfotí“ Vás.
- ✚ Samotné vyšetření se bude lišit podle toho, kterou část těla je potřeba nasnímat.
- ✚ Vždycky je třeba danou část těla obnažit, aby na snímku nerušily některé pevné části oděvu, hlavně zipy, knoflíčky apod.
- ✚ Také bude nutné sundat si šperky a chránit štítnou žlázu a pohlavní orgány.

D) Při přípravě na CT vyšetření

- ✚ CT je nebolestivá vyšetřovací metoda, pomocí které může lékař prohlédnout vnitřní orgány celého Vašeho těla.
- ✚ Máte-li alergii, ohlaste to předem personálu.

- ✚ You will be asked to take off your clothes as is strictly necessary for the body area to be examined.
- ✚ The doctor will be moving an ultrasonic probe over your body in the body area to be examined and watch the picture on the monitor screen at the same time.
- ✚ The skin in the areas to be examined by your doctor will be covered with a layer of gel which you will wipe after the examination.
- ✚ During the examination, you may be asked, for example, to hold your breath, not to swallow, to lean your head back, to shrug your shoulders, or even to change your body position.
- ✚ During the examination, a trained nurse will be present who can help you with undressing and lying down in the correct position.
- ✚ At the end of the examination, your doctor will explain the observed findings to you.

C) On Preparation for X-ray Examination

- ✚ The laboratory technician will ask you to take a specific position, or to put the imaged limb on the board in a certain position or to take a deep breath and briefly hold breath etc.
- ✚ You have to endure like that for a little while so that the technician starts the machine and „takes a picture“ of you from the next room.
- ✚ The actual examination will vary depending on which body part you need to scan.
- ✚ It is always necessary to expose the part of the body so that the image is not degraded by some of the hard parts of clothing, especially zippers, buttons etc.
- ✚ You will also need to take off your jewelry and protect the thyroid gland and genital organs.

D) On Preparation for Computed Tomography Examination

- ✚ CT is a painless examination method by which the doctor can view the internal organs of all your body.
- ✚ If you have an allergy, report to staff in advance.

- ✚ Od půlnoci před vyšetřením nejezte.
- ✚ Můžete pít vodu a užívat nezbytné léky.
- ✚ Dvě hodiny před vyšetřením dostanete 2 tablety Dithiadenu, které pomáhají lépe snášet kontrastní látku.
- ✚ Na samotné vyšetření odložte šperky.
- ✚ Budete požádán/a, abyste si odložil/a oděv tak, jak je to nezbytně nutné pro vyšetřovanou oblast.
- ✚ Při vyšetření budete ležet na vyšetřovacím stole.
- ✚ Nad Vámi bude prstenec CT přístroje, lidově "tunel".
- ✚ Prstenec se bude pohybovat podle vyšetřované oblasti.
- ✚ Po celou dobu budete v kontaktu s personálem, který Vás bude instruovat.
- ✚ Podle typu vyšetřované oblasti trvá vyšetření od 10 do 20 minut.
- ✚ Bude-li to k vyšetření nutné, může Vám laborant/ka před vyšetřením podat kontrastní látku do žíly.

E) Při přípravě na radionuklidové vyšetření

- ✚ Radionuklidové metody citlivě ukazují, jak jednotlivé části těla fungují.
- ✚ Před vyšetřením Vám bude aplikována radioaktivní látka.
- ✚ Způsob aplikace záleží na druhu vyšetření.
- ✚ Nejčastější způsob aplikace je do žíly.
- ✚ Je nutné vyčkat, až se látka nashromáždí v orgánu, který chceme zobrazit.
- ✚ Po této potřebné době podstoupíte samotné vyšetření.
- ✚ Při vyšetření budete ležet na vyšetřovacím stole.
- ✚ Je nutné, abyste spolupracoval/a s personálem a dbal/a jeho pokynů.
- ✚ Po vyšetření nejste v ničem omezen/a.
- ✚ Je pouze vhodné udržovat větší vzdálenost od těhotných žen a malých dětí.
- ✚ Hodně pijte, aby se aktivní látka z těla vyloučila co nejdříve.

- # Do not eat since midnight before the examination.
- # You can drink water and take necessary medications.
- # Two hours before the examination, you will be given two tablets of Dithiaden to help tolerate the contrast medium better.
- # Take off your jewelry during the examination.
- # You will be asked to take off your clothes as is strictly necessary for the body area to be examined.
- # During the examination you will lie on the examination table.
- # Above you there will be the CT device ring, popularly called "the tunnel".
- # The ring will be moving according to the body part being examined.
- # Throughout the whole examination you will be in touch with the staff who will instruct you.
- # Depending on the body part being examined, the examination takes from 10 to 20 minutes.
- # Whenever it is necessary for the examination, the laboratory personnel may inject a contrast medium into your vein before the examination.

E) On Preparation for Radionuclide Examination

- # Radionuclide methods sensitively show how individual parts of the body work.
- # Before the examination you will be applied with a radioactive substance.
- # The method of application depends on the type of examination.
- # The most common method of application is into the vein.
- # It is necessary to wait until the substance accumulates in the body organ that we want to display.
- # After this necessary time you will undergo the examination itself.
- # During the examination you will lie on the examination table.
- # It is necessary that you cooperate with the personnel adhere to their instructions.
- # After the examination you are not restricted in any way.
- # It is only recommended to maintain a greater distance from pregnant women and small children.
- # Drink a lot to eliminate the active substance from the body as soon as possible.

F) Při přípravě na punkci

- ✚ Na základě zhodnocení Vašich obtíží a provedených vyšetření byla indikována sternální (hrudní, břišní, lumbální) punkce. Punkce je nabození tělní dutiny, kloubu, orgánu nebo patologického útvaru.
- ✚ Lékař Vám vysvětlí postup při zákroku a vysvětlí Vám možné komplikace vyšetření.
- ✚ Není nutná žádná speciální příprava před zákrokem.
- ✚ Po vytažení punkční jehly je místo vpichu kryto sterilním polštářkem a přelepeno náplastí.

1. Lumbální punkce

- ✚ **Lumbální punkce** je vyšetření, při němž lékař odebere z Vašeho páteřního kanálu mozkomíšni mok.
- ✚ Na základě výsledků z tohoto vyšetření určí lékař Vaše onemocnění nebo vyloučí podezření na jiné onemocnění.
- ✚ Aby Vás punkce nebolela, aplikuje Vám lékař do podkoží znecitlivující látku.
- ✚ Po výkonu zůstanete ležet hodin na lůžku.
- ✚ Při nedodržení zmíněného režimu se mohou objevit velmi nepříjemné bolesti hlavy, které přetrvávají ještě velmi dlouhou dobu.
- ✚ V případě jakýchkoli potíží okamžitě upozorněte sestru nebo ošetřujícího lékaře.

2. Sternální punkce

- ✚ **Punkce kostní dřeně nebo-li sternální punkce** je odběr vzorku dřevné tekutiny odebrané z hrudní kosti aspirační jehlou k vyšetření krevních buněk.
- ✚ Před výkonem nejsou nutná žádná speciální opatření ani příprava.
- ✚ Provádí se po místním (lokálním) znecitlivění anestetikem, které Vám provede lékař.

F) On Preparation for Puncture

- ✚ Based on the assessment of your difficulties and examinations performed, a sternal (chest, abdominal, lumbar) puncture was indicated. A puncture is an impalement of body cavities, joints, organs or a pathological formation.
- ✚ Your doctor will explain the procedure of surgery to you and will explain the possible complications of the examination.
- ✚ There is no special preparation before the surgery.
- ✚ After withdrawing the puncture needle from the puncture, the injection area is covered with a sterile pad and covered with an adhesive plaster.

1. Lumbar Puncture

- ✚ **Lumbar puncture** is an examination in which a doctor removes cerebrospinal fluid from your spinal canal.
- ✚ Based on the results of this examination, the doctor determines your disease or excludes suspicions for other diseases.
- ✚ So that the puncture does not hurt you, your doctor will apply a numbing agent under your skin.
- ✚ After the examination you will lie for ... hours in bed.
- ✚ Failure to comply with such an arrangement may result in very unpleasant headaches that persist for a very long time.
- ✚ In case of any problems, immediately notify your nurse or doctor.

2. Sternal Puncture

- ✚ **Bone marrow puncture or so-called sternal puncture** is a sampling of liquid bone marrow taken from the sternum by an aspiration needle for the examination of blood cells.
- ✚ Prior to the performance, no special precautions or preparation is needed.
- ✚ It is performed after local anesthesia with an anesthetic that you will be provided with by a doctor.

- ✚ Vyšetření je mírně bolestivé.
- ✚ V den odběru doporučujeme klidovější režim, snažte se vyvarovat větší fyzické námaze.
- ✚ Po odběru je nutné ponechat místo vpichu 24 hodin přelepeno a nekoupat se, pak odlepit náplast.
- ✚ V případě jakýchkoli potíží okamžitě upozorněte sestru nebo ošetřujícího lékaře.

3. Hrudní punkce

- ✚ Toto vyšetření umožňuje diagnostikovat choroby plic a pohrudnice a je možno jej doplnit léčebným výkonem, který spočívá v odsátí pohrudniční tekutiny (je-li přítomna).
- ✚ Odsátí pohrudniční tekutiny vede k úlevě od dušnosti.
- ✚ Po dobu punkce budete sedět a je nutné zachovávat klidovou polohu.
- ✚ Při nucení na kašel upozorněte lékaře.
- ✚ Po výkonu je vhodné zachovávat klid na lůžku po dobu alespoň 4 hodin a hlásit jakoukoli změnu zdravotního stavu.

4. Břišní punkce

- ✚ Punkce ascitu (tekutiny v dutině břišní) je zákrok, který se provádí k odběru tekutiny z dutiny břišní.
- ✚ Tekutina se zasílá do laboratoře k vyšetření, které slouží k diagnostice některých onemocnění dutiny břišní.
- ✚ Punkce slouží také k odpuštění nadměrného množství tekutiny z dutiny břišní.
- ✚ Punkce ascitu se provádí zavedením sterilní jehly po předchozím místním znecitlivění.
- ✚ Po výkonu je vhodný klidový režim během následujících 24 hodin.
- ✚ V případě jakýchkoliv potíží okamžitě upozorněte sestru nebo ošetřujícího lékaře.

- ✚ The examination is slightly painful.
- ✚ On the day of the examination we recommended a relaxed regime, try to avoid greater physical exertion.
- ✚ After sampling it is necessary to leave the injection area taped for 24 hours and not bathe, then peel off the adhesive plaster.
- ✚ In case of any problems, immediately notify your nurse or doctor.

3. Chest Puncture

- ✚ This examination allows to diagnose diseases of the lungs and pleura and can be supplemented with a therapeutic procedure that involves draining the pleural fluid (if present).
- ✚ Aspiration of pleural fluid leads to relief of dyspnoea.
- ✚ During the puncture you will sit and it is necessary to maintain a relaxed position.
- ✚ When the urge to cough occurs, tell your doctor.
- ✚ After the performance, it is appropriate to maintain in bed and rest for at least 4 hours and report any change in your health status.

4. Gastric Puncture

- ✚ Puncture of ascites (abdominal fluid) is a procedure that is performed to take the fluid from the abdominal cavity.
- ✚ The fluid is sent to a laboratory for examination, which is used to diagnose certain diseases of the abdominal cavity.
- ✚ Puncture is also used to discharge excessive amounts of fluid from the abdominal cavity.
- ✚ Ascites puncture is performed by introducing a sterile needle after performing a local anesthesia.
- ✚ After the performance it is suitable to sleep or relax for the next 24 hours.
- ✚ In case of any problems, immediately notify your nurse or doctor.

G) Při přípravě na koronarografii

- ✚ **Koronarografie** je vyšetření, které umožňuje zobrazení věnčitých tepen srdce.
- ✚ Věnčité tepny vyživují srdeční sval.
- ✚ Při této metodě může lékař prohlédnout tepny Vašeho srdce a zároveň provést i léčebný zákrok, pokud je některá tepna zúžená.
- ✚ Lékař Vám zavede tepnou z třísla katétr, do kterého vstříkne kontrastní látku.
- ✚ Průchod kontrastní látky sleduje lékař na obrazovce.
- ✚ Výhodou metody je i možnost současně rozšířit zúženou tepnu a tak zlepšit prokrvení Vašeho srdce.
- ✚ V den vyšetření už ráno nebudete jíst.
- ✚ Dostanete lék omezující riziko alergické reakce a současně i mírně tlumící léky.
- ✚ Hlaste každou alergickou reakci, kterou jste v životě prodělal/a.
- ✚ Bude nutné oholit Vám třísla.
- ✚ Po vyšetření Vám bude zabandážováno místo vpichu.
- ✚ Bandáž a vak s pískem musíte mít položen na místě vpichu nejméně 8 hodin, ale z lůžka nesmíte vstát celých 24 hodin.
- ✚ To je velmi důležité.
- ✚ Předejdete tak komplikacím po vpichu do třísla.
- ✚ Jíst a pít můžete.
- ✚ Ošetřující lékař Vás bude informovat o průběhu a výsledku vyšetření.
- ✚ V případě jakýchkoliv potíží okamžitě upozorněte sestru nebo ošetřujícího lékaře.

G) On Preparation for Coronography

- ✚ **Coronary angiography** is an examination that allows to view the coronary arteries of the heart.
- ✚ Coronary arteries nourish the heart muscle.
- ✚ With this method, the doctor can see the arteries of your heart while making a therapeutic intervention, if any artery is narrowed.
- ✚ From your groin, your doctor will introduce an artery catheter into which a contrast agent is injected.
- ✚ The passage of the contrast medium is watched by the physician on a screen.
- ✚ The advantage of this method is the possibility to simultaneously expand a narrowed artery to improve blood flow to your heart.
- ✚ On the day of the examination you will not eat in the morning.
- ✚ You will receive medication reducing the risk of allergic reactions and also slightly relaxing drugs.
- ✚ Please report any allergic reaction you have experienced in your life.
- ✚ It will be necessary to shave your groin.
- ✚ After the examination the puncture site will be bandaged.
- ✚ The bandage and a bag of sand must be placed on the injection area for at least 8 hours, but you must not get out of bed for 24 hours.
- ✚ This is very important.
- ✚ This is to avoid complications after injection into the groin.
- ✚ You can eat and drink.
- ✚ The physician will inform you of the progress and examination outcome.
- ✚ In case of any problems notify your nurse or doctor immediately.

Komunikace s pacientem/klientem na chirurgickém oddělení

A) Při přípravě na operaci

- ✚ Dobrý den, jmenuji se ...
- ✚ Jsem zdravotní sestra a budu Vás připravovat/připravím Vás k operačnímu zákroku.
- ✚ Jak se jmenujete?
- ✚ Souhlasíte?
- ✚ **S důvodem operace, způsobem provedení operačního zákroku, průběhem a možnými komplikacemi Vás seznámí lékař - chirurg.** Také Vám popíše, jak bude probíhat pooperační období (jaká bude Vaše mobilita - zda budete moci chodit, zda budete mít např. drény, katétrů – do žíly, do močového měchýře apod.)
- ✚ K provedení operace je nutné podepsat informovaný souhlas.
- ✚ **Navštíví Vás také anesteziolog.**
- ✚ Seznámí Vás s anestezií (způsobem usnutí, znecitlivění), riziky, která mohou nastat během operace.
- ✚ Naordinuje Vám léky před operací, aby jste neměl/a strach, dobře jste se vyspal/a, popřípadě jiné – podle Vašeho zdravotního stavu.
- ✚ V případě operačního zákroku a nutnosti potřeby používat po operaci berle – navštíví Vás také **rehabilitační pracovník**, který Vás seznámí s používáním kompenzačních pomůcek – např. berlí.
- ✚ Pane/paní.....v případě potřeby se na mne můžete s důvěrou kdykoli a s čímkoli obrátit.
- ✚ Budete-li potřebovat, rád/a Vám vše zopakuji či podrobněji vysvětlím.

- ✚ **Vysvětlím Vám, jak bude probíhat příprava k operaci.**
- ✚ Den před operací se naposledy navečeříte, asi v 16 - 17 hodin.
- ✚ Poté již nejezte žádné jídlo, do půlnoci můžete pít, pak již nikoli.
- ✚ Diabetik dostane ještě jednu lehkou druhou večeři.

Communication with Patient/Client at the Department of Surgery

A) On Preparation for Surgery

- # Hello, my name is.....
- # I am a nurse and I will prepare you for the procedure of operation.
- # What is your name?
- # Do you agree?
- # **The reasons for the operation, the method of performing the surgery, its own procedure and possible complications you will introduced to by you doctor - surgeon.** He will also describe how the post-operative period will look like (what your mobility status will be - whether you will be able to walk, whether you will have, for example, drains, catheters - into a vein, into the bladder etc.)
- # To perform the operation, it is necessary to sign an informed consent.
- # **The anesthesiologist will also visit you.**
- # He/she will inform you about the anesthesia (with the method of putting you to sleep, numbness), risks that may occur during the operation.
- # He/she will prescribe you drugs before surgery so that you are not afraid, sleep well, or even others – in accordance with your condition.
- # In the case of surgery and having to use crutches after the surgery - you will also be visited by a physiotherapist who will make you acquainted with the use of assistive devices - such as crutches.
- # Mr/Mrs/Ms if necessary, you can confidently inquire me whenever and whatever you need.
- # If you need, I will repeat or explain everything in more detail.

- # **I will explain to you how the preparation for surgery will be carried out.**
- # A day before the operation, you will have the last supper, at about 4 to 5 pm.
- # After that, do not eat any more food, until midnight you can drink, but not later than that.
- # A diabetic gets one more light dinner later on.

- ✚ Od půlnoci již nejzte a nepijte, nekuřte, neužívejte žádné léky.
- ✚ Den před operací (odpoledne) Vám podáme klyzma/čipek na vyprázdnění tlustého střeva.
- ✚ Před výkonem musíme provést oholení/označení operačního pole.
- ✚ Je zapotřebí provést celkovou koupel, odlakovat nehty, odlíčit se.
- ✚ Je zapotřebí provést vyčištění pupku (zdroj patogenů – infekce).
- ✚ Je zapotřebí sundat všechny Vaše šperky (náušnice, prstýnky, piercing).
- ✚ Šperky, které nelze sejmout, musíme zaznamenat do dokumentace.
- ✚ Všechny Vaše cennosti (šperky, mobil, větší obnosy peněz apod.) si můžete uložit do trezoru. Zapišeme vše do dokumentace, oproti Vašemu podpisu + podpis svědka (jiné zdravotní sestry).
- ✚ Před operací lékař naordinoval podání premedikace večer (ve 21 hodin) a ráno (v 6 – 7 hodin) (- abyste se dobře vyspal/a, neměl/a jste obavy, popř. Vám budou podány léky proti alergické reakci, na ochranu žaludeční sliznice, proti bolesti).
- ✚ Ranní léky – premedikaci můžete zapít pouze malým douškem vody.
- ✚ Po ranní premedikaci již nevstávejte, mohl/a byste upadnout z důvodu vlivu léků (závrať – motání hlavy).
- ✚ Pokud budete něco potřebovat, je možné využít signalizační zařízení u lůžka.
- ✚ Je nutné si před operací vyjmout zubní protézu. Uložte si ji do stolečku.
- ✚ Je nutné si před operací sundat a vhodně uložit ev. další protetické pomůcky – brýle, naslouchadlo, berle, končetinu.
- ✚ Jako prevenci tromboembolických komplikací je nutné provést elastickou bandáž dolních končetin, popř. aplikovat pod kůži antikoagulancia.

Bude-li potřeba, zdravotní sestra ještě informuje nemocného:

- ✚ Zavedu Vám kanylu do žíly/ permanentní katétr.
- ✚ Odeberu Vám krev k vyšetření před operací.
- ✚ Podám Vám infúzi před operací (*u diabetiků, pacientů s poruchou výživy*).

- # From midnight on do not eat and drink, do not smoke, do not take any medication.
- # The day before the surgery (in the afternoon) you will be given you an enema/suppository to empty the colon.
- # Before the performance of the operation, we need to shave/mark the surgical field area.
- # It is necessary to take a full bath, remove nail polish and remove your make-up.
- # It is necessary to clean the navel (being a source of pathogens - infections).
- # It is necessary to take off all your jewelry (earrings, rings, piercing).
- # Jewelry that cannot be removed must be recorded in the documentation.
- # All your valuables (jewelry, cell phone, larger amounts of money etc.) can be stored in the safe. Everything will be recorded in the documentation, being compared to your signature + a signature of a witness (another nurse).
- # Before the surgery, the doctor ordered taking of premedication at night (at 9 pm) and in the morning (at 6-7 am) (- to let you take a good sleep, not to be concerned too much, eventually you will be given medication to prevent an allergic reaction, to protect the gastric mucosa, to kill the pain).
- # Morning medications – the premedication may be washed down by only a small sip of water.
- # After the morning premedication do not get up anymore, you could fall down because of the effects of the drug (dizziness - vertigo).
- # If you need anything, you can use the signaling device at the bedside.
- # It is necessary to remove dentures before the surgery. Put it into the bedside table.
- # Before the operation, it is necessary to take off and properly store also other prosthetic devices - eyeglasses, hearing aids, crutches, artificial limbs etc.
- # To prevent thromboembolic complications, it is necessary to apply elastic bandage of lower limbs, respectively inject anticoagulants under the skin.

If necessary, the nurse further informs the patient:

- # I will insert a cannula into your vein / a permanent catheter.
- # I will take a sample of your blood for testing prior to surgery.
- # I will give you the infusion before surgery (*patients with diabetes, patients with eating disorders*).

Bezprostředně před operací:

- ✚ Dojděte se vymočit. Doprovodím Vás na toaletu, abyste neupadl/a.
- ✚ Sanitář Vás odveze na operační sál. Já Vás doprovodím do předsálí a předám Vás sálové sestře, popř. lékaři anesteziologovi.
- ✚ Po operaci Vás budou sledovat na pooperačním / dospávacím pokoji, na JIP, nebo se vrátíte na naše oddělení (standartní ošetrovací jednotku).
- ✚ Ať Vám vše dobře dopadne. Hodně štěstí.

B) Při pooperační péči

- ✚ Jste po operaci. Ležíte na pooperačním / dospávacím pokoji / na JIP /, vrátil/a jste se na naše oddělení (standartní ošetrovací jednotku).
- ✚ Musíte nyní dodržovat klid na lůžku hodin.
- ✚ Pokud budete potřebovat na toaletu nebo cokoliv jiného, zazvoňte na sestru (využijte signalizační zařízení u lůžka).
- ✚ Nesmíte sám/sama vstávat.
- ✚ Po operaci smíte čaj po lžičkách, při nekomplikovaném průběhu, za 6 hodin po operaci. Dieta bude souviset s druhem operace, celkovým stavem a ordinací lékaře. (nejdříve budete pít čaj, později dostanete kašovitou stravu, postupně pevnou stravu)
- ✚ Je nutné pravidelně měřit krevní tlak, puls, dech, sledovat vědomí, stav zornic a kontrolovat krytí operační rány.
- ✚ Změřím Vám krevní tlak, puls, tělesnou teplotu, saturaci kyslíku, glykémii. Zkontroluji zornice.
- ✚ Je nutné kontinuálně monitorovat EKG/puls/TK, podle ordinace lékaře.
- ✚ Zkontroluji Vám krytí operační rány.
- ✚ Pokud by rána krvácela nebo jste měl/a nějaké problémy, zazvoňte na sestru.
- ✚ Bolí Vás operační rána?

Immediately before the operation:

- ✚ Walk over to urinate. I will accompany you to the toilet to avoid falling.
- ✚ The hospital porter will take you to the operating room. I will escort you to the lobby and deliver you to the operation theatre nurse, respectively to the physician - anesthetist.
- ✚ After the surgery you will be monitored in the recovery room, at the ICU, or you will return to our department (standard treatment unit).
- ✚ I wish you everything goes well. Best of luck.

B) On Postoperative Care

- ✚ You are after the surgery. You are lying at the post-operative / relaxation room / the ICU / you have got back to our department (standard treatment unit).
- ✚ You must now comply with bed rest for ... hours.
- ✚ If you need the toilet or anything, ring the sister (use the signaling device at the bedside).
- ✚ You must not get up yourself.
- ✚ After surgery, you may drink tea using a teaspoon, when there were no complications, no sooner than 6 hours after surgery. The diet is related to the type of operation, the overall state and a doctor's office (first you will drink tea, then you will get soft foods and gradually solid foods as well).
- ✚ It is necessary to regularly measure your blood pressure, pulse, breathing, monitor your consciousness and the status of your pupils and check the cover of the operation wound.
- ✚ I will measure your blood pressure, pulse, body temperature, oxygen saturation, blood glucose. I will check the pupils.
- ✚ It is necessary to continuously monitor ECG / pulse / BP, as prescribed by your doctor.
- ✚ I will check the wound cover.
- ✚ If the wound bled or you had a problem, just ring the nurse.
- ✚ Does the surgical wound hurt?

- ✚ Jak moc Vás rána bolí? Zvolte na stupnici od 0 -10 výši Vaší bolesti (0 žádná bolest, 10 nejvyšší bolest).
- ✚ Podám Vám léky v případě bolesti, informujte mě.
- ✚ Podám Vám léky proti bolesti – aplikuji Vám lék do žíly / do svalu / pod kůži.
- ✚ Máte nějaké negativní subjektivní příznaky – pocit na zvracení, motání hlavy (závrať), dušnost, bolest?
- ✚ Močil/a jste již po operaci? Je nutné se vymočit nejdéle do 6 – 8 hodin od operace.
- ✚ Odchází Vám plyny? (*měly by začít odcházet do 24 hodin*) Byl/a jste na stolici? (*měla by být do 48 – 72 hodin, pak je nutné podat čípky/klyzma na vyprázdnění*)
- ✚ Při vstávání z lůžka si ránu přidržujte. Vstávejte z lůžka opatrně – nejprve si lehněte na bok, pokrčte dolní končetiny, přidržte si ránu, vstaňte z boku. (ne za použití přímých břišních svalů) Dávejte pozor, aby nedošlo k vytažení drénů/ močového katétru.
- ✚ Při kašlání/popř. defekaci/zvracení si ránu přidržujte.
- ✚ Postupně začnete rehabilitovat; přijde rehabilitační pracovník.
- ✚ Lékař Vás vyšetří po operaci, zkontroluje krytí rány.

C) Při převazu rány

- ✚ Lékař Vám zkontroluje ránu – funkčnost obvazu, prosakování krví nebo sekretem, krevní ztráty z drénů.
- ✚ Pane/paní.....položte se na záda/na bok (podle lokalizace rány).
- ✚ Převážeme Vám ránu a zkontrolujeme ji.
- ✚ Nejprve sundáme krycí obvaz z operační rány.
- ✚ Obvaz drží na ráně, zvlhčíme jej sterilní tekutinou (Fyziologickým roztokem), aby šel lépe sundat.
- ✚ **Rána se hojí bez komplikací.**
- ✚ Lékař ránu odezinfikuje pomocí sterilních nástrojů a sterilních tampónů.

- ✚ How much does the wound hurt? Decide on a scale of 0 to 10 the level of your pain (0 no pain, 10 maximum pain).
- ✚ I will give you medication in case of pain, tell me.
- ✚ I will give you painkillers – I will apply medicine into your vein / muscle / under your skin.
- ✚ Do you have any negative subjective symptoms - nausea, vertigo (dizziness), shortness of breath, pain?
- ✚ Have you urinated after the surgery? There is a need to urinate within a maximum of 6 to 8 hours after surgery.
- ✚ Have you had to get rid of gastric gases? (*it should begin in 24 hours after the surgery*) Have you defecated yet? (*it should begin in 48 to 72 hours after the surgery, if not, it is necessary to use suppositories/enema for defecation*)
- ✚ When getting up from the bed, you need to hold/support the wound. Get up out of bed carefully - first lie on your side, bend your legs, keep/hold the wound, get up from the side (not using direct abdominal muscles). Be careful not to pull out the drains/urinary catheter.
- ✚ When coughing / or defecation / vomiting, always hold the wound.
- ✚ Gradually, begin to rehabilitate; a physiotherapist will attend you.
- ✚ The doctor will examine you after the operation and will check the wound dressing.

C) On Redressment of Wound

- ✚ Your doctor will check the wound – the dressing functionality, leaking of blood or secretions, blood loss from drains.
 - ✚ Sir/Madam lie on your back / on your side (according to the wound location).
 - ✚ We will re-bandage the wound and check it.
 - ✚ First, we will take off the bandage covering the wound.
 - ✚ The dressing keeps stuck to the wound, we will moisten it with sterile fluid (saline) to let it go better off.
- ✚ **The wound is healing without complications.**
- ✚ The doctor will disinfect the wound with sterile instruments and sterile swabs.

- ✚ Nejste alergický/á na nějaký druh dezinfekce? (jód?)
- ✚ Na ránu dáme nové, sterilní krytí. Zatím si ránu do sundání obvazového krytí nemyjte, nevlhčete.
- ✚ **Obvaz se obvykle sundává 3. – 4. den po operaci** a rána se kryje plastickým tekutým obvazem (Novikovem). Pak je možné si již operační ránu namočit vodou.
- ✚ Nemáte alergii na některý druh náplasti?
- ✚ Lékař zkontroluje okolí drénu, krevní ztráty z drénů.
- ✚ Drén již neodvádí žádný sekret/krev – vytáhneme jej.
- ✚ Malá ranka po vytažení drénu se během 1 – 2 dní zacelí sama.
- ✚ Převaz je hotový.
- ✚ Děkujeme.

- ✚ **Rána se hojí s komplikacemi** – je zde začervenání, sekrece (hnis), zvýšené napětí kůže v místě rány. Máte zvýšenou tělesnou teplotu. Máte vysokou sedimentaci červených krvinek/ vyšší hladinu bílých krvinek – výsledky svědčí o zánětu v těle.
- ✚ Musíme Vám **vypustit z rány hnis** – odstraníme jeden, popřípadě několik stehů, ránu vypláchneme/vyčistíme. Musíme dát do rány drén. Dáme na ránu nové, sterilní krytí.
- ✚ Musíme Vám dát antibiotika, aby se rána zahojila a zabránilo se celkové infekci.

- ✚ **Rána Vám zvýšeně krvácí** – zavolám lékaře, aby ránu zkontroloval. Změřím Vám tlak krve a pulz.
- ✚ Musíme Vám/lékař Vám musí ránu revidovat – zkontrolovat. Zkusíme dát na ránu kompresi. / Musíte na operační sál.

- ✚ **Stehy se obvykle vytahují 7. – 10. den po operaci**, u velké rány se vytahuje nejprve steh ob jeden, později zbytek stehů. Pokud bylo použito vstřebatelné šití, žádné stehy se nevytahují – vysvětlí Vám to lékař.
- ✚ Pokud bude vše v pořádku, budete za ... dní propuštěn/a domů.
- ✚ Dostanete propouštěcí zprávu – pro Vašeho praktického lékaře.

- ✚ Are you not allergic for some kind of disinfection? (Iodine?)
- ✚ We will give a new sterile dressing onto the wound. For the time being, do not wash or moisten the wound until the dressing cover is removed.
- ✚ **The dressing is usually being taken off on the 3rd or 4th day after surgery** and the wound is covered with liquid plastic bandage (Novikov). Then it is possible to have the wound wet with water.
- ✚ Do you not have allergies to any kind of plasters?
- ✚ Your doctor will check the surroundings around the drain, blood loss from drains.
- ✚ The drain does not provide any more secretions/blood – we will pull it out.
- ✚ In 1 to 2 days, the small wound remaining after the removal of the drain will heal itself.
- ✚ The wrapping bandage is done.
- ✚ Thank you.

- ✚ **The wound is healing with complications** – there is some redness, secretion (pus), increased skin tension at the wound site. You have a high body temperature. You have high sedimentation of red blood cells / higher level of white blood cells - the results indicate inflammation in the body.
- ✚ We have to **drain the pus from the wound** – we will remove one or a few stitches, flush/clean the wound. We will put a drain into the wound. We will put a new, sterile dressing onto the wound.
- ✚ We will give you antibiotics to let the wound heal and prevent systemic infection.

- ✚ **The wound is bleeding increasingly** – I will call a doctor to check the wound. I will measure you the blood pressure and pulse.
- ✚ We have to / your doctor has to review – check the wound. We will try to put compression on the wound. / You need to go to the operating room.

- ✚ **The stitches are usually pertained on the 7th to 10th day after surgery**, when the wound is large, we pull out each second stitch, then the rest of the stitches. If absorbable sewing was used, no stitches are present to be pulled out - your doctor will explain this to you.
- ✚ If all goes well, you will be released home in ... days.
- ✚ You will get a release report – to be given to your GP.

- ✚ Dostanete doporučení pro domácí ošetřování – ohledně stravování, pohybové aktivity, prevence vzniku infekce, rozpadu rány, péče o jizvu.
- ✚ Na kontrolu přijdete na naši chirurgickou ambulanci nebo půjdete ke svému lékaři ve Vašem bydlišti.

Doporučená péče o jizvu

- ✚ Nechte jizvu zhojit, nestrhávejte stroupky v jejím okolí.
- ✚ Sprchujte jizvu vlažnou vodou a pro Vás příjemným proudem vody, nenechávejte své rány promáčet po delší dobu.
- ✚ Lehce namydlete neparfémovaným mýdlem (ne sprchovým gelem).
- ✚ Udržujte jizvu čistou, dobře osušenou po koupeli, noste vzdušné, volné oblečení.
- ✚ Vyvarujte se opalování jizvy (pigmentuje).
- ✚ Na zahojenou jizvu aplikujte nejlépe vepřové vyškvařené nesolené sádlo – zajistí se tím její vláčnost.
- ✚ Po sedmi dnech by měla rána zůstat suchá, pokud přetrvává sekrece nebo se zvětšuje, je zarudlá nebo na pohmat horká, okamžitě navštivte lékaře.
- ✚ Před úplným zhojením jizvy aplikujte tlakovou masáž podél jizvy oboustranně, po zhojení aplikujte tlakovou masáž po celé délce jizvy.
- ✚ Přiložte palec jedné ruky na spodní okraj jizvy a lehce přitlačte pro Vás snesitelnou intenzitou palec k jizvě, po několika vteřinách palec uvolněte, tím se zvýší prokrvení jizvy v místě vašeho stlačení, postupujte stejným způsobem po celé délce jizvy.

- ✚ You will also get recommendations for home care - about eating, physical activity, prevention of infection, wound breakdown, scar care.
- ✚ For a check, you will come to our surgical clinic or you will see your doctor in your area.

Recommended care for a scar

- ✚ Let the scar heal, do not peel scabs around it.
- ✚ Shower the scar with lukewarm water and a stream of water which is comfortable for you, do not leave your wounds under water / wet for too long.
- ✚ Slightly soap it with a non-perfumed soap (no shower gel).
- ✚ Keep the scar clean, well dried after a bath and wear airy, loose clothing.
- ✚ Avoid tanning the scar (it pigments).
- ✚ To heal the wound, it is best to apply rendered unsalted pork fat - this ensures its smoothness.
- ✚ After seven days the wound should remain dry, if secretion persists or increases, or it is red or hot to the touch, consult your doctor immediately.
- ✚ Before complete healing of the scar, apply pressure massage along the scar on both sides, after healing, apply the pressure massage along the whole length of the scar.
- ✚ Place the thumb of one hand on the bottom of the scar and press the thumb slightly with a, for you bearable, intensity onto the scar and, after a few seconds, release the thumb, thereby you increase the blood flow in the scar in the place of your compression, use the same way on the entire length of the scar.

Komunikace s dítětem a s rodiči

A) Dítě na vyšetřovně (předškolní období)

Sestra: *(skloní se tak, aby měla své oči v úrovni očí dítěte, chová se klidně, s úsměvem)*

- ✚ Ahoj, řekneš mně, jak se jmenuješ?
- ✚ Já jsem sestřička, tady to je paní doktorka, podívej se, jaké tady máme hračky, chceš si nějakou půjčit?
- ✚ Víš, proč jsi tady?
- ✚ Maminka si tě vezme na klín, svlékneš si tričko a pícheme injekci, abys byl/a zdravý/á.
- ✚ Už tě někdy štípнул komár nebo nějaká jiná moucha? Tak asi tak to píchne.
- ✚ Co kdybys nejdříve méďovi taky píchnul/píchla injekci, aby byl zdravý – já ti to ukážu, a pak to uděláš ty, souhlasíš?
- ✚ Vidíš, jak to méďa zvládl a ty to zvládneš taky tak. *(dítě pohladit)*
- ✚ Chceš se ještě na něco zeptat?
- ✚ Vyber si na paži místo, kam injekci dáme. *(aktivní účast dítěte)*
- ✚ Vymysli pro méďu nějakou pohádku, za to že byl tak hodný. *(odvedení pozornosti, sestra píchne injekci)*
- ✚ Byl/a jsi moc šikovný/á, vyber si jakou chceš náplast a společně místo zalepíme.
- ✚ Protože jsi byl/a tak hodný/á, dostaneš od nás obrázek a vyber si bonbón.

Chyby v komunikaci:

- ✚ *dítě překvapit a násilně držet – použít zcela výjimečně, pokud není jiná možnost, nepoužívat výhrůžky: „jestli nebudeš držet, zůstaneš ležet v nemocnici, nepůjdeš domů...“*
- ✚ *dítě neponižovat: „kluci přeci nepláčou, ostatní se ti budou smát...“*

Communication with a child and parents

A) Child in Exam Room (preschool period)

Nurse: (leans down so that she has her eyes at the same level as the child, behaves calmly, with a smile)

- ✚ Hi, will you tell me what your name is?
- ✚ I am a nurse, here is the doctor, look what toys we have here, do you want to borrow some?
- ✚ Do you know why you are here?
- ✚ Mommy will take you on her lap, you will undress your t-shirt and we will inject you to be sound.
- ✚ Have you ever been stung/bitten by a mosquito or another insect? So it will be something like that.
- ✚ Why do you not first inject Teddy here with a syringe to be healthy – I will show you, and then you do it, do you agree?
- ✚ You see now how Teddy handled it all and you can do it the same way. *(stroke the child)*
- ✚ Do you have any other questions?
- ✚ Pick a spot on your arm where the injection will go. *(child's active participation)*
- ✚ Think of a story for Teddy bear for being so good. *(distraction, nurse injects the syringe)*
- ✚ You have been very clever, pick what plaster you want and we will put it on the spot together.
- ✚ And because you were so good, you will get a picture from us and you can pick a candy.

Mistakes in communication:

- ✚ *to surprise the baby and forcibly hold him/her – use this very rarely, if there is no other option, do not use threats: "if you do not hold, you will stay lying in the hospital, you will not go home ..."*
- ✚ *do not humiliate the child: "boys do not cry after all, the others will laugh at you ..."*

Nabídka některých technik, které vydrží po celou dobu výkonu:

Zpěv oblíbené písně, vyprávění pohádek, příběhů, dávat si hádanky, slovní fotbal:

✚ Znáš nějakou písničku? Zazpíval/a bys nám ji?

✚ Znáš nějakou pohádku / vtip / hádanku? Pověděl/a bys nám ji/ jej?

Pokud dítě nechce mluvit – soustředit se na pomalé, pravidelné dýchání, držet maminku za ruku:

✚ Chytni maminku/ tatínka za ruku, bude tu s tebou po celou dobu.

✚ Soustřeď se na svoje dýchání, dýchej pravidelně, koukej na hrudníček, jak se ti zvedá a klesá...

Imaginace - např. při odběru krve:

✚ Představuj si, že si natahuješ dlouhou zvláštní rukavici, ta ti odstraní cit v ruce a vpich jehly téměř neucítíš....

✚ Zavři oči, představ si, že jdeš po schodech dolů, až přijdeš ke dveřím do tajemné místnosti. Otevři dveře a jdi dovnitř. Stojíš na břehu moře, je teplo, sluníčko svítí, moře hučí, písek je jemný, hledáš mušličky, v moři si omýváš ruce, štípnutí injekce skoro necítíš, vše odtéká do moře. Nakonec se v mysli vracíš po schodech zpět a dveřmi do ordinace. Ještě chvíli si podrž příjemné pocity a pomalu otevírej oči....

B) Hospitalizace dítěte

Dítě má právo být hospitalizováno s rodinným příslušníkem.

1. Hospitalizace malého dítěte (batolete, dítěte předškolního věku)

Informace pro rodiče:

✚ Informujte dítě jednoduše a krátce před výkonem (den před výkonem).

✚ U malých dětí zvolte formu hry – poslech srdíčka, měření teploty, pohled do pusinky.

✚ Použijte k tomu oblíbenou hračku nebo zdravotnické pomůcky z hračkářství, dětské knížky. Například:

Offer of some techniques that will last for the duration of the performance:

Singing a popular song, storytelling, fairytale telling, giving puzzles, crambo:

- ✚ Do you know a song? Would you sing it for us?
- ✚ Do you know a story / a joke / a riddle? Would you tell it to us?
- ✚ *If the child does not want to talk - focus on **slow, regular breathing, holding his/her mother's hand:***
- ✚ Grab your mommy/daddy's hand, he/she will be here with you all the time.
- ✚ Concentrate on your breathing, breathe regularly, look at your chest rising and falling

...

Imagination – e.g. during blood sampling:

- ✚ Imagine that you stretch a long special glove that removes the feeling in your hand and then you will not feel the puncture at all ...
- ✚ Close your eyes and imagine you are going down the stairs until you come to the door to a secret room. Open the door and go inside. You stand on the shore of the sea, it is warm, the sun is shining, the sea roars, the sand is fine, you are looking for shells, you wash your hands in the sea, you do not feel the puncture at all, everything flows into the sea. Finally, in your mind you are going back up the stairs and back through the door to the surgery. Even for a small while hold friendly feelings and slowly open your eyes ...

B) Child Hospitalisation

The child has the right to be admitted to hospital with a family member.

1. Small Child Hospitalisation (a toddler, a preschool child)

Information for parents:

- ✚ Tell the child simply and shortly before the performance (a day before the performance).
- ✚ With young children, choose a game-like scenario - listening to the heart, measuring temperature, look into the mouth.
- ✚ Use a favorite toy or medical devices from the toy store, children's books. For example:

- ✚ Já jsem tvoje panenka Anička a taky jsem měla nemocné břicho. Byla jsem na operaci a pan doktor mně pomohl. Břicho mě už vůbec nebolí. Teď si můžu o všem, co jsem v nemocnici prožila, hrát a povídat...tak se mě ptej...
- ✚ Použít obecnou „hru na doktora“ – ukázat lékařské pomůcky, jednoduše vysvětlit jejich účel, nechat se dítětem ošetřovat, léčit.

2. Hospitalizace staršího dítěte

Informace pro rodiče:

- ✚ Nechte si od lékaře, sester vše řádně vysvětlit, jedině tak budete oporou pro dítě.
- ✚ PAMATUJTE! Důležitější je **JAK** s dítětem mluvíte, než **CO** říkáte, dítě z Vás vycítí, zda jste v klidu, zda souhlasíte se zákrokem.
- ✚ Pokud nejste v klidu, ovládejte emoce, nedávejte znát vlastní strach, obavy – je to nakažlivé.

Rodiče - připravte dítě na pobyt v nemocnici:

- ✚ Kdy tam půjde – informujte s časovým předstihem.
- ✚ Proč tam musí být - jaké má onemocnění, zjistit co o tom ví, zda chápe nutnost léčby?
- ✚ Opakovaně zdůrazňujte, že je vše v pořádku, léčba povede k uzdravení.
- ✚ Společně léčbu zvládneme. (zdůraznit vazbu dítě – rodič)
- ✚ Lékaři, sestry chtějí pomoci, umí to, mají mnoho zkušeností - posila důvěry v personál.
- ✚ Vysvětlete, co dobrého bude zákrok pro dítě znamenat – bude žít bez bolesti, nebude muset držet přísnou dietu, bude moci sportovat...
- ✚ Na jak dlouho bude v nemocnici.
- ✚ Co ho čeká – nejprve zjistěte, co dítě ví, čeho a proč se bojí.
- ✚ Informujte dítě o vyšetřeních, o omezení v důsledku nemoci, o dietním režimu...
- ✚ Při pojmenování výkonu užívejte správný termín např. operace. (zvykne si na slovo)

- ✚ I am your doll Annie and I had a sick tummy, too. I was in surgery and the doctor helped me. The belly is no pain anymore. Now I can play and talk about everything I saw/experienced in the hospital ... so ask me ...
- ✚ Apply a general „Doctor game" - show medical devices, simply explain their purpose, let the child care for you, treat you with them.

2. Older Child Hospitalisation

Information for parents:

- ✚ Let the doctor and nurses explain you everything properly, that is the only way you will become supportive for the child.
- ✚ REMEMBER! More important is **HOW** you talk with the child than **WHAT** you say, the child will sense whether you are at rest, whether you agree with the surgery.
- ✚ If you are not calm, control your emotions, do not let the child know about your own fear, worries - it's contagious.

Parents – prepare your child for the hospital stay:

- ✚ When the child will go there - tell it to him/her in advance.
- ✚ Why he/she must be there - what is his/her disease, find out what he/she knows about that, if he/she understands the need for treatment?
- ✚ Emphasize repeatedly that everything is in order, that the treatment will lead to recovery.
- ✚ That you will manage the treatment together. (highlight the child – parent link)
- ✚ Doctors, nurses want to help, he/she can have a lot of experience - extends confidence in the staff.
- ✚ Explain what good things will the surgery bring to the child – living without pain, not having to keep a strict diet, being able to do sports ...
- ✚ For how long he/she will stay at the hospital.
- ✚ What awaits him/her - first determine what the child knows, what and why he/she is afraid.
- ✚ Inform the child about the examinations, limitations due to illness, dieting ...
- ✚ When naming the performances use the correct term such as „an operation“. (they will get used to the word)

- ✚ Ujistěte ho o telefonickém kontaktu, o častých návštěvách.
- ✚ Slibte mu, že ho budete na vyšetření, případně na operační sál, doprovázet.
- ✚ Informujte dítě pravdivě.
- ✚ Ujistěte dítě, že během výkonu bude spát, nic neucítí, po probuzení nebude samo.

Informace od rodičů při příjmu dítěte

- ✚ Dobrý den, já jsem sestra, a budu přijímat Vaše dítě.
- ✚ Abychom se mohli starat co nejlépe o Vaše dítě, potřebujeme informace o Vašem dítěti.
- ✚ Souhlasíte? Mohu se Vás ptát?
- ✚ Používá Vaše dítě nějaké kompenzační pomůcky:
brýle na blízko – brýle na dálku - naslouchátko – zubní rovnátka – berle – třmínky – jiné.
- ✚ Řeč dítěte je srozumitelná: pomalá – překotná – jsou vady výslovnosti.
- ✚ Řeč dítěte je nesrozumitelná: rozumí, ale nedokáže odpovědět – mluví zmateně.
- ✚ Umyje se: samostatně – s pomocí – samo se neumyje.
- ✚ Vyprazdňování: používá pleny – chodí na nočník – dojde si samo na WC – na WC dojde s dozorem.
- ✚ Stolice je: pravidelná – nepravidelná – mívá zácpu – průjem – jiné.
- ✚ Má nějaké potíže při močení?
- ✚ Má nějaké návyky před spaním?
- ✚ Spí dobře – nemůže usnout – v noci se budí – budí se brzy ráno – spí ve dne.
- ✚ Jí samo - jí s dopomocí – je krmeno.
- ✚ Chuť k jídlu je: normální – mívá nechutenství – mívá nevolnost – jí příliš mnoho.
- ✚ Všimli jste si nějakých změn na kůži: vyrážka – opruzeniny – proleženiny – suchost – vlhkost – bledost – jiné změny barvy nebo vzhledu pokožky.
- ✚ Jaké jsou typické povahové vlastnosti dítěte: vyrovnaný – úzkostný – veselý – smutný – depresivní – agresivní – střídání nálad – jiné.

- # Make him/her sure about the telephone contact, frequent visits.
- # Promise him/her that you will be accompanying him/her to examinations, or to the operating room.
- # Inform the child truthfully.
- # Make the child sure that he/she will sleep during the performance, and will not feel it, and after waking up there will someone to take care of him/her.

Information from parents at the child's admission

- # Hello, I am nurse, and I will be admitting your child.
- # To be able to provide the best care for your child, we need information about your child.
- # Do you agree? May I ask you?
- # Does your child have any compensative aids:
reading glasses - distance glasses - hearing aid - dental braces - crutches - stirrups – other.
- # Child's speech is clear: slow - rapid – there are pronunciation problems.
- # Child's speech is unintelligible: understands, but is unable to answer - speaks confused.
- # Washes: alone - with help - does not wash on his/her own.
- # Defecating/urinating: uses diapers - goes to the potty – goes to the toilet alone - goes to the toilet under supervision / with assistance.
- # Stool is: regular - irregular - tends to constipation - diarrhea - other.
- # Does he/she have some difficulty in urination?
- # Does he/she have any habits before bedtime?
- # Sleeps well - cannot sleep (fall asleep) - wakes up at night - wakes early in the morning - sleeps during the day.
- # Eats on his/her own – Eats with help - is fed.
- # Appetite is: normal - tends to lack appetite - becomes sick - eats too much.
- # Have you noticed any changes on the skin: rashes - sore spots - bedsores - dryness - humidity - pallor - other changes to colour or appearance of the skin.
- # What are the typical characteristics of the child: balanced - anxious - cheerful - sad - depressed - aggressive - changing moods - other.

- ✚ Jak se chová v kolektivu: straní se, je samotář – je společenský – přátelský - spíše se podřizuje – přiměřeně se prosazuje – většinou musí být „, po jeho“, vyvolává konflikty – jiné.
- ✚ Jaké jsou jeho zájmy: četba – TV – počítač – rozhlas – ruční práce – bez zájmu – jiné.
- ✚ Chcete se na něco zeptat Vy mě?

Rozhovor s dítětem při příjmu

- ✚ Ahoj, já jsem sestra, budu se dnes o tebe starat. *(stejná úroveň očí, úsměv)*
- ✚ Jak se jmenuješ? Jak ti doma říkají? Jak chceš, abychom ti tady říkali?
- ✚ Už jsi v nemocnici ležel/a, jak se ti tam líbilo? Co ti tam vadilo?
- ✚ Víš, proč jdeš do nemocnice?
- ✚ Jaké máš obtíže?
- ✚ Jak dlouho obtíže trvají?
- ✚ Paní doktorka určitě zjistí, proč máš tyto obtíže a pomůže ti zbavit se jich.
- ✚ Ukážu ti tvůj pokoj, postýlku, uložíš si své věci - maminka ti pomůže.
- ✚ Seznámím tě s ostatními dětmi.
- ✚ Seznámím tě se všemi místnostmi na našem oddělení.
- ✚ Vysvětlím ti, co můžeš dělat, co dělat nemůžeš.
- ✚ Jakou máš s sebou oblíbenou hračku?
- ✚ Máš s sebou něco cenného např. notebook, mobil...? Pokud ano, musí rodiče podepsat, že s tím souhlasí, abys toto měl/a u nás na oddělení.
- ✚ I v nemocnici je škola. Až ti bude líp, přijde za tebou paní učitelka.
- ✚ Volný čas můžeš trávit v herně, máme i počítač.
- ✚ Chceš se na něco zeptat? Máš z něčeho strach?
- ✚ Když budeš cokoliv potřebovat, sestřičky ti rády se vším poradí, kde nás najdeš, víš...
- ✚ *Při neklidu dítěte, je možné použít relaxaci – např. dechovou, hlazení, baby masáž*

- ✚ How does he/she do in a team: is a loner - is sociable - friendly - rather subordinates - pursues himself/herself adequately - usually all must be as he/she says - raises conflicts - other.
- ✚ What are his/her interests: reading - TV - computer - radio - handwork - no interest - other.
- ✚ Would you like to ask me a question?

Interview with a child while being admitted

- ✚ Hi, I am nurse, I will take care of you today. *(same level of eyes, smile)*
- ✚ What is your name? How do they call you at home? How do you want us to call you here?
- ✚ Have you been to the hospital yet / how did you like it? What bothered you there?
- ✚ Do you know why you go to the hospital?
- ✚ What are your problems?
- ✚ How long do the problems last?
- ✚ The doctor will certainly find out why you have these problems and help you get rid of them.
- ✚ I will show you to your room, your bed, you will store your things - mom will help you.
- ✚ I will acquaint you with the other children.
- ✚ I will acquaint you with all rooms in our department.
- ✚ I will tell you what you can do, what you cannot do.
- ✚ What favorite toy have you got with you?
- ✚ Have you got something valuable such as a laptop, a cell phone ... with you? If so, your parents must sign to agree that you have it in our department.
- ✚ Even in the hospital there is a school. When you feel better, a teacher will come to see you.
- ✚ You can spend your free time in the playroom, we also have a computer.
- ✚ Do you want to ask something? Are you afraid of something?
- ✚ If you need anything, the nurses will give you advice on everything, you know where you can find us ...
- ✚ *When the child is restless, it is possible to use relaxation - such as breathing, stroking, baby massage*

✚ *Dítěti se stýská, pláče – nevymlouvat – posadit se k němu, hladit, klidný projev, povídat si o škole, zájmech, kamarádech....*

✚ *When the child is homesick and/or is crying – do not force him/her not to – instead of that, sit close to him/her, keep stroking, calm speech, talk about school, interests, friends...*

Psychologická intervence při bolesti, strachu a úzkosti

A) Psychologická intervence při bolesti

- ✚ Dobrý den, já jsem sestra, vítám Vás na našem oddělení.
- ✚ Představím Vám spolupacienty.
- ✚ To je Vaše lůžko, na pokoji máte křeslo, můžete se posadit, lehnout si – zvolte si polohu, ve které se cítíte co nejlépe.
- ✚ Máme dostatek času na rozhovor o Vašich problémech, bolestech.
- ✚ Cítíte se nyní na rozhovor nebo mám přijít později?
- ✚ Povězte mi, co Vás trápí od první chvíle, kdy začaly bolesti. (*nechat klientovi volný prostor*)
- ✚ Vedete si deník bolesti? Je to velmi důležité pro určení příčin bolesti a pro správnou léčbu bolesti, poradím Vám jak deník vést.
- ✚ Zajímají mě Vaše problémy, stresy v práci, doma...
- ✚ Nastala ve Vašem životě nějaká zásadní náročná životní situace? Pokud ano, kdy to bylo?
- ✚ Odkdy máte bolesti? (*možná souvislost s prožitou stresovou událostí*)
- ✚ Víte, co bolest vyvolává?
- ✚ Jak bolest změnila Váš život?
Větší podrážděnost – nervozita – změna vztahu s partnerem (neshody) - úzkost – strach – omezení pohyblivosti – omezení aktivit – poruchy spánku – bolest vyčerpává – bolest vede ke změně soběstačnosti – vede ke ztrátě chuti k životu - nijak výrazně život nezměnila – jiné.
- ✚ Po čem se bolesti zesilují?
- ✚ Co zmírňuje bolest?
Klid – úlevová poloha – chlad na kůži – teplo na kůži - činnost duševní – činnost fyzická – zaměření pozornosti jiným směrem – relaxace – sugesce – léky na bolest – masti na bolest – jiné.
- ✚ V kterou denní dobu (případně kdy v týdnu, měsíci...) jsou bolesti nejsilnější?
- ✚ Jak dlouho bolest trvá?
- ✚ Probouzíte se pro bolest?
- ✚ Kde to bolí? (*použit mapu bolesti*) Zakreslete na lidskou postavu místo bolesti, šipkami znázorněte, kam bolest vystřeluje.

Psychological Intervention on Pain, Fear and Anxiety

A) Psychological Intervention on Pain

- # Hello, I am a nurse, welcome to our department.
- # I will introduce you to the other patients.
- # This is your bed, there is an armchair for in the room, you can take a seat, lie down – choose the position in which you feel the most comfortable.
- # We have plenty of time to talk about your problems and pains.
- # Do you feel like having an interview now or should I come later?
- # Tell me what has been bothering you since the pain first began (*let some space for the client*)
- # Do you keep a diary of pain? It is very important to determine the causes of pain and also for the proper treatment of pain, I'll advise you how to keep a diary.
- # I'm interested in your problems and stress at work, at home...
- # Has a crucial and fundamentally challenging situation occurred in your life? If so, when was it?
- # Since when have you had the pain? (*possibly related to the suffered stress situation*)
- # Do you know what causes the pain?
- # How has the pain changed your life?
- # Increased irritability - nervousness - change in the relationship with the partner (disagreements) - anxiety - fear - mobility restriction - restriction of activities - sleep disorders - pain exhausts - pain leads to self-sufficiency change - leads to loss of appetite for life - not significantly changed life - other.
- # What amplifies the pain?
- # What relieves the pain?
- # Tranquility - Relieving position - cold on the skin - heat on the skin - mental activity - physical activity - a focus of attention in another direction - relaxation - suggestion - medicines for pain - the pain ointment - other.
- # At what time of day (or the week, month ...) is the pain the strongest?
- # How long does the pain last?
- # Do you wake up because of the pain?
- # Where does it hurt? (*use the pain map*) Draw the pain location on a human figure, use arrows to show in which direction the pain extends.

✚ Jaký je charakter bolesti?

Pulzující – tupá – řezavá – pálivá – bodavá – křečovitá – svíravá - klesající a stoupající intenzity – stálá - přerušovaná - dusivá – jiná.

✚ Jak moc to bolí - to víte jen Vy sám/a, je to Váš osobní zážitek bolesti. Aby bylo možné zbavit Vás obtíží, je třeba bolest hodnotit a vést o ní písemný záznam. (*schopný klient by si měl záznam vést sám*)

✚ **Příklady škál**

a) **verbální analgetická škála bolesti**

0 – žádná,

1 – mírná (neobtěžuje – nemusí na ni myslet),

2 – středně silná (musí na ni myslet – zrychluje se pulz, dech),

3 – silná (musí na ni myslet - omezuje činnosti – zrychluje se pulz, dech – pocení, úlevová poloha – pláč),

4 – velmi silná (ovládá myšlení - nemůže konat žádné aktivity – změny fyziologických funkcí)

5 – nesnesitelná (může ztratit kontrolu nad chováním – nařiká, křičí, může myslet i na sebevraždu)

b) **numerická škála bolesti** - klient označí na stupnici 1 – 10 sílu bolesti (1 = žádná bolest, 10 = nejvýše možná bolest)

! je třeba mít na paměti, že není vůbec důležité, jaké číslo klient zaškrtně, ale sledovat změny ve vnímání bolesti (např. ze 7 klesla na 4 ...)

c) **škála dětských obličejů** - používá se pro měření bolesti u dětí

d) **diagnostika bolesti z neverbálních projevů klienta:**

paralingvistické projevy bolesti:

vzdechy – naříkání – sykání – pláč – křik - tichá řeč – málomluvnost - agresivita

mimické projevy:

grimasy – sevřená ústa – koutky úst pokleslé – pevně sevřené zavřené oči – vráska mezi obočím – nevýrazná mimika- změny barvy obličeje (zarudnutí nebo bledost)

posturologie:

ustrnutí v určité poloze - ucuknutí - tření dané oblasti rukou

✚ What is the nature of the pain?

Vibrant - dull - biting - fuel - stabbing - spastic - astringent - falling and rising intensity - permanent - dashed - stifling - other.

✚ How much does it hurt – only you know that, it is your personal experience of pain. In order to be able to get you rid of problems, it is necessary to evaluate the pain and keep a written records of it. (*a client capable of that should be able to keep it himself/herself*)

✚ **Examples of grading scales**

a) verbal analgesic pain scale

0 – none,

1 – mild (does not bother – you do not have to think of it),

2 – moderate (you must think of it – accelerates the pulse and breath),

3 – strong (you must think of it – it limits activities – accelerates the pulse and breath – sweating, relief position – crying),

4 – very strong (controls thinking – unable to perform any activities – changes in physiological functions)

5 – unbearable (may lose control of behavior – moaning, screaming, suicidal thoughts)

b) numerical pain scale - on a scale of 1 to 10, the clients marks the pain strength (1 = no pain, 10 = maximum pain possible)

! it should be borne in mind that it is not important which number the client ticks, but to track changes in the perception of pain (e.g. from 7 down to 4 ...)

c) the range of children's faces - used to measure pain with children

d) diagnosis of pain derived from the patient's non-verbal behavior:

paralinguistic expressions of pain:

sighing - groaning - hissing - crying - silent speech - reticence - aggression

facial expressions:

grimaces - clenched mouth - the corners of mouth drooping - tight shut eyes - a wrinkle between eyebrows - nondescript facial expressions - facial discoloration (redness or paleness)

posturology:

stagnation in a certain position - flinching - rubbing the area with a hand

- ✚ při hodnocení bolesti klient: spolupracuje, komunikuje – odmítá komunikovat, nespolupracuje
- ✚ získané údaje od klienta je vhodné doplnit rozhovorem s osobou blízkou (odhalí simulaci, disimulaci, agravaci ...)
- ✚ Uděláme všechno pro to, abychom společně bolest zvládli.
- ✚ Když Vás bude bolest trápit, hned zavolejte - nenechte se trápit bolestí.
- ✚ Po analgetické léčbě se přijdeme na Vás podívat, jestli je Vám lépe.
- ✚ Když budete chtít, mohu Vám, ve spolupráci s psychologem, nabídnout některé nefarmakologické metody zvládnání bolesti (sugesce, relaxace, hypnóza, akupunktura...).
- ✚ Při propuštění z nemocnice Vám dáme kontakt na nejbližší ambulanci pro léčbu bolesti.

B) Psychologická intervence při strachu, úzkosti

- ✚ Máte pocit strachu?
- ✚ Čeho se obáváte? *Nechat prostor pro volnou odpověď nebo je možné nabídnout možnosti:*
- ✚ Pociťujete:
 - ✚ úzkost, napětí z něčeho konkrétního,
 - ✚ strach z odloučení od rodiny, jak to zvládnete,
 - ✚ strach ze změny vzhledu,
 - ✚ strach ze ztráty přitažlivosti,
 - ✚ strach o ztrátu zaměstnání,
 - ✚ strach ze závislosti na druhých lidech,
 - ✚ strach o svůj život,
 - ✚ náhlou změnu zdravotního stavu,
 - ✚ strach z bolesti – z vyšetření – z operace,
 - ✚ strach vlivem nedostatku informací,
 - ✚ strach, protože toho víte o své nemoci příliš moc,
 - ✚ strach z jazykové bariéry,
 - ✚ jiné.

- # when evaluating the pain the client: cooperates, communicates – refuses to communicate, does not cooperate
- # the data obtained from the client is appropriate to be supplemented with the interview with relatives (reveals simulation, dissimulation, aggravation ...)
- # We will do everything we can to jointly cope with pain.
- # When your pain is troublesome, just call - do not let yourself be bothered with the pain.
- # After the treatment with analgesic we will come to you and see if you feel better.
- # If you want, I can, in cooperation with a psychologist, offer some non-pharmacological methods of pain management (suggestion, relaxation, hypnosis, acupuncture ...).
- # At discharge from the hospital, we will give you a contact on your nearest clinic for treatment of pain.

B) Psychological Intervention on Fear, Anxiety

- # Do you feel fear?
- # What do you fear? *Leave space for free answers or you can offer options:*
- # You feel:
 - # anxiety, tension of something specific,
 - # fear of separation from the family, how you can cope with that,
 - # fear of a change of appearance,
 - # fear of losing an appeal,
 - # fear of a job loss,
 - # fear of dependence on other people,
 - # fear for your life,
 - # a sudden change in your health status,
 - # fear of pain - of examination – of an operation,
 - # fear due to lack of information,
 - # fear because you know too much about your illness,
 - # fear of the language barrier,
 - # other.

- ✚ Jak moc se bojíte? Označte své pocity na stupnici 0 – 10 (0 = vůbec se nebojím, 10 mám „děsivý strach“)
- ✚ Jaké máte projevy strachu?
poruchy spánku – bolesti hlavy – úbytek sil – pocení – zrychlený pulz, zrychlený dech – sucho v ústech – tichý monotónní hlas – upjatý výraz – nevýrazná mimika – jiné.
- ✚ Jak strach ovlivňuje Váš život?
snižuje odhodlání k lékařskému zákroku – zhoršuje vnímání bolesti – zhoršuje průběh nemoci (diabetes, hypertenze....) - jiné.
- ✚ Věřím, že svůj strach zvládnete, my Vám pomůžeme.
- ✚ **Mohu Vám nabídnout některé možnosti, jak strach zvládnout:**
- ✚ Nenamlouvejte si, že strach nemáte, když ho máte.
- ✚ Přesně si pojmenujte, čeho se bojíte.
- ✚ Opakujte si, že strach zvládnete.
- ✚ Když přijde strach – nebraňte se mu, prožijte ho naplno – emoci pojmenujte – toto je strach. Když přijde příště, řekněte si - to je strach – ten už znám, nemám se čeho bát – otáčím se k němu zády. Získáte náhled a kontrolu nad svými emocemi.
- ✚ Návčik relaxace: V okamžiku nejvyšší míry uvolnění si představte situaci, ve které prožíváte strach – zapisujte si všechny pocity, myšlenky, impulsy, které strach vyvolaly, zapisujte si na škále míru strachu – v další fázi se pokuste najít rozumové řešení situace, které strach vyvolaly.
- ✚ Dechová relaxace: Při projevech strachu se zaměřte na svůj dech – pomalu, zhluboka dýchat.
- ✚ Pokud něco nevíte, ptejte se – máte právo na informace. Neobtěžujete, nezdržujete – rádi Vám vše vysvětlíme.
- ✚ Mohu Vám nabídnout pomoc psychologa.
- ✚ Je možné zajistit překladatele.

- ✚ How much are you afraid? Mark your feelings on a scale from 0 to 10 (0 = I am not afraid at all, 10 = I am „scary scared“)
- ✚ What are your symptoms of fear?
sleep disorders - headaches - loss of power - sweating - rapid heartbeat, rapid breathing - dry mouth - quiet monotone voice - prim expression - bland facial expression - other.
- ✚ How does fear affect your life?
reduces commitment to medical treatment - worse perception of pain - worsens the disease (diabetes, hypertension) - other.
- ✚ I believe that you can handle your fear, we will help you.
- ✚ **I can offer you some options on how to handle fear:**
- ✚ Do not kid yourself that you are not afraid when you, in fact, are.
- ✚ Name exactly what you are afraid of.
- ✚ Repeat for yourself that you can handle the fear.
- ✚ When the fear comes – do not forbid it, enjoy it to the fullest – name the emotion – this is fear. When it comes next time, say to yourself – this is fear – I have known that already, there is nothing to be afraid of – I am turning my back to it. You get an insight and a skill to manage your emotions.
- ✚ Practicing relaxation: At the highest level of relaxation, imagine a situation in which you experience fear - keep track of all the feelings, thoughts, impulses that caused fear, write down the scale of fear – at the next stage to try to find a rational solution to the situation that provoked fear .
- ✚ Relaxation Breathing: During the expressions of fear, focus on your breathing – keep slow, deep breathing.
- ✚ If you do not know something, ask - you have the right to information. You are not bothering or wasting our time - we will gladly explain everything to you.
- ✚ I can offer psychological help.
- ✚ It is possible to provide translators.

Psychologická intervence u umírajícího pacienta/klienta, rozhovor s příbuznými

- ✚ Všechny informace o Vašem zdravotním stavu Vám sdělí lékař.
- ✚ Vy se rozhodnete, komu z blízkých a jaké informace podáte.
- ✚ Připravte se na to, že po sdělení skutečností se všichni blízcí nezachovají stejně – někteří se Vám začnou více věnovat, někteří Vás mohou přestat kontaktovat – důvodem je to, že nevědí jak se k Vám chovat.
- ✚ První krok budete muset udělat Vy a pozvat je na návštěvu, s tím, že je rád/a uvidíte.
- ✚ sestry se postarají o Vaše tělesné a psychické pohodlí. Za námi přijďte se svými strachy, obavami, úzkostmi, bolestmi.
Sestra dává klientovi možnost pro vyjadřování svých emocí, obav, myšlenek, dává možnost abreakce...
- ✚ Myslím, že se teď asi necítíte moc dobře, jsem tady teď pro Vás a budu ráda, když mně řeknete, co Vás trápí.

A) Komunikace v jednotlivých fázích psychických změn při sdělení diagnózy

1. **Šok** – bouřlivé emoce – pacient/klient pláče nebo se zlobí, cítí vztek.
Intervence sestry – umožnit průchod emocí, být tiše účasten.
 - ✚ Jste věřící? (věřící přijímá fakt blízké smrti lépe)
 - ✚ **Dát naději:** Vždy je možnost zlepšení nebo pozastavení choroby, neztrácejte naději.
 - ✚ Ano, vyplačte se, uleví se Vám...
Chyba - popírat emoce „ ...neplačte, nemusí to být tak zlé... “

2. **Negace** – popření
Klient: „ne, to není možné, to se mě netýká, došlo k záměně výsledků, to mluví o někom jiném...“
Klient: mlčí, má napětí v obličeji, nedokáže ventilovat strach, úzkost – nedojde k psychickému uvolnění
Intervence – snaha o navázání kontaktu:

Psychological Intervention with Dying Patient/Client, Interview with Relatives

- ✚ All information about your condition will be told to you by the doctor.
- ✚ You decide who of your loved ones will be provided with the information.
- ✚ Prepare for that after submitting the facts all of your loved ones will not react the same - some will begin to pay more attention to you, some may stop contacting you - the reason is that they do not know how to treat you.
- ✚ The first step you need to do on your own and invite them to a visit, stating you would like to see them.
- ✚ Nurses will take care of your physical and mental comfort. Come to us with your fears, worries, anxieties, pains.
Nurse gives the client the opportunity to express their emotions, fears, thoughts, provides the possibility of abreaction...
- ✚ I think now you might not feel very well, I'm here for you now and I'll be glad if you tell me what's bugging you.

A) Communication in Separate Stages of Psychical Changes on Disclosure of Diagnosis

1. **Shock** – stormy emotions – the patient/client cries or gets angry, feels angry.
Intervention of the nurse – to allow the passage of emotions, be quietly involved.
 - ✚ *Are you a believer? (Believers accept the fact of a near death more easily)*
 - ✚ **Give hope:** *There is always the possibility of improving or suspension of the disease, do not lose hope.*
 - ✚ *Yes, cry on, it relieves you...*
Mistake – denying emotions „...do not cry, it may not be so bad...“
2. **Negation** – denial
Client: "No, this is not possible, it does not concern me, there was a confusion of results, they are talking about someone else ..."
Client: silent, the tension in the face, cannot vent fear, anxiety - no mental relaxation
Intervention - trying to make contact:

„ ... Je to tak, jak pan doktor říká, je třeba se společně domluvit na dalším postupu...“

3. Agrese

Klient: „Proč já?“ (hledá viníka)

„Je to vina zdravotníků, protože dlouho nemohli na nic přijít ...“

„Pořád rodina, rodina a na sebe jsem neměl/a čas...“

„Proč jsem se o sebe lépe nestaral/a, nechodil/a jsem na preventivní prohlídky...“

Jindy převažuje deprese – mlčí, smutek, napětí ve tváři.

Intervence – umožnit odreakování, mnohdy není třeba reagovat – **jen naslouchat, dát najevo empatii** – dotyk ruky, zrakový kontakt, sednout si k lůžku.

Příklad:

Klient: „Moje žena za mnou už týden nebyla. Asi jí na mně už nezáleží.“

Sestra: „Důvodů proč nepřišla může být spousta...“ (projev empatie)

Sestra: (chybná reakce): „ale to víte, že záleží“ (plané utěšování)

Další projevy aktivního naslouchání:

a) **pokývnutí hlavy nebo slovně** - „Ano, rozumím.“

b) **rezonance (ozvěna)** - s malou úpravou opakuje, co klient řekl,

c) **reflexe** – otázkou si ověřuje, zda klienta dobře pochopila,

Příklad:

Klient má spoustu otázek před aplikací injekce: „Co je to za lék? Musím ho dostat? Bude to bolet?“

Sestra usoudí, že má klient strach z injekce a myšlenku řekne nahlas:

✚ „Z toho co říkáte se domnívám, že máte obavy z ...“

d) **sumarizace** – bilance toho, co klient dosud řekl, by měla končit otázkou, která dá klientovi možnost pokračovat dál,

e) **umění mlčet** – nevím, co mám říct nebo mám potřebu mlčet, považuji to za vhodné,

f) **pokud si nevím rady jak reagovat** – klient naše rozpaky stejně pozná, tedy lépe říci pravdu :

✚ „Teď jste mě zaskočil/a, nevím, co na to mám říct.“

"... It is as the doctor says, it is necessary to jointly agree on the way forward..."

3. Aggression

Client: „Why me“ (looking for a culprit)

"It's the fault of the medics since they could not think of anything for a long time ..."

"It was always the family, the family and I did not have time for myself ..."

"Why did I not care more about myself, did not come to preventive examinations ..."

Other times depression prevails - silent sadness, tension in the face.

Intervention - to allow relaxation, often it is not necessary to respond - **just listen, to show empathy** - touching hands, eye contact, sit down on the bed.

Example:

Client: "My wife has not been here with me for a week. I guess I do not matter to her anymore."

Nurse: "There may be a lot of reasons ..." (expression of empathy)

Nurse: (incorrect response), "but you know, it depends" (plain comforting)

Other symptoms of active listening:

a) **nodding or even verbally** - „Yes, I see.“

b) **resonance (echo)** - with a slight modification repeat what the client said,

c) **reflection** – a question to verify that the client was understood well,

Example:

The client has a lot of questions before getting an injection, "What is this medicine? Do I need to get it? Will it hurt? "

The nurse determines that the client has a fear of injections and says the idea out loud:

"From what you say I believe that you are concerned about ..."

d) **summary** – a balance what the client has said as far should end with a question that gives clients the option to continue,

e) **art of being silent** - I do not know what to say or I do need to be silent, I consider it appropriate,

f) **if you do not know how to react** - the client knows our embarrassment anyway, so better to tell the truth:

🚩 "You have surprised me and I do not know what I should say."

4. Oddalování, smlouvání

Klient: „Vím, že jsem smrtelně nemocen, ale kdybych se tak ještě dožil narození vnoučete...“

Intervence:

- ✚ No, proč byste se nedožil/a, vždyť je to za pár měsíců...
- ✚ Vezměte si plánovací kalendář a napište, co byste chtěl/a udělat dnes, tento týden, měsíc, za pár měsíců....

Klient: „Sestřičko, kolik času mně ještě zbývá?“

- ✚ Těžko říct, nikdo z nás neví, kolik času mu zbývá.
- ✚ Naděje na zlepšení nebo dokonce vyléčení je vždycky.

Klient: „Právě proto chci najít nějaké léčitele, ti mně určitě pomohou, co říkáte?“

- ✚ To si musíte rozhodnout sám/sama, já na Vašem místě bych situaci prohodil/a s lékařem a věřil/a bych moderní vědě.
- ✚ **Sestra (chyba)** - vždyť to jsou podvodníci, jen z Vás tahají peníze (*devaluje klienta, neakceptuje jeho rozhodnutí*)

Klient: „Sestro, bude to bolet?“

- ✚ **Sestra** – nebude, o to se postaráme.

5. Vyrovnění

Klient: „Zažil jsem toho v životě hodně – v práci jsem se nadřel, vychovali jsme 2 děti, starali se o rodiče, postavili dům...“

- ✚ **Sestra** – Stihnul/stihla jste toho v životě hodně, je moc hezké, že jste se postaral/a o rodiče.

Klient: „To je pravda, už si zasloužím odpočinek.“

- ✚ **Sestra** – Máte nějaké přání, které byste si chtěl/a splnit?

Klient: „Ano, usmířit se se svým bratrem...“

„Manželce jsem slíbil k narozeninám let balonem, snad to ještě stihneme.“

„Rád/a bych co nejdříve sepsal/a závěť...“

„Chtěl/a bych být co nejvíce se svojí rodinou ...“

- ✚ **Sestra** - Mlčenlivá lidská přítomnost, podržet za ruku, zrakový kontakt.
Rodina často potřebuje více pomoci než klient.

4. Postponement, bargaining

Client: *"I know I am terminally ill, but I wish I could live until the birth of my grandchild..."*

Intervention:

✚ Well, why would you not live, it is a few months ahead...

✚ Take your planner and write down what you want to do today, this week, this month, these few months...

Client: *"Nurse, how much time do I have left?"*

✚ Hard to say, none of us knows how much time he or she has left.

✚ Hope to improve or even cure oneself is always here.

Client: *"That is why I want to find a healer, they can certainly help me, what do you say?"*

✚ That you must decide for yourself, being in your place, I would discuss the situation with the doctor and believe in modern science.

✚ **Nurse (mistake)** - after all, they are crooks, they just pull you out of money (devaluing the client, does not accept his or her decision)

Client: *"Nurse, will it hurt?"*

✚ **Nurse** – it will not, we will take care of it.

5. Equalizing

Client: *"I've seen a lot in my life - at work I worked hard, we raised two children, cared for the parents, built a house ..."*

✚ **Nurse** – You achieved a lot in your life, it is very nice that you cared for your parents.

Client: *"It's true that I deserve a rest."*

✚ **Nurse** - Do you have any wish that you have wanted to become true?

Client: *"Yes, to reconcile with my brother ..."*

"I promised my wife a birthday balloon trip, perhaps we can still make it."

"I would like to write the testament as soon as possible..."

"I would like to be with my family as much as possible ..."

✚ **Nurse** - *Secretive human presence, holding the hand, eye contact.*
The family often needs more help than the client.

B) Další zásady komunikace s umírajícím pacientem/klientem

- ✚ O Vaší nemoci budeme mluvit, jen když Vy budete chtít.
- ✚ Pokud budete chtít mluvit s knězem, tuto možnost Vám zajistíme.
- ✚ Neočekávejte od nás radu, můžeme Vám říct pouze výhody a nevýhody Vašich rozhodnutí („*Sestro, mám se nechat léčit léčitелеm?*“ - „*To je Vaše rozhodnutí, já na Vašem místě...*“)

Jsme profesionálové, tedy v komunikaci:

- ✚ *nepoužíváme prázdné fráze typu: všechno bude v pořádku...*,
- ✚ *vyhýbáme se slovům, která posilují strach a úzkost: rakovina, zhoubné onemocnění (lépe: Vaše současná nemoc, změna tkání, které nepracují tak dobře, jak by měly...),*
- ✚ *plně akceptujeme klienta – bereme ho takového jaký je: nehodnotíme, respektujeme jeho názory, jeho důstojnost.*

- ✚ Napište, jaké cíle máte:
na tento den - na tento týden - na tento měsíc - na příští měsíce.
- ✚ Napište, na co se dnes těšíte.
- ✚ Zamyslete se, kolik lidí vám v životě hodně ublížilo.
- ✚ Kolika z těchto lidí jste nedokázal/a odpustit. I když to není jednoduché, pokuste se těmto lidem odpustit.
- ✚ Z čeho máte strach:
ze ztráty partnera - z nevěry partnera - ze ztráty soběstačnosti - ze sebepřijetí – jiné
- ✚ Jaké, pro Vás důležité aktivity, budete nyní muset ukončit nebo výrazně omezit?
- ✚ Jaké nové aktivity by pro Vás byly přijatelné?
jóga - ruční práce - cvičení Pilates - jiné
- ✚ V průběhu léčby můžete pociťovat nechutenství, nevolnosti, to je naprosto normální. Nenechte se odradit, měňte jídelníček. Určitě najdete něco, co Vaše tělo přijme, co Vám bude chutnat.
- ✚ Máme výživovou terapeutku, přijde za Vámi a domluvíte se.

B) Other Principles of Communication with Dying Patient/Client

- # We will speak about your illness only when you want.
- # If you want to talk to a priest, we will provide you with this.
- # Do not expect advice from us, we can only tell you the pros and cons of your decisions
(*"Nurse, do I have to let a healer heal me?" - "This is your decision, me being you, ..."*)

We are professionals, therefore in the communication:

- # *we do not use empty phrases like: everything will be alright ...*
- # *we avoid words that reinforce fear and anxiety: cancer, malignant disease (better: Your current illness, change in tissues that do not work as well as they should ...)*
- # *we fully accept the client - we take him as he/she is: we do not evaluate, we respect his/her opinions, his/her dignity.*

- # Write down what goals you have:
for this day - this week - this month - for the following months.
- # Write down what look forward to today.
- # Think about how many people in your life have hurt you a lot.
- # How many of these people are impossible to be pardoned. Although it is not easy, try to forgive these people.
- # From what you fear:
the loss of a partner - a partner's infidelity - the loss of self-sufficiency - of self-acceptance - other
- # What activities, important for you, will you now have to finish or limit significantly?
- # What new activities would be acceptable to you?
yoga – manual work – exercising Pilates – other
- # During the treatment, you may experience loss of appetite, nausea, and this is perfectly normal. Do not be discouraged, change diet. You will surely find something that your body takes and what you will enjoy.
- # We have a nutritional therapist, she will come to you and speak to you.

- ✚ Můžete si dopřát i neobvyklá přání – pivo, víno – domluvíte se s rodinou.

Jak je možné reagovat na obtížné výroky klientů, které nás mohou zaskočit:

- ✚ *Neberte uvedené reakce jako jediný možný správný způsob komunikace.*
- ✚ *Smyslem tohoto typu odpovědí je **NEZABLOKOVAT KOMUNIKACI***

Klient: „Jde to se mnou z kopce, asi brzy umřu.“

- ✚ **Sestra:** Proč si myslíte, že to jde s Vámi z kopce?
- ✚ Vidím, že se necítíte dobře.
- ✚ Pravdou je, že jednou každý z nás umře. Je to jediná jistota, kterou na světě máme. Kdy přijde, nikdo neví.

Klient: „Všiml/a jsem si, že jsem hodně zhubl/a, určitě mám rakovinu.“

- ✚ **Sestra:** Chápu Vaše obavy, ale znám řadu lidí, kteří zhubli a rakovinu neměli.

Klient: „Sestro, je mi moc špatně, jsem tak slabý/á, nemám sílu ani vstát z postele.“

- ✚ **Sestra:** Chápu, že Vám není dobře.

Klient: (rozzlobí se) „ Jak můžete chápat, jak mně je, když jste zdravý/á.“

- ✚ **Sestra:** To je sice pravda, ale znám řadu klientů, kteří jsou v podobné situaci jako Vy.

Klient: „Rozmyslel/a jsem si to, nechci rodinu zatěžovat, budu raději v nemocnici.“

- ✚ **Sestra:** Věřím, že je to pro Vás těžké, ale měli bychom umět přijímat lásku blízkých, přijmout nabízenou pomoc.
Rodina Vám projevuje lásku a Vy ji odmítáte, přemýšlejte o tom...

C) Komunikace sestry s rodinou umírajícího

- ✚ **Jak rodina pozná, že klient chce sdělit blízkým pravdu, ale neví jak začít:**
 - *tráví s rodinou více času než jindy,*
 - *planě konverzuje,*
 - *posedává blíž některého člena rodiny,*
 - *projevuje neobvyklou nervozitu - pokašlává, přechází, poposedává.*

- ✚ You can also have an unusual request - beer, wine – you will discuss this with the family.

How is it possible to respond to the difficult sayings of clients that may surprise you:

- ✚ *Do not take the reactions mentioned above as the one and only correct way of communication.*

- ✚ *The goal of this kind of answers is **NOT TO BLOCK THE COMMUNICATION***

Client: "It is getting worse and worse with me, I will probably die soon."

- ✚ **Nurse:** Why do you think it is getting worse and worse with you?

- ✚ I see that you do not feel well.

- ✚ The truth is that every one of us dies. It is the only security that we have in the

Client: "I have noticed I have lost a lot of weight, I am sure I have cancer."

- ✚ **Nurse:** I understand your concern, but I know many people who had lost weight and had no cancer.

Client: "Nurse, I am so sick, I am so weak, I do not have the strength to get up out of bed."

- ✚ **Nurse:** I understand that you are not well.

Client: (gets angry) "How can you understand how I am when you are healthy."

- ✚ **Nurse:** That is true, but I know many clients who are in a similar situation as yours.

Client: "I have changed my mind, I do not want to burden my family, I would rather be in the hospital."

- ✚ **Nurse:** I believe that it is hard for you, but we should be able to receive love of the loved ones, accept the offered help.

Your family shows you love and you refuse it, think about it ...

C) Nurse Communication with Dying Patient's Family

- ✚ **How do the family get to know that the client wants to tell the truth to his/her close relatives but does not know how to start:**

- *spends more time with the family than ever before,*
- *converses lively,*
- *sits close to a family member,*
- *manifests unusual nervousness – coughing, moving, changing seats.*

- ✚ Mnohdy stačí tělesný kontakt nebo slovně –
„Kdyby sis chtěl pohovořit o tom, co tě trápí, budu rád/a...“
- ✚ Jste věřící - jste nevěřící?
- ✚ Vašeho blízkého můžete navštívit v nemocnici kdykoliv.
- ✚ Pro Vašeho blízkého je důležité, aby nenesl břímě choroby sám. Hovořte s ním co nejvíce o jeho pocitech, problémech.
- ✚ Chcete se do ošetřování zapojit?
- ✚ Poskytneme Vám potřebné informace. Naučíme Vás základní ošetrovatelské postupy tak, abyste péči bez problému zvládli.
- ✚ Veďte svého blízkého k sebedůvěře, k soběstačnosti. Poskytneme Vám informace, jak zvládnout své emoce, i jak emočně podpořit Vašeho blízkého.
- ✚ **Adaptace rodiny na nemoc:**
Je nutná změna zaběhnutých pravidel.
Není nutná změna zaběhnutých pravidel.
Pokud jste si na předchozí otázku odpověděli **ano**:
 - a) Jaké povinnosti převezme zdravý partner?
 - b) Jaké povinnosti převezmou ostatní členové domácnosti (dospívající děti atd...)?
 - c) Vykonávání jakých činností se stane neúnosným (hrozí vyčerpání členů rodiny)?
 - d) Které činnosti zrušíme (zahradka, koníčky...)?
 - e) Nezapomeňte: pokud bude nemocný člen domácnosti doma, chce být také užitečný. Domluvte se na činnosti, kterou bude chtít vykonávat.
- ✚ Vnímejte jeho pocity a akceptujte je. Vycházejte z jeho potřeb, ne ze svých potřeb.
- ✚ Svému blízkému splňte jeho přání - jaká mohou být? (výlety, návštěvy, let balónem)
- ✚ Pokud chcete trávit poslední chvíle společně doma, je možné spojit se s agenturou domácí hospicové péče. Pokud budete chtít, řeknu Vám k tomu vše potřebné.

D) Komunikace sestry s rodinou při úmrtí pacienta/klienta

- ✚ Dobrý den, jmenuji se, jsem sestra a starala jsem se o Vašeho tatínka/maminku/...
- ✚ Dovolte mi vyjádřit Vám upřímnou soustrast.

- ✚ Often physical contact or verbal contact is enough – "If you want to talk about what is bothering you, I will be glad to..."
- ✚ Are you a believer - are you not?
- ✚ You can visit your relative at the hospital at any time.
- ✚ For your close relative, it is important not to bear the burden of the disease himself/herself. Talk to him about his feelings, problems as much as possible.
- ✚ Do you want to participate in treatment?
- ✚ We will provide you with the necessary information. We will teach you basic nursing procedures so that you can master the care easily.
- ✚ Encourage your close relative to self-care, self-sufficiency. We will provide you with information on how to handle his/her emotions, and even how emotionally support your loved one.

✚ **Adaptation of family to the illness:**

It is necessary to change the well-established rules.

It is not necessary to change the well-established rules.

If you have answered the previous question **yes:**

- a) What duties will the healthy partner take responsibility of?
- b) What duties will the other household members (teenagers etc ...) take responsibility of?
- c) Performing which activities will become unbearable (risk of depletion of family members)?
- d) Which activities will be finished (garden, hobbies ...)?
- e) Do not forget: if a sick family member is at home, he/she wants to be useful.

Agree on an activity that will be performed by him/her.

- ✚ Feel his/her feelings and accept them. Start with his/her needs, not with yours.
- ✚ Fulfill his/her wishes - what can these be? (Trips, visits, ballooning)
- ✚ If you want to spend the last moments together at home, you can contact the home hospice care agency. If you want to, I will tell you everything you need to do so.

D) Nurse Communication with Family on Patient's/Client's Death

✚ Hello, my name is, I am a nurse and I took care of your dad / mom /

✚ Let me express my condolences.

- ✚ Lékař Vám řekne vše potřebné.
- ✚ Já Vám mohu říct, že Váš tatínek/maminka/..... v posledních chvílích netrpěl/a bolestmi, nedusil/a se, netrápil/a se. Zemřel/a ve spánku.
- ✚ Posad'te se.
- ✚ Mohu Vám nabídnout něco k pití – sklenici vody?
- ✚ Chcete se mě ještě na něco zeptat?
- ✚ Požádám Vás o občanský průkaz a předám Vám věci pana/paní ... a potom Vás budu informovat o dalším postupu.

- ✚ The doctor will tell you everything you need.
- ✚ I can tell you that your father / mother / did not suffer from any pain, was not suffocating / did not go under any torment in the last moments. He/she died in his/her sleep.
- ✚ Have a seat.
- ✚ Can I offer you something to drink - a glass of water?
- ✚ Do you have any other questions I could answer?
- ✚ I will ask you for an ID card and I will give you the possessions belonging to Mr/Mrs/Ms and then I will inform you on the things to come.

Seznam literatury / List of literature

- Haškovcová, H.: Thanatologie. Nauka o umírání a smrti. 1. vyd. Praha, Galén 2000. 200 s. ISBN 80-7262-132-7
- Hennezel, M.: Smrt zblízka. Umírající nás učí žít. 1. vyd. Praha, ETC Publishing 1997. 134 s. ISBN 80-86006-15-8
- Honzák, R.: Komunikační pasti v medicíně. 2. doplněné vyd. Praha, Galén 1999. 165 s. ISBN 80-7262-032-0
- Křivohlavý, J.: Psychologie nemoci. 1.vyd. Praha, Grada 2002. 198 s. ISBN 80-247-0179-0
- Marečková, J.: Ošetřovatelské diagnózy v NANDA doménách. Praha, Grada 2006. 264 s. ISBN 80-247-1399-3.
- Mareš, J. a kol.: Dítě a bolest. 1. vyd. Praha, Grada 1997. 317 s. ISBN 80-7169-267-0
- Matějček, Z.: Psychologie nemocných a tělesně postižených dětí. 3.přepřac.vyd. Praha, H+H 2007. 147 s. ISBN 80-86022-92-7
- Matějček, Z., Langmeier, J.: Psychická deprivace v dětství. 4.dopl.vyd. Praha, Karolinum 2011. 400 s. ISBN 13:978-80-246-1983-5
- NANDA International Ošetřovatelské diagnózy. Definice a klasifikace 2009-2011. Praha, Grada 2010. 480 s. ISBN 978-80-247-3423-1
- Pavlatová, E.: Bojíte se smrti? 1. vyd. Praha, Olympia 2001. 189 s. ISBN 80-7033-061-9
- Podstatová, R., Sovová, E., Řehořová, J. a kol.: Jak přežít pobyt ve zdravotnickém zařízení. 1. vyd. Praha, Grada 2007. 143 s. ISBN 978-80-247-1997-9
- Rokyta, R.: Bolest a jak s ní zacházet. Učebnice pro nelékařské zdravotnické obory. 1. vyd. Praha, Grada 2009. 184 s. ISBN 978-80-247-3012-7
- Rokyta, R., Kršiak, M., Kozák, J.: Bolest. 2. přepřac. vyd. Praha, Tigis 2012. 748 s. ISBN 13: 978-80-87323-02-1
- Říčan, P., Krejčířová, D.: Dětská klinická psychologie. 4. vyd. Praha, Grada 2006. 608 s. ISBN 978-80-247-1049-5
- Špatenková, N.: Poradenství pro pozůstalé. 1. vyd. Praha, Grada 2008. 144 s. ISBN 13:978-80-247-1714-1
- Trachtová, E.: Potřeby nemocného v ošetřovatelském procesu. 2. vyd. Brno, NCO NZO 2004. 186 s. ISBN 10:80-7013-324-4
- Vojáčková, Z.: Kromě prsu mi nic nechybí. 1. vyd. Praha, Triton 2003. 77 s. ISBN 80-7254-354-7

- Vymětal, J.: Lékařská psychologie. 3. aktualiz. vyd. Praha, Portál 2003. 400 s. ISBN 80-7178-740-X
- Lindner, J. a kol. Před operací srdce. Příručka pro pacienty II. chirurgické kliniky Kardiovaskulární chirurgie Všeobecné fakultní nemocnice. [online]. [cit. 18. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.vfn.cz/priloha/4d2dba773f9a8/prirucka-pro-pacienty.pdf>
- Zdroj obrázku: http://relax.lidovky.cz/po-kom-je-vsechny-podoby-ditete-dm7-/vztahy.aspx?c=A100406_101358_vztahy_glu. [online]. [cit. 18. 4. 2013].